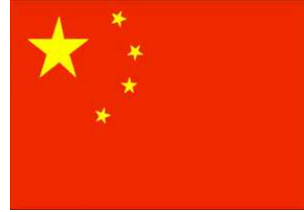

ΕΚΘΕΣΗ 2022
ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
ΠΡΕΣΒΕΙΑΣ ΠΕΚΙΝΟΥ

Συντάκτες
Γεώργιος Χατζηπέτρος, Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄
Γεώργιος Τσιρονίκος, Γραμματέας ΟΕΥ Γ΄

Πεκίνο, Αύγουστος 2023

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄	4
ΚΙΝΑ - ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	4
1. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ	4
2. ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	4
3. ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ (ΠΟΛΙΤΕΥΜΑ- ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΚΟΜΜΑΤΑ)	5
4. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΞΟΥΣΙΑ	5
5. ΕΞΩΤΕΡΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ	5
5.1 Κίνα - Ευρωπαϊκή Ένωση	5
5.2 Συμμετοχή Κίνας σε Διεθνείς Οργανισμούς.....	6
5.3 Διεθνείς Συμφωνίες	7
5.4 Διμερείς Συμφωνίες	7
6. ΜΕΣΑ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΕΩΣ.....	11
6.1 Τύπος.....	11
6.2 Ραδιοτηλεόραση	12
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄	13
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΙΝΑΣ	13
1. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	13
1.1 Η αποτίμηση για το 2019 - 2020	13
1.2 Το 13ο Πενταετές Πρόγραμμα 2016-2020.....	14
1.3 Ο ρόλος του ηλεκτρονικού εμπορίου.....	15
1.4 Λοιπές σημαντικές εξελίξεις	16
2. ΒΑΣΙΚΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ	19
24,1	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
3. ΕΞΕΛΙΞΗ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ	20
3.1 Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ)	20
3.2 Γεωργία/Αγροτική Παραγωγή.....	21
3.3 Βιομηχανία/ Σχέδιο "Made in China 2025"	23
3.4 Υπηρεσίες.....	26
3.5 Πληθωρισμός	27
3.6 Αγορά Εργασίας	27
3.7 Εξωτερικό Εμπόριο.....	28
4. ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
5. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ-ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ-ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	30
5. 1 Προβλήματα που συναντούν οι ξένες επιχειρήσεις	36
5. 2 Φορολόγηση επιχειρήσεων – κίνητρα - ηλεκτρονικό διασυνοριακό εμπόριο.....	38
Φορολογικά κίνητρα	41
5.3 Πιλοτικές Ζώνες Ελευθέρου Εμπορίου	42
6. ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	43
7. ΥΠΟΔΟΜΕΣ-ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ	46
8. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ.	48
9. ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΕΣ ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ - ΔΙΕΘΝΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΚΙΝΕΖΙΚΟΥ ΝΟΜΙΣΜΑΤΟΣ	49
10. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΗΣ ΚΙΝΑΣ	50
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄	54
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	54
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ	56
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΛΛΑΔΟΣ- ΚΙΝΑΣ	56

1. ΔΙΜΕΡΕΣ ΕΜΠΟΡΙΟ.....	56
1.2 Εντοπισμός Ελληνικών Προϊόντων με προοπτικές αύξησης εξαγωγών.....	61
1.3 Προτάσεις περαιτέρω αναπτύξεως των ελληνικών εξαγωγών.....	61
2. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ.....	62
2.1. Προτάσεις προσέλκυσης επενδύσεων.....	64
3. ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ.....	65
4. ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ.....	66
4.1 Προτάσεις ενίσχυσης τουριστικών ροών προς τη χώρα μας.....	67
5. ΈΡΓΑ-ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ.....	68
6. ΔΡΑΣΕΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΑΣ.....	69
7. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΕΞΕΙΔΙΚΥΜΕΝΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΤΗΣ ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΣΤΗΝ ΚΙΝΕΖΙΚΗ ΑΓΟΡΑ.....	76
8. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ.....	77
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ1'	78
ΕΙΚΟΝΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΜΑΣ	78
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'	80
ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ.....	80
1. BELT & ROAD INITIATIVE	80
2. ΠΡΟΣΦΑΤΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΤΑΚΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΚΙΝΑΣ	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
3. ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΔΙΜΕΡΕΣ ΕΜΠΟΡΙΟ ΜΕ ΤΗΝ ΤΑΪΒΑΝ.....	81
4. ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΔΙΜΕΡΕΣ ΕΜΠΟΡΙΟ ΜΕ ΤΗΝ ΜΟΓΓΟΛΙΑ	83
5. ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΔΙΜΕΡΕΣ ΕΜΠΟΡΙΟ ΜΕ ΤΟ ΧΟΝΓΚ ΚΟΝΓΚ.....	85
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'	88
ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ-ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	88
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'	90
ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΛΛΗΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ.....	90
ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΑΙΙΒ.....	96
BRI ROUTES.....	97
FREE TRADE ZONES.....	98

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΚΙΝΑ - ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

1. Στοιχεία Γεωγραφίας

Με έκταση 9.596.961 τετρ. χλμ. η Κίνα είναι η μεγαλύτερη σε έκταση χώρα στην περιοχή της Ανατολικής Ασίας και η τέταρτη μεγαλύτερη στον κόσμο μετά την Ρωσία, τον Καναδά και τις Ηνωμένες Πολιτείες. Συνορεύει με 14 κράτη: Βιετνάμ, Λάος, Βιρμανία, Ινδία, Μπουτάν, Νεπάλ, Πακιστάν, Αφγανιστάν, Τατζικιστάν, Κιργισία, Καζακστάν, Ρωσία, Μογγολία και Βόρεια Κορέα. Η χώρα περιβάλλεται από την Ανατολική Θάλασσα της Κίνας, τον Κόλπο της Κορέας, την Κίτρινη Θάλασσα και τη Νότια Θάλασσα της Κίνας και η ακτογραμμή της εκτείνεται σε μήκος 14,500 χλμ. Πρωτεύουσα της Κίνας είναι το Πεκίνο.

Η χώρα επίσημα διαιρείται σε 34 διοικητικά με δικές τους τοπικές κυβερνήσεις εκ των οποίων 23 είναι επαρχίες, 4 ανεξάρτητοι Δήμοι, 5 αυτόνομες επαρχίες και 2 Ειδικές Διοικητικές Περιοχές.

Λόγω της έκτασης της χώρας υπάρχει μεγάλη διαφοροποίηση στο κλίμα που κυμαίνεται από τροπικό στο νότο έως υπο-αρκτικό στο βορρά. Το γεωφυσικό ανάγλυφο αποτελείται από βουνά, υψίπεδα, έρημους δυτικά και πεδινές εκτάσεις, λόφους και ποτάμια δέλτα ανατολικά. Το καλλιεργήσιμο έδαφος φθάνει στο 11.62% του συνόλου.

2. Πληθυσμός

Σύμφωνα με τις επίσημες στατιστικές ο πληθυσμός της Κίνας στο τέλος του 2021, ανερχόταν σε 1.412,60 δισ. κατοίκους¹. Η χώρα είναι η πολυπληθέστερη στον κόσμο. Σε ότι αφορά την κατανομή ανά φύλο ο άρρεν πληθυσμός ανερχόταν σε 723,11 δισ. και ο γυναικείος σε 689,49 δισ. ενώ η αναλογία ανά φύλο στο συνολικό πληθυσμό ήταν 104,88 (γυναίκες 100, άρρενες έναντι θηλέων). Το 91,11% είναι Κινέζοι Χαν ενώ το 8,89% του πληθυσμού αποτελείται από μειονοτικές ομάδες που αναγνωρίζονται από την Κυβέρνηση. Το 63,89% (901.991.162) του πληθυσμού ζει σε αστικές περιοχές και οι μεγαλύτερες πόλεις της χώρας είναι η Σαγκάη, το Πεκίνο, η Tianjin, το Shenzhen.

Το 62,5% (882,2 εκ.) του κινεζικού πληθυσμού ανήκει στην ηλικιακή κατηγορία 16-59, ενώ το 18,9% (267,4 εκ.) ανήκει στην κατηγορία 60+. Ο πληθυσμός των αστικών περιοχών αυξήθηκε κατά 12,1 εκ. και διαμορφώθηκε σε 914,3 εκ. (64,7% του συνόλου, 0,83 ποσοστιαίες μονάδες υψηλότερος, σε σχέση με το 2020), ενώ εκείνος των αγροτικών μειώθηκε κατά 11,6 εκ. και διαμορφώθηκε σε 498,4 εκ. (35,3% του συνόλου). Τέλος, ο αριθμός των εσωτερικών μεταναστών αυξήθηκε κατά 11,5 εκ. και διαμορφώθηκε σε 504,3 εκ.

Τέλος, ο αριθμός των γεννήσεων ανήλθε σε 10,6 εκ. (7,52 γεννήσεις ανά 1.000 κατοίκους), ενώ ο αριθμός των θανάτων ανήλθε σε 10,1 εκ. (7,18 θάνατοι ανά 1.000 κατοίκους).

Ιδιαίτερα σημαντική εξέλιξη και ορόσημο τόσο για την κινεζική κοινωνία όσο και για την οικονομική ανάπτυξη είναι η κατάργηση της «πολιτικής του ενός παιδιού» με τη χορήγηση του δικαιώματος απόκτησης και δεύτερου τέκνου. Η εν λόγω αλλαγή υπαγορεύθηκε κυρίως από τις δυσοίωνες προοπτικές της σταδιακής γήρανσης του πληθυσμού και των στρεβλώσεων στην οικονομία λόγω της συρρίκνωσης του ανθρώπινου και εργατικού δυναμικού.

¹ http://www.stats.gov.cn/english/PressRelease/202105/t20210510_1817187.html

3. Πολιτικό Σύστημα (Πολίτευμα- Πολιτικά κόμματα)

Το πολίτευμα της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας χαρακτηρίζεται ως σοσιαλιστική Δημοκρατία. Η διακυβέρνηση ασκείται από το Κ. Κ. Κίνας μέσω της Κεντρικής Κυβέρνησης και τις επαρχιακές- τοπικές Κυβερνήσεις.

Πρόεδρος της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας είναι ο κ. XI Jinping ο οποίος επίσης είναι ο Γεν. Γραμματέας του ΚΚΚ και Πρόεδρος της Κεντρικής Στρατιωτικής Επιτροπής. Η εκτελεστική εξουσία ασκείται από την Κυβέρνηση (State Council) της οποίας προϊστάται ο Πρωθυπουργός LI Keqiang, η νομοθετική από Εθνικό Λαϊκό Κογκρέσο (Κοινοβούλιο - NPC) και η δικαστική από Ανώτατο Λαϊκό Δικαστήριο (Supreme People's Court). Οι ένοπλες δυνάμεις της χώρας, ο Λαϊκός Απελευθερωτικός Στρατός (People's Liberation Army -PLA) διοικείται από την Κεντρική Στρατιωτική Επιτροπή.

4. Νομοθετική Εξουσία

Το βασικό νομοθετικό σώμα της χώρας, το Εθνικό Λαϊκό Κογκρέσο (Κοινοβούλιο, NPC), αποτελείται από 2.980 μέλη, τα οποία εκλέγονται από τα λαϊκά περιφερειακά και επαρχιακά όργανα και το στρατό για πενταετή θητεία και η ολομέλεια του οποίου συνέρχεται κάθε Μάρτιο στο Πεκίνο.

5. Εξωτερικές Σχέσεις

5.1 Κίνα - Ευρωπαϊκή Ένωση

Η Κίνα και η Ε.Ε. έχουν συνάψει σχέσεις το 1975, ενώ το 1978 υπεγράφη εμπορική συμφωνία μεταξύ των δύο εταίρων. Στη δεκαετία του 1980 εγκαινιάστηκε η επιστημονική και τεχνολογική συνεργασία, πολιτικές διαβουλεύσεις, ισχυροποίηση των εμπορικών και οικονομικών σχέσεων

Από το 1998 λαμβάνει χώρα η ετήσια διάσκεψη κορυφής Ε.Ε. - Κίνας και οι εμπορικοί δεσμοί συνεχώς ισχυροποιούνται. Η στρατηγική συνεργασία Ε.Ε. - Κίνας (The EU-China Comprehensive Strategic Partnership) το 2013 και η "China-EU 2020 Strategic Agenda for Cooperation" στοχεύουν στην εμβάθυνση της διμερούς συνεργασίας. Οι τέσσερις πυλώνες της Agenda είναι: α) Ειρήνη και Σταθερότητα, β) Ανάπτυξη και Ευημερία, γ) Καινοτομία και Βιώσιμη Ανάπτυξη, δ) Πολιτιστικές Ανταλλαγές και Επαφές των πολιτών².

Η Κίνα αποτελεί σήμερα το δεύτερο εμπορικό εταίρο της Ε.Ε. μετά τις ΗΠΑ και, αντίστοιχα, η Ε.Ε. το μεγαλύτερο εμπορικό εταίρο της Κίνας. Η επίσκεψη του Προέδρου Xi στα θεσμικά όργανα της Ε.Ε. έδωσε περαιτέρω ώθηση στις διμερείς σχέσεις. Επίσης κατά το 2015 εορτάστηκαν τα 40 χρόνια διπλωματικών σχέσεων Ε.Ε. - Κίνας.

Ιδιαίτερα σημαντική κρίνεται η υπό διαπραγματεύση επενδυτική Συμφωνία Ε.Ε. – Κίνας (το κείμενο της οποίας έχει οριστικοποιηθεί ανάμεσα στις δύο πλευρές χωρίς όμως να έχει επικυρωθεί ακόμη από κανένα από τα δύο μέρη). Η εν λόγω Συμφωνία είναι ιδιαίτερα σημαντική για την Κίνα η οποία επιδιώκει να λάβει καθεστώς Οικονομίας Αγοράς στον ΠΟΕ, τονίζοντας τα ανοίγματα στα οποία έχει προβεί μέσω σχετικών μεταρρυθμίσεων. Από πλευράς Ε.Ε., παρότι αναγνωρίζεται η πρόοδος που έχει επιτευχθεί, παραμένουν προβλήματα όπως η έλλειψη διαφάνειας, η διακριτική μεταχείριση αλλοδαπών επιχειρήσεων μέσω της βιομηχανικής πολιτικής και μη δασμολογικών μέτρων, η έντονη κρατική παρέμβαση στην οικονομία, καθώς και η χαλαρή προστασία και εφαρμογή της νομοθεσίας πνευματικών δικαιωμάτων.

² http://ec.europa.eu/china/docs/eu-china_2020_strategic_agenda_en.pdf

Τα πρόσφατα έτη κατεγράφη σημαντική κινητικότητα αλλά και πρόοδος σχετικά με την προώθηση κυρίαρχων θεμάτων και υλοποίηση συνεργασιών μεταξύ Ε.Ε.- Κίνας σε νευραλγικούς τομείς, όπως η προστασία των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, οι συνομιλίες για τα θέματα του αθέμιτου ανταγωνισμού και των προϊόντων γεωγραφικού προσδιορισμού. Η σχετική συμφωνία επί την αμοιβαία προστασία των Γεωγραφικών Ενδείξεων, η οποία περιλαμβάνει και 6 ελληνικές αναμένεται να τεθεί σε ισχύ εντός του 2021. Η έναρξη των διαπραγματεύσεων για την σύναψη διμερούς συμφωνίας για την ασφάλεια των αεροπορικών πτήσεων διευκολύνει την επίτευξη συμφωνίας πλαισίου μελλοντικά, ενώ στον τομέα του περιβάλλοντος καταδεικνύεται το ενδιαφέρον για συνεργασία και τις επιχειρηματικές ευκαιρίες που παρουσιάζονται στους τομείς της κυκλικής οικονομίας (circular economy) και της ναυτιλίας. **Ο κύριος στόχος βεβαίως της Ε.Ε. παραμένει η σύναψη Συνολικής Επενδυτικής Συμφωνίας με τη Κίνα (CAI: Comprehensive Agreement on Investment)**³.

Η γενικότερη στάση της εδώ Αντιπροσωπείας της Ε.Ε. έναντι των κινεζικών αρχών εμπνέεται από τους εξής κατευθυντήριους άξονες: " More engagement, more openness, more reciprocity". Ο κινεζικός Τύπος επικρίνει την Ε.Ε., προτάσσοντας το επιχείρημα, ότι λόγω εσωτερικών δυσχερειών, έχει παραμελήσει το ρόλο της υπερμάχου του ελεύθερου εμπορίου και των ανοικτών αγορών, και σε σχέση με την Κίνα της καταλόγισε σταδιακή απομείωση εμπορικής και επενδυτικής δραστηριοποίησης, παρά τα εξαγγελλλόμενα περί του αντιθέτου. Ουδέν αναληθέστερον, όπως υποστηρίζει η εδώ Αντιπροσωπεία της Ε.Ε., καθώς το μήνυμα που εκπέμπεται από κοινοτικής πλευράς είναι διαχρονικά και καθαρά υπέρ του ελεύθερου εμπορίου, με τη σειρά της όμως η Ε.Ε. πρέπει να είναι σε θέση να διαπιστώνει ανταποδοτικότητα εκ μέρους του αντισυμβαλλομένου, ιδιαίτερα όταν αυτός διαθέτει το μέγεθος, το κύρος και τις τεράστιες δυνατότητες και προοπτικές της Κίνας. Η κατά διαστήματα επιχειρούμενη από πλευράς Ε.Ε. αναβάθμιση νομοθετικών αμυντικών μηχανισμών δεν θα πρέπει να εκλαμβάνεται ως προστατευτισμός, αλλά σαν μια προσπάθεια περαιτέρω προώθησης και καθιέρωσης συνθηκών ελεύθερου και δίκαιου εμπορίου.

Το 2016 η Ε.Ε. υιοθέτησε την «Νέα Στρατηγική για την Κίνα», η οποία χαρτογραφεί τις σχέσεις της με την Κίνα σε βάθος πενταετίας. Η εν λόγω Στρατηγική προωθεί την αμοιβαιότητα και τον δίκαιο ανταγωνισμό επί ίσοις όροις σε όλους τους τομείς συνεργασίας, επικεντρώνοντας στην βελτίωση των όρων πρόσβασης στην κινεζική αγορά.

5.2 Συμμετοχή Κίνας σε Διεθνείς Οργανισμούς

Η Κίνα συμμετέχει στους κάτωθι διεθνείς Οργανισμούς:

16+1, ADB, AfDB (μη περιφερειακό μέλος), AIIB, APEC, Arctic Council (παρατηρητής), ARF, ASEAN (dialogue partner), BIS, BRICS, CDB, CICA, EAS, FAO, FATF, G-20, G-24 (παρατηρητής), G-5, G-77, IADB, IAEA, IBRD, ICAO, ICC (εθνικές επιτροπές), ICRM, IDA, IFAD, IFC, IFRCS, IHO, ILO, IMF, IMO, IMSO, Interpol, IOC, IOM (παρατηρητής), IPU, ISO, ITSO, ITU, LAIA (παρατηρητής), MIGA, MINURSO, MINUSMA, MONUSCO, NAM (παρατηρητής), NSG, OAS (παρατηρητής), OPCW, Pacific Alliance (παρατηρητής), PCA, PIF (εταίρος), SAARC (παρατηρητής), SCO, SICA (παρατηρητής), UN, UNAMID, UNCTAD, UNESCO, UNFICYP, UNHCR, UNIDO, UNIFIL, UNMIL, UNISFA, UNMIL, UNMISS, UNOCI, UNSC (μόνιμο μέλος), UNTSO, UNWTO, UPU, WCO, WHO, WIPO, WMO, WTO, ZC.

---

³ Η συμφωνία έχει συναφθεί αλλά δεν έχει τεθεί σε ισχύ καθώς εκκρεμεί η επικύρωσή της από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_20_2541.

5.3 Διεθνείς Συμφωνίες

Η Κίνα έχει προβεί στην υπογραφή πολυάριθμων συμφωνιών με διεθνείς οργανισμούς, καθώς επίσης στην υπογραφή διμερών συμφωνιών με αρκετές χώρες σε πολλούς διαφορετικούς τομείς ενδιαφέροντος. Ιδιαίτερη έμφαση έχει δοθεί τελευταία στη σύναψη Συμφωνιών Ελευθέρου Εμπορίου προκειμένου να τονωθεί και να διευρυνθεί το διεθνές εμπόριο της χώρας. Οι σχετικές Συμφωνίες εμπεριέχονται στον κάτωθι πίνακα:

ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΙΝΑΣ (FREE TRADE AGREEMENTS – FTA)		
ΙΣΧΥΟΥΣΕΣ	ΥΠΟ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΗ	ΥΠΟ ΕΞΕΤΑΣΗ
Regional Comprehensive Economic Partnership, RCEP	China-GCC FTA	China-Colombia FTA Joint Feasibility Study
China Cambodia FTA	China-Japan-Korea FTA	China-Fiji FTA Joint Feasibility Study
China-Mauritius FTA	China-Sri Lanka FTA	China-Nepal FTA Joint Feasibility Study
China-Maldives FTA	China-Israel FTA	China-New Zealand Upgrade FTA
China- Georgia FTA	China-Norway FTA	China-Papua New Guinea FTA Joint Feasibility Study
China-Australia FTA	China-New Zealand Upgrade FTA	China-Canada FTA Joint Feasibility Study
China-Korea FTA	China-Moldova FTA	China-Bangladesh FTA Joint Feasibility Study
China-Switzerland FTA	China-Panama FTA	China-Mongolia FTA Joint Feasibility Study
China-Iceland FTA	China-Korea FTA 2 nd phase	China-Switzerland Upgrade FTA Joint Feasibility Study
China-Costa Rica FTA	China-Palestine FTA	
China-Peru FTA	China-Peru FTA Upgrade	
China-Singapore FTA		
China-New Zealand FTA		
China-Chile FTA		
China-Pakistan FTA		
China-ASEAN FTA		
Mainland and Hong Kong Closer Economic and Partnership Agreement		
Mainland and Macau Closer Economic and Partnership Agreement		
China-ASEAN FTA Upgrade		
China-Chile Upgrade FTA		
China Singapore FTA Upgrade		
China-Pakistan FTA 2 nd phase		

Πηγή: <http://fta.mofcom.gov.cn/english/index.shtml>, Ministry of Commerce, PR China

5.4 Διμερείς Συμφωνίες

Οι σχέσεις Ελλάδας-Κίνας στον οικονομικό τομέα διέπονται από τα εξής κείμενα:

- Συμφωνία πολιτικών αεροπορικών μεταφορών (Πεκίνο, 23.5.1973) και συμπληρωματικό Μνημόνιο Κατανόησης, το οποίο τροποποιεί επί το πλέον φιλελεύθερο τις διατάξεις της ισχύουσας Συμφωνίας.
- Συμφωνία Εμπορίου-Πληρωμών (Πεκίνο, 23.5.1973) και Τροποποίηση Συμφωνίας Εμπορίου-Πληρωμών (Αθήνα, 25.6.1976). Η τροποποιημένη συμφωνία ισχύει πλέον μόνο στο βαθμό που ρυθμίζει θέματα μη καλυπτόμενα από κοινοτική αρμοδιότητα.
- Συμφωνία περί Αμοιβαίας Προστασίας των Εμπορικών και Βιομηχανικών Σημάτων (Πεκίνο, 19.4.1975, Ν. 242/1975, ΦΕΚ 295/Α/30.12.1975)
- Συμφωνία Συνεργασίας στον τομέα του Τουρισμού (Πεκίνο, 16.4.1988, Ν.1944/1991, ΦΕΚ 194/Α/16.12.1991). Οι δύο πλευρές υπέγραψαν στο Πεκίνο νέα Συμφωνία (23.6.2006). Στο πλαίσιο της επίσημης επίσκεψης του κινέζου Π/Θ στην Αθήνα (2-4.10.2010) υπογράφηκε Πρωτόκολλο Συνεργασίας μεταξύ των Υπ. Πολιτισμού και Τουρισμού και κ/Εθνικής Αρχής Τουρισμού.
- Συμφωνία Οικονομικής και Τεχνικής Συνεργασίας (Πεκίνο, 25.6.1983, Ν.1613/1986, ΦΕΚ 111/Α/18.7.1986)
- Συμφωνία Οικονομικής, Βιομηχανικής και Τεχνολογικής Συνεργασίας (Πεκίνο, 25.6.1992, Ν. 2140/1993, ΦΕΚ 85/Α/1993)
- Συμφωνία για την Προώθηση και Αμοιβαία Προστασία των Επενδύσεων (Πεκίνο, 25.6.1992, Ν. 2136/1993, ΦΕΚ 83/Α/28.5.1993)
- Μνημόνιο κατανόησης μεταξύ των Υπουργείων Γεωργίας της Ελλάδος και της Κίνας για συνεργασία στον τομέα της γεωργίας (Πεκίνο, 3.6.2002, Ν.3222/ΦΕΚ19/Α/2.2.2004).
- Συμφωνία των Υπουργείων Ελλάδος-Κίνας για Συνεργασία στον τομέα Δασοπονίας (Πεκίνο, 3.6.2002, Ν.3117/2003, ΦΕΚ 52/Α/4.3.2003)
- Συμφωνία Επιστημονικής και Τεχνολογικής Συνεργασίας (Πεκίνο, 15.11.1979, Ν. 1097/1980, ΦΕΚ 285/Α/17.12.1980). Στο πλαίσιο αυτής έχουν υπογραφεί από το 1987 μέχρι σήμερα 10 πρωτόκολλα συνεργασίας (διετούς διάρκειας έκαστο), το τελευταίο εκ των οποίων στο Πεκίνο στις 27.5.2005). Ενδιάμεσα πραγματοποιείται Συνάντηση Εργασίας (τελευταία στις 12.11.2007 στην Αθήνα).
- Συμφωνία για τις Θαλάσσιες Μεταφορές Ελλάδος-Κίνας (Πεκίνο, 16.10.1995, Ν.2419/1996, ΦΕΚ 141/Α/3.7.1996)
- Συμφωνία Αποφυγής Διπλής Φορολογίας Ελλάδος-Κίνας (Πεκίνο, 3.6.2002. Κύρωση με το Ν.3331/2005.) Εφαρμόζεται από την 1.1.2006.
- Μνημόνιο Κατανόησης στον τομέα των Μικρο-Μεσαίων Επιχειρήσεων (Πεκίνο, 20.1.2006). Η πρώτη (και τελευταία) σύνοδος της Κοινής Ομάδας Εργασίας έλαβε χώρα στην Αθήνα στις 24.5.2006.
- Μνημόνιο Κατανόησης μεταξύ του Υπουργείου Εξωτερικών της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Κινεζικού Συμβουλίου Προώθησης του Διεθνούς Εμπορίου (CCPIT) της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας για τη «Δημιουργία Δικτύου Συνεργασίας για την Υποστήριξη Επιχειρήσεων» (Πεκίνο, 11.5.2007).
- Μνημόνιο Κατανόησης Αναπτυξιακής Συνεργασίας Ελλάδος-Κίνας. Υπογράφηκε στις 23 Ιουνίου 2008 στο Πεκίνο, στο πλαίσιο της επίσημης επίσκεψης του Προέδρου της Δημοκρατίας στο Πεκίνο (22 – 27.6.2008). Παραμένει ανενεργό.
- Πρωτόκολλο Φυτοϋγειονομικών Απαιτήσεων για την εξαγωγή καρπών ακτινιδίων. Υπογράφηκε στις 24.11.2008 στην Αθήνα στο πλαίσιο της επίσημης επίσκεψης του κ/Προέδρου στην Ελλάδα.

- Συμφωνία Συνεργασίας μεταξύ Ελληνικού Οργανισμού Τυποποίησης (ΕΛΟΤ) και Διοίκησης Τυποποίησης της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας (SAC) στον τομέα της τυποποίησης (24.1.2008). Στο πλαίσιο της επίσημης επίσκεψης του κινέζου Π/Θ στην Αθήνα (2-4.10.2010) υπογράφηκε νέο Μνημόνιο Συνεργασίας μεταξύ των δύο φορέων.
- Μνημόνιο Συνεργασίας σε τεχνικά ζητήματα για τη διαπίστευση μεταξύ Εθνικού Συστήματος Διαπίστευσης και Εθνικής Κινέζικης Υπηρεσίας Διαπίστευσης της Αξιολόγησης της Συμμόρφωσης (CNAS). Υπογράφηκε στις 25.11.2008 στην Αθήνα στο πλαίσιο της επίσημης επίσκεψης του κ/Προέδρου στην Ελλάδα.
- Μνημόνιο κατανόησης για τη συνεργασία στον τομέα των επενδύσεων μεταξύ Invest in Greece Agency και κινεζικού Οργανισμού Beijing Investment Promotion Bureau (BIPB), Πεκίνο 4.11.2009.
- Κείμενο εκδήλωσης προθέσεων για τη συνεργασία στον τομέα των επενδύσεων μεταξύ Invest in Greece Agency και κινεζικού Οργανισμού China Beijing Equity Exchange (CBEX), Πεκίνο 4.11.2009.
- Μνημόνιο Κατανόησης για τη συνεργασία στο Ναυτιλιακό Τομέα μεταξύ ΥπΟιΑΝ και κινεζικού (κ/) Υπ. Μεταφορών. Υπογράφηκε στο πλαίσιο της επίσημης επίσκεψης του κ/Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης στην Αθήνα, (15.6.2010).
- Μνημόνιο Κατανόησης για την ενίσχυση της διμερούς συνεργασίας στον τομέα των επενδύσεων μεταξύ ΥπΟιΑΝ και κ/Υπ. Εμπορίου. Υπογράφηκε στο πλαίσιο της επίσημης επίσκεψης του κινέζου Π/Θ στην Αθήνα (2-4.10.2010).
- Κείμενο εκδήλωσης προθέσεων για τη συνεργασία στον τομέα των επενδύσεων μεταξύ Invest in Greece Agency και China Investment Promotion Agency (CIPA). Υπογράφηκε στο πλαίσιο της επίσημης επίσκεψης του κινέζου Π/Θ στην Αθήνα (2-4.10.2010).
- Σχέδιο Δράσης για το 2011 και το 2012 για τη συνεργασία στον τομέα της ναυτιλίας μεταξύ του Υπουργείου Θαλασσιών Υποθέσεων, Νήσων και Αλιείας και του κ/ Υπουργείου Μεταφορών (21.2.2011)
- Συμφωνία μεταξύ του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και της Γενικής Διοίκησης Επιθεώρησης Ποιότητας, Ελέγχου και Καραντίνας της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας, για τη συνεργασία σε θέματα ποιότητας, υγιεινής και ασφάλειας αγροτικών προϊόντων και τροφίμων (16.5.2011)
- Μνημόνιο Κατανόησης για την προώθηση της επιχειρηματικής και επενδυτικής συνεργασίας στους τομείς των υποδομών και της μεταποίησης μεταξύ του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και του κ/Υπουργείου Εμπορίου. Υπογράφηκε στο πλαίσιο της επίσημης επίσκεψης του κ/ Προέδρου της Λαϊκής Πολιτικής Συμβουλευτικής Διάσκεψης στην Αθήνα (24.10.2011).
- Μνημόνιο Κατανόησης για τη συνεργασία στον τομέα του Τουρισμού μεταξύ της Πρεσβείας της Ελλάδος στο Πεκίνο και της Διοίκησης Τουρισμού της Επαρχίας Guangdong. Υπογράφηκε στο πλαίσιο της επίσημης επίσκεψης του Αντιπροέδρου της Ελληνικής Κυβέρνησης κ. Θ. Πάγκαλου στην Επαρχία Guangdong (5.11.2011).

Τον Ιούνιο του 2014 στο πλαίσιο της επίσκεψης του κινέζου Π/Θ Li Keqiang στη χώρα μας το διμερές οικονομικό θεσμικό πλαίσιο εμπλουτίστηκε με την υπογραφή σειράς πρωτοκόλλων και Μνημονίων Κατανόησης όπως:

- Μνημόνιο Κατανόησης μεταξύ του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Υπουργείου Εμπορίου της Λ.Δ. της Κίνας για ενίσχυση της διμερούς οικονομικής και επενδυτικής συνεργασίας.

- Μνημόνιο Κατανόησης μεταξύ της Λ.Δ. της Κίνας και της Ελληνικής Δημοκρατίας στον τομέα των θαλάσσιων υποθέσεων
- Πρωτόκολλα μεταξύ ΥΠΑΑΤ και κινεζικής Αρχής AQSIQ που καθορίζονται οι απαιτήσεις ελληνικών εξαγωγών θερμικά επεξεργασμένου χοίρειου κρέατος και δερμάτων βοοειδών ή προβάτων.
- Πρωτόκολλο μεταξύ ΓΓΕΤ και κινεζικού Υπουργείου Επιστήμης και Τεχνολογίας για την Επιστημονική και Τεχνολογική Συνεργασία καθώς και μια σειρά σημαντικών ιδιωτικών συμφωνιών (19) μεταξύ κινεζικών τραπεζών, εταιρειών και φορέων και ελληνικών φορέων, εταιρειών και εφοπλιστών εκτιμώμενης αξίας 4,5 δις δολ. ΗΠΑ περίπου.

Κατά την επίσκεψη του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας κ. Μηταράκη (Φεβρουάριος 2014) υπεγράφη Μνημόνιο Συνεργασίας περί Ενίσχυσης της Επιχειρηματικής και Επενδυτικής Συνεργασίας.

Τον Ιανουάριο του 2015 υπεγράφη Μνημόνιο Συνεργασίας μεταξύ της Γενικής Διοίκησης Τελωνείων της Λ. Δ. της Κίνας και της Γ. Γ. Δημοσίων Εσόδων για την ενίσχυση της τελωνειακής συνεργασίας με σκοπό τη διευκόλυνση του εμπορίου (σιδηρόδρομική διακίνηση των εμπορευμάτων από το λιμάνι του Πειραιά στην Κεντρική Ευρώπη).

Βασικό πλαίσιο διαλόγου για θέματα οικονομίας – εμπορίου αποτελεί η Μικτή Διπλωματική Επιτροπή, η οποία συγκαλείται κάθε δύο έτη (τελευταία Μάρτιος 2019). Τυπικά, ενδιάμεσα, πραγματοποιείται αντίστοιχη συνάντηση σε επίπεδο Γενικών Δ/ντών.

Κατά την επίσημη επίσκεψη του Έλληνα Πρωθυπουργού κ. Α.Τσίπρα στη Κίνα (2-6/7/2016) υπεγράφησαν:

- Μνημόνιο Κατανόησης για την προώθηση των διμερών επενδύσεων μεταξύ του Enterprise Greece S.A. και του Οργανισμού Προώθησης Επενδύσεων (CIPA) της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας.
- Κοινό Πρόγραμμα Δράσης μεταξύ του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης & Τουρισμού της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Εθνικής Διοίκησης Τουρισμού της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας για την περίοδο 2016-2018 στον τομέα του τουρισμού.
- Μνημόνιο κατανόησης μεταξύ της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Υπουργείου Επιστημών και Τεχνολογίας της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας για τη συνεργασία στις Επιστήμες, την Τεχνολογία και την Καινοτομία.
- Κατά την επίσημη επίσκεψη κ. Πρωθυπουργού στο Πεκίνο (12-15/05/2017) υπεγράφη το «Πλαίσιο Συνεργασίας σε Βασικούς Τομείς για τα έτη 2017-2019, μεταξύ του Υπουργείου Οικονομίας & Ανάπτυξης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Εθνικής Επιτροπής Ανάπτυξης & Μεταρρυθμίσεων της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας» (11/05/2017)

Κατά την επίσημη επίσκεψη στην Κίνα του πρώην υπουργού Εξωτερικών κ. Κοτζιά στις 26-29/8/2018 υπεγράφη μεταξύ των δύο χωρών το Μνημόνιο Belt & Road Initiative.

Κατά την επίσημη επίσκεψη κ. Πρωθυπουργού Α. Τσίπρα στο Πεκίνο (26 με 27 Απριλίου 2019), υπεγράφη στις 26 Απριλίου 2019, το νέο "Πλαίσιο Συνεργασίας σε Βασικούς Τομείς για τα έτη 2020-2022" μεταξύ του Υπουργείου Οικονομίας & Ανάπτυξης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Εθνικής Επιτροπής Ανάπτυξης & Μεταρρυθμίσεων της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας.

Κατά την επίσημη επίσκεψη του Υπουργού Ανάπτυξης και επενδύσεων κ. Άδωνι Γεωργιάδη στις 14-16 Οκτωβρίου 2019 στο Πεκίνο υπεγράφη στις 15 Οκτωβρίου 2019 μεταξύ

αυτού και του Αντιπροέδρου της Εθνικής Επιτροπής Ανάπτυξης και Μεταρρυθμίσεων της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας «Πλαίσιο συνεργασίας σε βασικούς τομείς για τα έτη 2020-2022».

Κατά την επίσημη επίσκεψη του Κινέζου Προέδρου κ. Xi Jinping, στην Αθήνα (10-12 Νοεμβρίου 2019) υπεγράφη από τον Υπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων της Ελλάδας κ. Αδωνι Γεωργιάδη και τον Υπουργό Εμπορίου της Κίνας «Μνημόνιο Κατανόησης για την προώθηση της ανάπτυξης υψηλής ποιότητας αμφίδρομης επενδυτικής συνεργασίας μεταξύ του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Υπουργείου Εμπορίου της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας».

Στο πλαίσιο της ως άνω επίσκεψης του Κινέζου Προέδρου κ. Xi Jinping, στην Αθήνα υπεγράφη μεταξύ του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων της Ελλάδας και της Γενικής Διοίκησης Τελωνείων της Κίνας φυτοϋγειονομικό Πρωτόκολλο για την εξαγωγή Κρόκου Κοζάνης στην Κίνα καθώς και μεταξύ των ίδιων φορέων Πρωτόκολλο για την εξαγωγή καρπών ακτινιδίων από την Ελλάδα στην Κίνα.

6. Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης⁴

6.1 Τύπος

People's Daily: Έχει ημερήσια κυκλοφορία 3.000.000 φύλλων. Θεωρείται μία από τις εφημερίδες με την μεγαλύτερη επιρροή στην Κίνα.

China Daily: Η μεγαλύτερη σε απήχηση αγγλόφωνη εφημερίδα στην Κίνα με παγκόσμια κυκλοφορία περίπου 400.000 φύλλα ημερησίως.

Beijing Youth Daily: Η επίσημη εφημερίδα της επιτροπής της Κομμουνιστικής Νεολαίας στο Πεκίνο έχει κυκλοφορία περί των 600.000 φύλλων και η ιστοσελίδα της, Ynet.com, είναι από τις πλέον δημοφιλείς.

Beijing Today: Εκδίδεται υπό την αιγίδα της Υπηρεσίας Πληροφόρησης του Δήμου Πεκίνου και βρίσκεται υπό τη διεύθυνση του συγκροτήματος της Beijing Youth Daily. Κυκλοφορεί κάθε Παρασκευή σε 50.000 αντίτυπα.

Global Times: Υπό την «ομπρέλα» του πανίσχυρου συγκροτήματος της People's Daily, η Global Times διαθέτει και αγγλική έκδοση σημαντικής κυκλοφορίας.

China.org.cn: Η ιστοσελίδα της Υπηρεσίας Πληροφόρησης της Κυβέρνησης αποτελεί μία από τις πιο αξιόπιστες πηγές πληροφόρησης για το κινεζικό κοινό με 2,2 εκατομμύρια hits καθημερινά.

Sohu.com/ Sina.com: Οι δύο σημαντικότερες ιστοσελίδες στην Κίνα με περισσότερους από 100 εκατ. εγγεγραμμένους χρήστες έκαστη, αποτελούν αναμφισβήτητα κορυφαίο εργαλείο διαδικτυακής ενημέρωσης στην Κίνα.

Επίσης, Τα micro blog είναι εξαιρετικά δημοφιλή στην Κίνα, η οποία διαθέτει περισσότερους από 500 εκατομμύρια διαδικτυακούς χρήστες, εκ των οποίων 330 εκατομμύρια είναι καταγεγραμμένοι χρήστες micro blog ενώ καθημερινά πραγματοποιούνται τουλάχιστον 150 εκατομμύρια καταχωρήσεις (weibo.com). Υπάρχουν όμως και πολλά κοινωνικά δίκτυα όπως QQ, Wechat, youku κλπ, αντίστοιχα του Δυτικού κόσμου τα οποία είναι είτε απαγορευμένα (FaceBook, Youtube) είτε έχουν περιορισμένη χρήση (whatsapp, viber, skype) στην Ηπειρωτική Κίνα.

---

⁴ Πηγή: Γραφείο Τύπου και Επικοινωνίας Πεκίνου

Οι κυβερνητικές υπηρεσίες και τα κομματικά όργανα έχουν ιδρύσει περισσότερους από 50.000 λογαριασμούς micro blog.

6.2 Ραδιοτηλεόραση

CCTV: Η Κεντρική Κινεζική Τηλεόραση (CCTV) είναι ο εθνικός τηλεοπτικός φορέας και από τις σημαντικότερες πηγές πληροφόρησης. Διαθέτει 21 κανάλια για το κοινό, 19 συνδρομητικά και έξι διεθνή κανάλια στην κινεζική, αγγλική, γαλλική, ισπανική, ρωσική και αραβική γλώσσα. Το σήμα του είναι διαθέσιμο σε 140 χώρες και περιοχές. Εξέφρασε επιθυμία να ανοίξει ανταποκριτικό γραφείο και στην Ελλάδα και ήρθε σε σχετική επαφή με το ΓΤΕ Πεκίνου.

Διεθνής Κινεζική Ραδιοφωνία (CRI): Εκπέμπει προγράμματα σε 61 γλώσσες και διαθέτει αντίστοιχες ηλεκτρονικές σελίδες, μία εκ των οποίων είναι και η ελληνική, που είναι προσβάσιμη στη διεύθυνση <http://greek.cri.cn/>.

Beijing Television (BTV): Κρατικό τηλεοπτικό δίκτυο, το δεύτερο σε τηλεθέαση στην Κίνα με 25 εκατομμύρια τηλεθεατές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΙΝΑΣ

1. Γενικά Στοιχεία

1.1 Η αποτίμηση για το 2021 - 2022

Η κινεζική οικονομία μεγεθύνθηκε κατά 3%, το 2022, το Α.Ε.Π. της χώρας αυξήθηκε κατά 6.65 τρισ. RMB, σε σχέση με το 2022, και διαμορφώθηκε σε 121,02 τρισ. RMB. Συνεχίζουν να υπάρχουν ασυμμετρίες στο εσωτερικό της χώρας, καθώς υπάρχουν περιοχές στον βορρά με την οικονομία σε ύφεση και περιοχές με θεαματική οικονομική ανάπτυξη στον νότο.

Η επιδημιολογική έξαρση COVID 19 στην Κίνα, καθώς και η αυστηρή κινεζική πολιτική μηδενικών κρουσμάτων στην Σαγκάη και σε άλλες βιομηχανικές περιοχές, δημιούργησε το α' εξάμηνο 2022 σημαντικές καθυστερήσεις στην παραγωγή και στις μεταφορές, με προβλέψεις για σημαντικές συνέπειες στην παγκόσμια εφοδιαστική αλυσίδα. Ωστόσο, στο τέλος του 11/2022 αποφασίστηκε η άρση όλων των περιορισμών για τον περιορισμό της πανδημίας και η πολιτική «μηδενικού κρούσματος» που ακολουθούνταν μέχρι τότε.

Η ανάπτυξη της κινεζικής οικονομίας, το 2022, φαίνεται να αντιμετωπίζει αρκετές προκλήσεις. Ο Επικεφαλής του Εθνικού Γραφείου Στατιστικής της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας, κ. Ning Jizhe, προειδοποίησε για την «τριπλή πίεση» που αντιμετωπίζει, πλέον, η κινεζική οικονομία, από την φθίνουσα ζήτηση, τους κραδασμούς στην παγκόσμια αλυσίδα εφοδιασμού και τις μειωμένες προσδοκίες. Τα ως άνω θα πρέπει να συνδυασθούν και με την ταχύτερα του αναμενομένου επιδεινούμενη δημογραφική κατάσταση της χώρας, καθώς, το 2020, ο ρυθμός γεννήσεων κατέγραψε την χαμηλότερη τιμή των τελευταίων σαράντα ετών, τουλάχιστον.

Στο πλαίσιο αυτό, οικονομολόγοι εκτιμούν ότι η κινεζική κυβέρνηση θα προχωρήσει στην εφαρμογή πολιτικών νομισματικής χαλάρωσης και δημοσιονομικής στήριξης, προκειμένου να αντισταθμίσει την εξασθένηση της δυναμικής της εθνικής οικονομίας. Συνεχίζεται η μετατόπιση του κέντρου βάρους των αναπτυξιακών αξόνων από τις επενδύσεις στην κατανάλωση, από την εξωτερική ζήτηση και τις εξαγωγές στην εσωτερική ζήτηση καθώς και από την μεταποίηση στις υπηρεσίες (οι οποίες καλύπτουν πλέον το 68,7% του ΑΕΠ).

Μολονότι η Κυβέρνηση δεν φαίνεται να χαλαρώνει τον έλεγχο επί της εγχώριας οικονομίας, οι ιδιωτικές κινεζικές επιχειρήσεις συνεχίζουν να διαμορφώνουν και εξελίσσουν μια τεχνολογική αλλαγή, επιδιώκοντας την ενσωμάτωση της καινοτομίας σε ένα ευρύ φάσμα επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, από το ηλεκτρονικό εμπόριο και τα κινητά τηλέφωνα, μέχρι την τεχνητή νοημοσύνη και τα οχήματα χωρίς οδηγό. Η πρόοδος που έχει σημειώσει ο τομέας της υψηλής τεχνολογίας στην Κίνα, κατά τα τελευταία έτη είναι σημαντική καθώς οι εταιρείες του κλάδου έχουν αποκτήσει ισχυρό συγκριτικό πλεονέκτημα, το οποίο τους δίνει την δυνατότητα κατασκευής δικτύων 5G στο 50%-60% του κόστους των ανταγωνιστών τους στην Ευρώπη.

Προτεραιότητα της κινεζικής πολιτικής ηγεσίας είναι η διατήρηση της κοινωνικής σταθερότητας, μέσω της εξασφάλισης της καθημερινότητας των πολιτών της. Η διακυβέρνηση από το Κομμουνιστικό Κόμμα έχει βαθιές ρίζες στην κοινωνία και μακρόχρονη ιστορία. Οι αναπτυξιακές επιδόσεις της εγχώριας οικονομίας έχουν βελτιώσει σημαντικά τα εισοδηματικά επίπεδα του πληθυσμού, παραμένει ωστόσο ζητούμενο ο μετριασμός των ανισοτήτων μεταξύ ευπόρων και αδύναμων οικονομικά κοινωνικών ομάδων.

Ιδιαίτερης είναι η συνεπής τήρηση και υλοποίηση των κυβερνητικών μεταρρυθμιστικών εξαγγελιών σχετικά με την εξουδετέρωση των χρόνιων διαρθρωτικών αδυναμιών της εγχώριας οικονομίας, ιδίως ενώπιον της διαχρονικής υπερχρέωσης μεγάλων κρατικών στρατηγικών επιχειρηματικών ομίλων (SOE: State-Owned Enterprises).

1.2 Το 14ο Πενταετές Πρόγραμμα 2016-2020

Το 14ο Πενταετές Πρόγραμμα (13th Five-Year Plan) αποτελεί το αναπτυξιακό Πρόγραμμα της χώρας για τα έτη 2021 έως 2025. Καταρτίστηκε κατά τη διάρκεια της πέμπτης ολομέλειας της 19ης Κεντρικής Επιτροπής του Κινεζικού Κομμουνιστικού Κόμματος (ΚΚΚ) κατά την περίοδο από τις 26 έως τις 29 Οκτωβρίου 2020.

Βασικές επιδιώξεις του Σχεδίου είναι:

- Οικονομία

Η κυβέρνηση της χώρας στοχεύει στο να μετατρέψει την οικονομία της χώρας σε «μετρίως ανεπτυγμένη» έως το 2035 με κατά κεφαλήν ΑΕΠ περίπου 30.000 \$ ΗΠΑ (σχεδόν τριπλάσιο από το επίπεδο του 2020), απώτεροι στόχοι είναι η κυριαρχία διεθνώς σε βασικούς οικονομικούς τομείς (στην βιομηχανική παραγωγή αγαθών/ κεφαλαιουχικού εξοπλισμού) με συμμετοχή στην παγκοσμιοποιημένη οικονομία προς βέλτιστη εξυπηρέτηση ιδίων συμφερόντων. Σε αντίθεση με πρότυπα ανάπτυξης του παρελθόντος, η ανάπτυξη θα βασίζεται στην κατανάλωση αγαθών και με βασική πρόκληση την μείωση των ανισοτήτων μεταξύ πόλεων και υπαίθρου. Σε αυτό το πλαίσιο θα έχει διάρκεια η Πρωτοβουλία «Belt and Road».

Αναταράξεις ωστόσο προήλθαν στην παγκόσμια εφοδιαστική αλυσίδα από τον εμπορικό πόλεμο μεταξύ των Ηνωμένων Πολιτειών και της Κίνας. Η ηγεσία της χώρας αξιολόγησε συναφώς την «διπλή κυκλοφορία» αγαθών σε σχέση με την εσωτερική αγορά της Κίνας. Σύμφωνα με ανεξάρτητες προβλέψεις, στην Κίνα θα γενικευτούν δύο διακριτές σφαίρες στην εσωτερική της οικονομία και η μεταξύ τους τομή: 1) Εσωτερική κυκλοφορία (Ανάδυση ρόλου «καταναλωτή», τεχνολογική πρόοδος, βιομηχανική παραγωγή υψηλών προδιαγραφών προϊόντων), 2) Εξωτερική κυκλοφορία αγαθών (Πρωτοβουλία BRI, Οικονομικές μεταρρυθμίσεις και άνοιγμα της αγοράς, διεύρυνση του ισοζυγίου κεφαλαίου, παγκοσμιοποίηση του RMB), 3) στα σημεία τομής των προηγούμενων, καθοριστικής σημασίας είναι η εισαγωγή αναγκαίων υλών από το εξωτερικό με ένα «καλάθι» συναλλάγματος σε βασικά νομίσματα της διεθνούς οικονομίας (κυρίως σε USD σε αναφορά με εισαγωγές αργού πετρελαίου και δευτερευόντως σε ευρώ και γιεν, σε συναλλαγές διά του τραπεζικού συστήματος του Χονγκ Κονγκ και των ζωνών ελευθέρων συναλλαγών)⁵.

Οι αναταράξεις από τον προηγούμενο ανταγωνισμό δεν αναμένεται να οδηγήσουν σε γενίκευση του προστατευτισμού σε σχέση με προμηθευτές εξωτερικού και το ενδεχόμενο της «διπλής κυκλοφορίας» επιδιώκεται να καταστεί μια επιδίωξη ώστε να φτάσει η χώρα σε υψηλότερο επίπεδο οικονομικής ανάπτυξης. Η Κίνα καταφέρνει να διατηρεί την οικονομία της ανοιχτή κυρίως σε εξαγωγές προς το εξωτερικό (με διατήρηση εμπορικών πλεονασμάτων) αλλά ελεγχόμενη σε διοχέτευση κεφαλαίων στο εξωτερικό και σε ΑΞΕ που στοχεύουν στην κερδοσκοπική απόκτηση εγχώριων περιουσιακών στοιχείων από εξωχώριους.

- Περιβαλλοντική πολιτική

Αναμένεται ότι ο ρυθμός ανάπτυξης- στόχος του σχεδίου για την περίοδο θα ξεπεράσει το 5% ετησίως ωστόσο στο πενταετές πλάνο 2021–2025 περιλαμβάνονται φιλόδοξοι στόχοι για καθαρή ενέργεια ορίζοντα την επίτευξη ουδετερότητας άνθρακα έως το 2060. Υπάρχουν κυβερνητικές ανακοινώσεις στο πεδίο της ενεργειακής πολιτικής ότι οι νέες

⁵ Prospects for China's dual circulation strategy <https://www.gisreportsonline.com/r/china-dual-circulation/>

ενεργειακές τεχνολογίες, όπως οι μπαταρίες αυτοκινήτων από κρατικές επιχειρήσεις, θα κάνουν τα μισά οχήματα στην Κίνα να είναι ηλεκτρικά ή με κυψέλες καυσίμου και τα μισά υβριδικά έως το 2035.

Προβλέπεται επίσης η αύξηση του ποσοστού χρήσης ενέργειας από μη ορυκτά καύσιμα στο 20% έως το 2025, σε σύγκριση με 15% στο τέλος του 2019 και βελτίωση της υποδομής εξοικονόμησης νερού.

- Ενέργεια

Στο σχέδιο υπάρχουν προβλέψεις σχετικά με την ανάπτυξη δυναμικότητας υδροηλεκτρικής ενέργειας έως 60 γιγαβάτ στον ποταμό Yarlung Zangbo (ή Tsangpo), ποτάμιο σύστημα σε αρκετό υψόμετρο (Θιβέτ, εκτιμάται στο πέντε χιλιάδες μ. από την επιφάνεια της θάλασσας). Πρόκειται για τον άνω ορεινό ρου του ποταμού Βραχμαπούτρα.

- Μεταφορές

Υπάρχουν στόχοι για την βελτίωση των υποδομών πολιτικής αεροπορίας με την κατασκευή 30 νέων αεροδρομίων ενώ επιδιώκεται η ολοκλήρωση του σιδηροδρομικού δικτύου υψηλής ταχύτητας.

- Έρευνα και ανάπτυξη

Το σχέδιο αποσκοπεί στην αύξηση των επιστημονικών και τεχνολογικών ικανοτήτων της Κίνας. Η χώρα στοχεύει σε νέες ανακαλύψεις στις βασικές τεχνολογίες με φιλόδοξους στόχους στο πεδίο της τεχνολογικής αυτάρκειας. Υπάρχει ο στόχος αύξησης των δαπανών E&A κάθε χρόνο κατά 7% (έρευνες σε τομείς κβαντικής πληροφορίας και της πληροφορικής, της επιστήμης του εγκεφάλου, των ημιαγωγών, της βιομηχανίας σπόρων, της γενετικής έρευνας, της αναγεννητικής ιατρικής, της βιοτεχνολογίας, της κλινικής ιατρικής και υγείας κτλ.). Η Κίνα εξακολουθεί να μην είναι σε θέση να αναπτύξει ανεξάρτητα προηγμένους ημιαγωγούς ισάξιους με αυτούς που παράγονται στην Ταϊβάν ή τη Νότια Κορέα και θα επιχειρηθεί στα επόμενα χρόνια να δημιουργηθεί μια εγχώρια αλυσίδα εφοδιασμού ημιαγωγών.

- Αστικοποίηση

Σχεδιαζόμενα μέτρα στο πλαίσιο της είναι η άρση των περιορισμών στο σύστημα Ηκου για πόλεις κάτω των 3 εκατομμυρίων κατοίκων και χαλάρωση για τις μεγαλύτερες πόλεις. Όλοι οι κάτοικοι των πόλεων προβλέπεται να έχουν πλήρη πρόσβαση στις βασικές αστικές δημόσιες υπηρεσίες και οι μετανάστες από αγροτικές περιοχές θα μπορούν να έχουν δυνατότητες απόκτησης κατοικίας στα αστικά κέντρα.

1.3 Ο ρόλος του ηλεκτρονικού εμπορίου.

Η πανδημία της COVID-19 επηρέασε σημαντικά τις λιανικές πωλήσεις, καθώς οι επιχειρήσεις ηλεκτρονικού εμπορίου κέρδισαν έδαφος έναντι των παραδοσιακών φυσικών σημείων πώλησης. Οι πλατφόρμες ηλεκτρονικού εμπορίου αξιοποίησαν τα προσωπικά δεδομένα των χρηστών, τις προηγμένες αλυσίδες διαχείρισης διακίνησης εμπορευματικών μεταφορών και τις ανεπτυγμένες υπηρεσίες παράδοσης κατ' οίκον, προκειμένου να ικανοποιήσουν τις ανάγκες των καταναλωτών που, είτε ευρίσκοντο υπό περιορισμούς μετακινήσεων, είτε δεν επιθυμούσαν να επισκεφθούν φυσικά σημεία πώλησης, προκειμένου να αποφύγουν τον συνωστισμό. Οι λιανοπωλητές τροφίμων και ποτών προσπάθησαν να συρρικνώσουν τις εφοδιαστικές αλυσίδες, προμηθευόμενοι προϊόντα απευθείας από τους παραγωγούς. Οι πωλήσεις τροφίμων και ποτών, μέσω ηλεκτρονικού εμπορίου ή μέσω φυσικών σημείων πώλησης που προσέφεραν υπηρεσίες παράδοσης κατ' οίκον, πολλαπλασιάστηκαν. Οι παραδοσιακές υπεραγορές μεγάλου μεγέθους (hyper-market) είδαν το μερίδιο αγοράς τους να μειώνεται και τις ως άνω επιχειρήσεις να καρπώνονται τις απώλειές τους. Επίσης, λόγω της πανδημίας, οι πλατφόρμες ηλεκτρονικού

εμπορίου προσέλκυσαν το ενδιαφέρον των μεγαλύτερης ηλικίας καταναλωτών, οι οποίοι ήταν μάλλον επιφυλακτικοί, στο παρελθόν.

Οι μεγάλες κρατικές επενδύσεις των τελευταίων ετών στις υποδομές της χώρας, λιμάνια, αεροδρόμια, οδικές αρτηρίες, σιδηροδρομικές γραμμές, τηλεπικοινωνίες και φυσικά στο χώρο του διαδικτύου, που εξαπλώνεται ταχύτατα με τον αριθμό των χρηστών να έχει ξεπεράσει τα 710 εκατ., διαμορφώνουν ένα ευρύ πεδίο επιλογών για τον καταναλωτή, μειώνοντας τα κόστη και επιταχύνοντας τη παράδοση των εμπορευμάτων, το μεγαλύτερο μέρος (άνω του 60%) των διαδικτυακών αυτών συναλλαγών διενεργείται μέσω κινητών τηλεφώνων. Οι εξελίξεις αυτές καθιστούν τη Κίνα αξιοπρόσεκτο παράδειγμα διεθνώς.

Η πρόοδος αυτή θα συμβάλει στην ισχυροποίηση ενός από τους βασικούς αναπτυξιακούς άξονες του οικονομικού μοντέλου της χώρας, που είναι η εσωτερική κατανάλωση. Οι μεγάλες πλατφόρμες ηλεκτρονικού εμπορίου με κυρίαρχο της αγοράς τον Όμιλο Alibaba, που ελέγχει το 80-85% του συνόλου, ενισχύουν την διασύνδεση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων με το ευρύ καταναλωτικό κοινό, αντισταθμίζοντας, ως ένα βαθμό, την πλεονεκτική θέση των κρατικών επιχειρήσεων που βασίζονται την «μονοπωλιακή» τους θέση. Οι διοικήσεις τους ωστόσο -με τη προτροπή και της πολιτικής ηγεσίας- αρχίζουν και αντιλαμβάνονται ότι πρέπει να εκσυγχρονίσουν την παραγωγή τους και να αυξήσουν την ανταγωνιστικότητά τους τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό.

1.4 Λοιπές σημαντικές εξελίξεις

➤ Περιοριστικά μέτρα για τον έλεγχο εκροών επενδυτικών κεφαλαίων:

Βασικός στόχος προς τον οποίο κινούνται τέτοια μέτρα είναι η επίτευξη ανακοπής των ανεξέλεγκτων και κυρίως των αθέμιτων εκροών στο εξωτερικό (αποτελεί «σιωπηρή» οδηγία προς το εγχώριο τραπεζικό σύστημα):

- επιβολή προηγούμενης αδειοδότησης για κάθε εξωτερική πληρωμή από \$5 εκ. και άνω.
- απαγόρευση για όλες τις εξωχώριες επενδύσεις που υπερβαίνουν τα \$10 δισ., με εξαίρεση ορισμένους στρατηγικούς τομείς.
- απαγόρευση επενδυτικών δράσεων κινεζικών επενδυτικών ομίλων που περιλαμβάνουν εξαγορά ξένων εταιριών ή συγχώνευση με ξένες εταιρείες, εφόσον η εν λόγω συναλλαγή εκφεύγει των βασικών δραστηριοτήτων του κινεζικού ομίλου,
- η απαγόρευση σύναψης κτηματομεσιτικών συμφωνιών από κρατικά ελεγχόμενες κινεζικές επιχειρήσεις, εφόσον και στις δύο περιπτώσεις η όλη συναλλαγή υπερβαίνει το \$1 δισ.

Στους ανωτέρω περιορισμούς συμπεριλαμβάνονται πλέον και οι διασυνοριακές πληρωμές μερισμάτων από \$5 εκατ. και άνω, αποπληρωμές διασυνοριακών μετοχικών δανείων από \$5 εκ. και άνω.

➤ Ο αντίκτυπος των μέτρων:

Το εγχώριο επενδυτικό κοινό ανησυχεί για την τύχη πολλών από τις πολυάριθμες διενεργούμενες ή προγραμματιζόμενες από κινεζικούς ομίλους εξαγορές και συγχωνεύσεις περιουσιακών στοιχείων στο εξωτερικό, οι οποίες αναμένεται να παρουσιάσουν σημαντικές καθυστερήσεις στην ολοκλήρωσή τους, ή ακόμα και να ματαιωθούν.

Η Κεντρική Τράπεζα της Κίνας εμφανίζεται -σύμφωνα με πηγές της αγοράς- επιφυλακτική απέναντι στις ανωτέρω κυβερνητικές πρωτοβουλίες, ωστόσο αποδοκιμάζει την αθρόα εκροή εγχώριων επενδυτικών κεφαλαίων στο εξωτερικό, που κατά κύριο λόγο κατευθύνονται σε αμφίβολης αξίας και αποσβεστικής δυνατότητας επενδυτικές τοποθετήσεις, συνήθως σε εξαγορές ξενοδοχειακών συγκροτημάτων, εγγείων ιδιοκτησιών, κατοικιών, ποδοσφαιρικών ομάδων, κλπ. Σημειώνεται ότι μόνο για το πρώτο 10μηνο 2016 οι συνολικές εκροές εγχώριων επενδυτικών κεφαλαίων αποτιμήθηκαν σε \$150 δισ., έναντι αντίστοιχης

αποτίμησης της τάξεως των \$121 δισ. για όλο το 2015. Κατά το 2018, οι συνολικές εκροές μειώθηκαν κατά 1,6% σε \$120,5 δισ., ενώ επισημαίνεται ότι κατά το 2017, είχαν μειωθεί κατά 29,4%, έναντι 2016. Επίσης ανησυχητικό για τις αρχές είναι και το φαινόμενο παράνομης εκροής συναλλάγματος προς το εξωτερικό με διάφορες μεθοδεύσεις (π.χ. εικονικές εμπορικές συναλλαγές), το οποίο αρχές είναι αποφασισμένες να θέσουν υπό τον έλεγχό τους στο πλαίσιο της πολιτικής πάταξης της διαφθοράς. Από την οπτική των ενδιαφερομένων να επενδύσουν στη Κίνα είναι βέβαιο ότι τα μέτρα αυτά θα αποθαρρύνουν τους ενδιαφερόμενους ξένους επενδυτές να δρομολογήσουν ή να ολοκληρώσουν το επενδυτικό τους όραμα στην εγχώρια οικονομία. Τα εξεταζόμενα μέτρα πρέπει όμως να ιδωθούν υπό το πρίσμα της συνολικότερης στρατηγικής περιορισμού των ανεξέλεγκτων επενδυτικών εκροών και όχι ως μεταστροφή από την πορεία υλοποίησης του κεντρικού δόγματος "China's Going Global".

➤ Μέτρα τόνωσης της κινεζικής οικονομίας, εν μέσω πανδημίας:

Η Κίνα αποφεύγει παγίως να εφαρμόζει ορίζονται μέτρα για την τόνωση της οικονομίας και επιλέγει μέτρα έμμεσης στήριξης της πραγματικής οικονομίας, όπως π.χ. η διευκόλυνση της στήριξης του ιδιωτικού τομέα από το χρηματοπιστωτικό σύστημα της χώρας, η εφαρμογή προτιμησιακών φορολογικών πολιτικών και περικοπών τελών και η αύξηση των κρατικών δαπανών και επενδύσεων.

1. Δημοσιονομικά μέτρα.

1.α. Επιστροφές φόρου και περικοπές τελών.

Η κινεζική κυβέρνηση εφήρμοσε πλήθος προτιμησιακών φορολογικών πολιτικών και περικοπών τελών για να στηρίξει τόσο τις επιχειρήσεις, όσο και τους ιδιώτες, καθ' όλην την διάρκεια της πανδημίας. Οι πολιτικές αυτές αφορούν σε επιστροφές, απαλλαγές και μειώσεις φόρου εταιρειών, Φ.Π.Α. και φόρου ατομικών εισοδημάτων. Πολλές δε εξ αυτών αφορούσαν σε επιχειρήσεις μικρού μεγέθους και σε εταιρείες τομέων που επλήγησαν περισσότερο από την πανδημία, καθώς και σε ιδιώτες που απασχολούνται σε κρίσιμους τομείς, όπως ο τομέας φροντίδας υγείας.

Στο τέλος του 2021, εν όψει των οικονομικών πιέσεων από την αποδιοργάνωση της αγοράς και της αύξησης του λειτουργικού κόστους, λόγω της συνεχιζόμενης πανδημίας, η κινεζική κυβέρνηση έλαβε μέτρα φοροελάφρυνσης επιχειρήσεων μικρού μεγέθους στους τομείς της μεταποίησης, των υπηρεσιών και της τεχνολογίας, προκειμένου να τους παράσχει χρηματοδοτική ανακούφιση. Τα ως άνω μέτρα αφορούσαν, επίσης, και σε επιχειρήσεις χαμηλής κερδοφορίας, οι οποίες δραστηριοποιούνται σε άλλους τομείς της οικονομίας.

Σύμφωνα δε με ανακοίνωση των κινεζικών φορολογικών Αρχών, η οποία δημοσιεύθηκε τον Μάρτιο 2022, το συνολικό ύψος των φορολογικών υποχρεώσεων επιχειρήσεων μικρού μεγέθους που ανεστάλησαν στο πλαίσιο των συναφών πολιτικών του 2021, οι οποίες επεκτάθηκαν και στο α' εξάμηνο 2022, ήταν της τάξης των \$ 39 δισ.

Πλην των φοροελαφρύνσεων, η κυβέρνηση επέκτεινε και τις περικοπές τελών για επιχειρήσεις μικρού μεγέθους, αλλά και για εταιρείες που δραστηριοποιούνται σε συγκεκριμένους τομείς. Η δράση αυτή περιλαμβάνει την αναστολή της καταβολής ασφαλιστρών κοινωνικής ασφάλισης, πληρωμών στεγαστικών προνοιακών ταμείων και τόκων πιστώσεων, καθώς επίσης την μείωση των πρόσθετων φόρων στην εκπαίδευση.

1.β. Ομόλογα Ειδικού Σκοπού.

Τα Ομόλογα Ειδικού Σκοπού (ΟΕΣ) των τοπικών κυβερνήσεων αποτελούν έναν από τους τρόπους με τους οποίους οι τοπικές κυβερνήσεις χρηματοδοτούν έργα υποδομών ή άλλα δημόσια έργα, εντός της περιφέρειας αρμοδιότητός τους. Σημειώνεται ότι, οι επενδύσεις σε υποδομές αποτελούν μία από τις βασικές στρατηγικές ενίσχυσης της οικονομικής ανάπτυξης της

χώρας. Το συνολικό ύψος των χρηματοδοτήσεων μέσω ΟΕΣ είναι συγκεκριμένο και αποφασίζεται από την κεντρική κυβέρνηση, ενώ τα προς χρηματοδότηση έργα θα πρέπει να εντάσσονται σε εννέα (9) τομείς προτεραιότητας, όπως π.χ. οι μεταφορές, η ενέργεια και η οικονομικά προσιτή στέγαση.

Το 2021, η κινεζική κυβέρνηση αποφάσισε ότι, το συνολικό ύψος των χρηματοδοτήσεων έργων μέσω ΟΕΣ θα ήταν 3,65 τρισ. RMB (~€ 478,0 δισ.)⁶. Σύμφωνα με στοιχεία του Συμβουλίου του Κράτους, το 50% των κεφαλαίων που συγκεντρώθηκαν διοχετεύθηκαν σε επενδύσεις στον τομέα των υποδομών μεταφορών και των υποδομών δημοτικών και βιομηχανικών πάρκων, ενώ περίπου το 30% διοχετεύθηκαν σε έργα οικονομικά προσιτής στέγασης και σε άλλους κοινωνικούς τομείς, όπως π.χ. η φροντίδα υγείας, η εκπαίδευση, οι συντάξεις και ο τουρισμός.

Τον Δεκέμβριο 2021, όμως, προκειμένου η κυβέρνηση να αντιμετωπίσει την επιβράδυνση της κινεζικής οικονομίας που παρατηρήθηκε κατά το β' εξάμηνο 2021 και να ενισχύσει τις δαπάνες του α' τριμήνου 2022, αποφάσισε την πρόωρη έκδοση ΟΕΣ ύψους 1,56 τρισ. RMB (~€ 216,6 δισ.)⁷, τα οποία προορίζοντο για το 2022.

2. Νομισματικές πολιτικές.

2.α. Μεταφορά κερδών Λαϊκής Τράπεζας της Κίνας.

Τον Μάρτιο 2022, η έχουσα αρμοδιότητες Κεντρικής Τράπεζας, Λαϊκή Τράπεζα της Κίνας (ΛΤΚ) ανακοίνωσε την μεταφορά κερδών ύψους 1 τρισ. RMB (~€ 143,2 δισ.)⁸ στον κυβερνητικό προϋπολογισμό, προκειμένου να χρηματοδοτηθούν, κατά προτεραιότητα, επιστροφές φόρων και εμβάσματα σε τοπικές κυβερνήσεις, με στόχο την στήριξη των τοπικών επιχειρήσεων και πολιτών.

2.β. Μείωση ποσοστού υποχρεωτικού αποθεματικού Τραπεζών.

Τον Δεκέμβριο 2021, η ΛΤΚ προχώρησε σε μείωση του ποσοστού υποχρεωτικού αποθεματικού κατά 0,5 ποσοστιαίες μονάδες, απελευθερώνοντας, με τον τρόπο αυτό, 1,2 τρισ. RMB (~€ 166,6 δισ.)⁹ για τις Τράπεζες. Σημειώνεται ότι, τον Ιούλιο 2021, η ΛΤΚ είχε προχωρήσει σε αντίστοιχη μείωση, απελευθερώνοντας, τότε, κονδύλια ύψους περίπου 1,0 τρισ. RMB (~€ 130,6 δισ.)¹⁰. Με τον τρόπο αυτό, οι Τράπεζες μπόρεσαν να χορηγήσουν περισσότερες πιστώσεις σε επιχειρήσεις, προκειμένου τούτες να αντιμετωπίσουν το επιδεινούμενο οικονομικό περιβάλλον του τέλους του 2021.

2.γ. Μείωση βασικού επιτοκίου δανεισμού.

Στην Κίνα, το βασικό επιτόκιο δανεισμού τίθεται κάθε 20^η του μηνός και βασίζεται στις προτάσεις δεκαοκτώ (18) εμπορικών Τραπεζών, στις οποίες περιλαμβάνονται και δύο Τράπεζες του εξωτερικού. Επίσης, το επιτόκιο βασίζεται και στο επιτόκιο του Μηχανισμού Μεσοπρόθεσμου Δανεισμού (βλ. παρ. Β.2.ε.), το οποίο καθορίζεται από την ΛΤΚ. Ως γνωστόν, η μείωση του βασικού επιτοκίου δανεισμού μειώνει το κόστος των νέων πιστώσεων για τους

⁶ Για την συγκεκριμένη μετατροπή, χρησιμοποιήθηκε η μέση ισοτιμία €/RMB του 2021 (7,64)

⁷ Για την συγκεκριμένη μετατροπή, χρησιμοποιήθηκε η μέση ισοτιμία €/RMB Δεκεμβρίου 2021 (7,20)

⁸ Για την συγκεκριμένη μετατροπή, χρησιμοποιήθηκε η μέση ισοτιμία €/RMB Μαρτίου 2022 (6,99)

⁹ Για την συγκεκριμένη μετατροπή, χρησιμοποιήθηκε η μέση ισοτιμία €/RMB Δεκεμβρίου 2021 (7,20)

¹⁰ Για την συγκεκριμένη μετατροπή, χρησιμοποιήθηκε η μέση ισοτιμία €/RMB Ιουλίου 2021 (7,66)

πιστωτές, ενισχύοντας την διοχέτευση περισσότερης ρευστότητας στην αγορά. Συνεπώς, δύναται να αποτελέσει τρόπο ενίσχυσης των πωλήσεων οικιστικών ακινήτων, καθώς μειώνεται το κόστος των νέων στεγαστικών δανείων.

2.δ. Προγράμματα αναδανεισμού.

Η ΛΤΚ υλοποιεί ολοένα και περισσότερο προγράμματα αναδανεισμού, προκειμένου να διευρύνει την στήριξη των Τραπεζών σε επιχειρήσεις μικρού μεγέθους και σε τομείς που υπέστησαν σημαντικό πλήγμα από την πανδημία. Δεδομένου ότι, το επιτόκιο των πιστώσεων αναδανεισμού, οι οποίες είναι γνωστές και ως «πιστώσεις της Κεντρική Τράπεζας» και χορηγούνται στις εμπορικές Τράπεζες, καθορίζεται από την ΛΤΚ, η Κεντρική Τράπεζα της χώρας μπορεί να ελέγχει το κόστος των πιστώσεων και να βοηθά τις Τράπεζες να χορηγούν φθηνότερες πιστώσεις.

Σημειώνεται ότι, τον Δεκέμβριο 2021, η ΛΤΚ προχώρησε σε μείωση του επιτοκίου αναδανεισμού για προγράμματα στήριξης επιχειρήσεων μικρού μεγέθους και βιομηχανιών των αγροτικών περιοχών.

2.ε. Μηχανισμός Μεσοπρόθεσμου Δανεισμού.

Ο Μηχανισμός Μεσοπρόθεσμου Δανεισμού (ΜΜΔ) της ΛΤΚ αποτελεί βασικό δίαυλο ενίσχυσης της ρευστότητας του τραπεζικού συστήματος της χώρας. Μέσω αυτού, η ΛΤΚ χορηγεί μεσοπρόθεσμες πιστώσεις, διάρκειας τριών μηνών έως και ενός έτους, σε μεγάλες εμπορικές Τράπεζες, προκειμένου να αυξήσει την ταμειακή τους ροή.

Σημειώνεται ότι, η μείωση του επιτοκίου του ΜΜΔ δεν καθιστά φθηνότερο το κόστος δανεισμού μόνον για τις Τράπεζες, αλλά και για τις επιχειρήσεις και τους ιδιώτες, δεδομένου ότι, ως προαναφέρθη, το επιτόκιο του ΜΜΔ επηρεάζει την διαμόρφωση του βασικού επιτοκίου δανεισμού.

➤ Αποτλέσματα της κινεζικής πολιτικής:

Σύμφωνα με άρθρο που ανήρτησε η ΛΤΚ, η οικονομική και νομισματική πολιτική που έχει ακολουθήσει η Κίνα, καθ' όλη την διάρκεια της πανδημίας, επέτρεψε την διατήρηση σταθερής ισοτιμίας του RMB, παρά τις αναταράξεις στις διεθνείς χρηματοπιστωτικές αγορές. Ειδικότερα, από τις 973 ημέρες συναλλαγών της κινεζικής αγοράς ξένου συναλλάγματος, κατά την περίοδο 2018-2021, η μέση ισοτιμία του RMB έναντι του δολαρίου Η.Π.Α. ανατιμήθηκε τις 485, υποτιμήθηκε τις 487, ενώ παρέμεινε σταθερή μία ημέρα, γεγονός που, πάντα σύμφωνα με την ΛΤΚ, αντικατοπτρίζει μια κανονική αμφίδρομη διακύμανση.

Επίσης, η ΛΤΚ υποστηρίζει ότι, η πολιτική που ακολούθησε η Κίνα βοήθησε ώστε ο πληθωρισμός να μην επηρεάσει την οικονομική ανάπτυξη της χώρας ενώ, παράλληλα, της επέτρεψε να είναι περισσότερο ευέλικτη και ακριβής, όταν απαιτήθηκε να λάβει μέτρα τόνωσης της οικονομίας, καθώς υπήρχαν τα δημοσιονομικά περιθώρια για την ενίσχυση της ρευστότητας όπου και όταν κρίθηκε απαραίτητο.

2. Βασικά Οικονομικά Μεγέθη

Βασικά οικονομικά μεγέθη της κινεζικής οικονομίας

	2019	2020	2021	2022
Όνομαστικό ΑΕΠ σε τρισ. RMB / (€τρισ.)	99,08 (12,38)	101,59 (12,69)	114,37(17,31)	121,02 (17,29)
ΑΕΠ (purchasing power parity),	23,46	24,1	27,52	30,33

(Στρις.)				
Μεταβολή ΑΕΠ	6,0%	2,3%	8,1%	3,0%
ΑΕΠ κατά κεφαλήν (PPP) (\$)	16.784	17.192	19.484	21.475
Ανεργία	3,6%	5,2%	5,1%	5,6%
Πληθωρισμός	2,9%	2,5%	0,9%	2%
Εξαγωγές αγαθών (Στρις .)	2,50	2,59	3,36	3,5
Εισαγωγές αγαθών (Στρις.)	2,06	2,05	2,70	2,7
Εμπορικό Ισοζύγιο (\$δισ.)	429	535	682	877
Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών (\$δισ.)	102,9	248,8	352,9	401,8
Δημοσιονομικό ισοζύγιο (% ΑΕΠ)	-5,9	-9,5	-5,5*	-7,9*
Εισροή ΑΞΕ (FDI) (\$δισ.)	138,1	144,4	173.5	189.1
Εκροή ΑΞΕ (ODI) (\$δισ.)	172,9	110,2	113.6	116.9
Δημόσιο Χρέος (Στρις.)	7,07	8,41	11,9*	13.4*
Συνολικά Αποθέματα (Στρις.)	3,11	3,21	n/a	3,12

*Εκτίμηση του ΔΝΤ

Πηγή: http://www.stats.gov.cn/english/PressRelease/202302/t20230227_1918979.html , <https://dit-trade-vis.azurewebsites.net/?reporter=156&type=C&year=2016&flow=2> , ΔΝΤ:

<https://www.imf.org/en/Publications/WEQ/weo-database/2021/October/download-entire-database> , Παγκόσμια Τράπεζα, ΠΟΕ: https://www.wto.org/english/res_e/statis_e/statis_maps_e.htm , comtrade.un.org

3. Εξέλιξη και Ανάλυση Βασικών Οικονομικών Μεγεθών

3.1 Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ)

Το κινεζικό Α.Ε.Π., το 2022, διαμορφώθηκε σε 121,02 τρισ. RMB (~€ 17,3 τρισ.), καταγράφοντας αύξηση ύψους 3,0%¹¹.

Ο πρωτογενής τομέας της κινεζικής οικονομίας συνέβαλε κατά 7,3% στην διαμόρφωση του Α.Ε.Π. (8,3 τρισ. RMB ή ~€ 1,1 τρισ.), ο δευτερογενής συνέβαλε κατά 39,4% (45,1 τρισ. RMB ή ~€ 5,9 τρισ.) και ο τριτογενής συνέβαλε κατά 53,3% (61,0 τρισ. RMB ή ~€ 8,0 τρισ.). Βάσει των ανωτέρω, το Α.Ε.Π. του πρωτογενούς τομέα αυξήθηκε κατά 7,1%, εκείνο του

¹¹ http://www.stats.gov.cn/english/PressRelease/202302/t20230227_1918979.html

δευτερογενούς τομέα αυξήθηκε κατά 8,2% και εκείνο του τριτογενούς αυξήθηκε κατά επίσης 8,2%.

3.2 Γεωργία/Αγροτική Παραγωγή

Η Κίνα αποτελεί τον κορυφαίο παραγωγό αγροτικών προϊόντων με βάση την ακαθάριστη αξία των παραγόμενων προϊόντων. Τα κύρια παραγόμενα προϊόντα είναι ρύζι, σιτάρι, πατάτες, καλαμπόκι, τσάι, λοιπά δημητριακά, μήλα, βαμβάκι, σπορέλαια, χοιρινό κρέας αλιεύματα. Παρόλα αυτά, λόγω των μεγάλων διατροφικών αναγκών, η χώρα προβαίνει σε μεγάλες εισαγωγές αγροτοκτηνοτροφικών προϊόντων.

Σύμφωνα με το Εθνικό Γραφείο Στατιστικών, η συνολική κινεζική παραγωγή σιτηρών, το 2022, διαμορφώθηκε σε 686,53 εκ. τόνους, καταγράφοντας αύξηση 3,68 εκ. τόνων ή 0,5%. Από αυτό το σύνολο, η παραγωγή θερινών καλλιεργειών ήταν 147,40 εκατομμύρια τόνοι, αυξημένη κατά 1%, και αυτή του πρώιμου ρυζιού ήταν 28,12 εκατομμύρια τόνοι, αυξημένη κατά 0,4%. Η παραγωγή φθινοπωρινών σιτηρών ήταν 511,00 εκατ. τόνοι, αυξημένη κατά 0,4%.

Η παραγωγή δημητριακών το 2022 ήταν 633,24 εκατ. τόνοι, αυξημένη κατά 0,1%, η παραγωγή ρυζιού ήταν 208,49 εκατ. τόνοι, μειωμένη κατά 2,0%, σιταριού 137,72 εκατομμύρια τόνοι, αυξημένη κατά 0,6%, του καλαμποκιού ήταν 277,20 εκατ. τόνοι, αυξημένη κατά 1,7%. Η παραγωγή σόγιας ήταν 20,28 εκατομμύρια τόνοι, αυξημένη κατά 23,7%.

Η κατανομή καλλιεργειών σε όρους σποράς ανά καλλιέργεια είχε το 2022 είχε ως εξής: η σπαρμένη έκταση σιτηρών ήταν 118,33 εκατομμύρια εκτάρια, (σημειώνοντας αύξηση 0,70 εκατομμυρίων εκταρίων). Από αυτό το σύνολο, η σπαρμένη έκταση ρυζιού ήταν 29,45 εκατομμύρια εκτάρια (σημειώνοντας μείωση 0,47 εκατομμύρια εκτάρια), η σπαρμένη έκταση σίτου ήταν 23,52 εκατομμύρια εκτάρια (μείωση 0,05 εκατομμύρια εκτάρια). Η σπαρμένη έκταση καλαμποκιού ήταν 43,07 εκατομμύρια εκτάρια, (σημειώνοντας μείωση 0,25 εκατομμύρια εκτάρια)· η σπαρμένη έκταση σόγιας ήταν 10,24 εκατομμύρια εκτάρια (σημειώνοντας αύξηση 1,83 εκατομμύρια εκτάρια).

Η σπαρμένη έκταση βαμβακιού ήταν 3,00 εκατομμύρια εκτάρια (σημειώνοντας μείωση 0,03 εκατομμύρια εκτάρια). Η σπαρμένη έκταση των ελαιούχων καλλιεργειών ήταν 13,14 εκατομμύρια εκτάρια (σημειώνοντας αύξηση 0,04 εκατομμύρια εκτάρια). Η σπαρμένη έκταση των ζαχαροκαλλιεργειών ήταν 1,47 εκατομμύρια εκτάρια (σημειώνοντας αύξηση 0,01 εκατομμύρια εκτάρια).

Η συνολική παραγωγή χοιρινού, βοείου κρέατος, πρόβιου κρέατος και πουλερικών το 2022 ήταν 92,27 εκατομμύρια τόνοι (αυξημένη κατά 3,8%). Από αυτό το σύνολο, η παραγωγή χοιρινού κρέατος ήταν 55,41 εκατομμύρια τόνοι (αυξημένη κατά 4,6%), του βοείου κρέατος ήταν 7,18 εκατομμύρια τόνοι (αυξημένη κατά 3%). Η παραγωγή πρόβιου κρέατος ήταν 5,25 εκατομμύρια τόνοι (αυξημένη κατά 2,0%) και του κρέατος πουλερικών 24,43 εκατ. τόνοι (αυξημένη κατά 2,6%).

Η συνολική παραγωγή αυγών ήταν 34,56 εκατομμύρια τόνοι (αυξημένη κατά 1,4%). Η παραγωγή γάλακτος ήταν 39,32 εκατομμύρια τόνοι (αυξημένη κατά 6,8%). Στο τέλος του έτους, 452,56 εκατομμύρια χοίροι καταγράφηκαν στα συνολικά αποθέματα (αύξηση κατά 0,7%) και 699,95 εκατομμύρια χοίροι εσφάγησαν (αύξηση κατά 4,3%).

Η συνολική παραγωγή ιχθυερών προϊόντων το 2022 ήταν 68,69 εκατομμύρια τόνοι (αυξημένη κατά 2,7%) σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Από αυτό το σύνολο, η παραγωγή καλλιεργούμενων ιχθυερών ήταν 55,68 εκατομμύρια τόνοι (αυξημένη κατά 3,2%) και των αλιευμάτων ήταν 13,01 εκατ. τόνο (αυξημένη κατά 0,4%).

Η συνολική παραγωγή ξυλείας το 2022 έφτασε τα 106,93 εκατομμύρια κυβικά μέτρα, (μειωμένη κατά 7,7% σε σχέση με το προηγούμενο έτος).

Το 2022, ο αριθμός των γεωργικών εκτάσεων που εξοπλήστηκαν πρόσφατα με συστήματα άρδευσης ήταν 0,78 εκατομμύρια εκτάρια και 1,61 εκατομμύρια εκτάρια γεωργικής γης ήταν πρόσφατα εξοπλισμένα με συστήματα άρδευσης εξοικονόμησης νερού.

Η Κυβέρνηση δίνει ιδιαίτερη έμφαση στη γεωργία η οποία θεωρείται «θεμέλιο της εθνικής οικονομίας και απαραίτητη για την διασφάλιση της ανάπτυξης, του ελέγχου του πληθωρισμού και της πρόληψης των οικονομικών κινδύνων». Επιπλέον, επιδιώκεται σταθερά η διατροφική ασφάλεια μέσω αφενός των εισαγωγών και αφετέρου ενίσχυσης της εγχώριας παραγωγής (π.χ. επάρκεια δημητριακών) και της βελτίωσης της ποιότητας μέσω ελέγχων ακόμη και με ενοικιάσεις εκτάσεων γης σε χώρες κυρίως Λατινικής Αμερικής και Αφρικής για την επάρκεια σε βασικά προϊόντα κινεζικής διατροφής. Στο πλαίσιο της μεσοπρόθεσμης αναδιάρθρωσης του γεωργικού τομέα, η Κυβέρνηση υλοποιεί σειρά σχετικών μέτρων όπως: παροχή φορολογικών κινήτρων για νεοφυείς επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε αγροτικές περιοχές σε συνδυασμό με προγράμματα χρηματοδότησης και χρήσης γης, διεύρυνση προγραμμάτων ανώτατης εκπαίδευσης στους τομείς αγροτικής χωροταξίας και σχεδιασμού, κίνητρα δημιουργίας επιχειρηματικών πάρκων και μεταφοράς τεχνολογίας/τεχνογνωσίας στις αγροτικές περιοχές.

Από 1.10.2015 είναι σε ισχύ ο νέος Νόμος περί ασφάλειας τροφίμων ο οποίος εισάγει μια σειρά από νέες διατάξεις και τροποποιεί παλαιότερες επί το αυστηρότερο¹². Η Κίνα έχει καταστεί από το 2011 ο μεγαλύτερος εισαγωγέας τροφίμων στον κόσμο. Για την εισαγωγή τροφίμων στην Κίνα, αυτή επιτρέπεται εφόσον εξεταστεί το σύστημα ελέγχων της χώρας εξαγωγής και κριθούν ικανοποιητικές οι διαδικασίες που ακολουθεί. Οι κανόνες ελέγχου και καραντίνας θα πρέπει να συμμορφώνονται στα κινεζικά πρότυπα και οι εισαγωγείς πρέπει να παρουσιάζουν πλήρη τεκμηρίωση για τα εισαγόμενα τρόφιμα καθώς και ιχνηλασιμότητα. Σήμερα στην Κίνα εισάγονται τρόφιμα από 61 χώρες ενώ είναι καταχωρημένοι 90.000 εξαγωγείς διεθνώς.

Επίσης, στο ιδιαίτερης πολιτικής σημασίας «Κεντρικό Κείμενο υπ' αριθμ. 1», το οποίο δημοσιεύθηκε στις 21.2.2021, από την Κεντρική Επιτροπή του Κομμουνιστικού Κόμματος της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας, επισημαίνεται ότι, η επιτυχής ολοκλήρωση των προσπαθειών της κινεζικής κυβέρνησης για την καταπολέμηση τη φτώχειας¹³ σηματοδοτεί την έναρξη μιας νέας περιόδου, κατά την οποία οι προσπάθειες θα επικεντρωθούν στην αγροτική αναζωογόνηση, που προϋποθέτει την χάραξη συναφών πολιτικών στήριξης, τον σχεδιασμό υψηλού επιπέδου και την υλοποίηση μεγάλου όγκου επενδύσεων. Το γεγονός, μάλιστα, ότι τα αποτελέσματα των προσπαθειών όλων των εμπλεκόμενων δεν είναι τόσο εύκολα μετρήσιμα, όσο εκείνα των προσπαθειών για την καταπολέμηση της φτώχειας, καθιστά την εκπλήρωση του στόχου σημαντική πρόσκληση για την κινεζική κυβέρνηση. Όπως, άλλωστε, σημειώνουν αναλυτές, για την ομαλή μετάβαση από την καταπολέμηση της φτώχειας, στην αγροτική αναζωογόνηση, απαιτούνται κρατικές εγγυήσεις, μέσω σαφών πολιτικών και θεσμών.

Στο πλαίσιο αυτό, το θεσμικό πλαίσιο που προβλέπεται για την επίτευξη της αγροτικής αναζωογόνησης αποτελείται από τις εξής οκτώ (8) συνιστώσες: α) κρατική στρατηγική και κρατικός σχεδιασμός, β) κομματικοί κανονισμοί, γ) νομικές εγγυήσεις, δ) λογοδοσία της ηγεσίας,

---

¹² <http://www.china-briefing.com/news/2015/05/13/china-releases-harshes-food-safety-law-in-history.html> και <http://www.fas.usda.gov/data/china-china-s-food-safety-law-2015>

¹³ Υπενθυμίζεται ότι το 2020 είχε τεθεί από την κινεζική κυβέρνηση ως χρονικό όριο δημιουργίας μιας "εν γένει μετρίως εύπορης κοινωνίας", μετάβασης των κατοίκων αγροτικών περιοχών από συνθήκες "απόλυτης φτώχειας" σε συνθήκες "σχετικής φτώχειας" και ενίσχυσης των προσπαθειών αναζωογόνησης των αγροτικών περιοχών.

ε) σημαντικές δράσεις και έργα, στ) πολιτικές και κανονισμοί που αντιμετωπίζουν τις ανησυχίες των αγροτών, ζ) πλήρης θεσμική κάλυψη και η) σχέδια χρηματοδότησης.

Επίσης, δημιουργείται Εθνικό Γραφείο Αγροτικής Αναζωογόνησης, το οποίο καταλαμβάνει τη θέση του Εθνικού Γραφείου Αγροτικής Αναζωογόνησης, με ευρύτερες, όμως, αρμοδιότητες, καθώς θα ασχολείται με θέματα αγροτικού σχεδιασμού, βιομηχανικής ανάπτυξης και αγροτικής τεχνολογίας.

Στο εσωτερικό μέτωπο, δίδεται προτεραιότητα στους σπόρους και στις αρόσιμες εκτάσεις, σε αντίθεση με το παρελθόν, όπου επικρατούσαν οι επιδοτήσεις, η τεχνολογία και η πράσινη ανάπτυξη. Επίσης, δίδεται ιδιαίτερη σημασία στην επισιτιστική ασφάλεια, καθώς διατυπώνεται ρητώς η ανάγκη για «ενίσχυση της προσφοράς και εγγύηση της παραγωγικής ικανότητας σιτηρών, ως βασικό αγροτικό προϊόν». Μάλιστα, η έννοια της αυτάρκειας μετατοπίζεται από το πεδίο της παραγωγής, στο πεδίο της επάρκειας σπόρων.

Ο χωροθετικός σχεδιασμός που προτείνεται, κατά τη συνήθη κινεζική πρακτική, συνίσταται στη δημιουργία μιας Εθνικής Βιομηχανικής Ζώνης Επισιτιστικής Ασφάλειας, Ζωνών Επίδειξης Εκσυγχρονισμού της Γεωργίας και Εθνικών Πιλοτικών Ζωνών Πράσινης Αγροτικής Ανάπτυξης, καθώς και στην ίδρυση ενός Εθνικού Κέντρου Τροπικών Αγροτικών Επιστημών. Σε όλα τα ανωτέρω θα διοχετευθούν, με μέριμνα του κράτους, οι απαραίτητοι πόροι, κυρίως χρηματοδότηση, εκτάσεις και κατηρτισμένο εργατικό δυναμικό.

Στο εξωτερικό μέτωπο, έχουν περιορισθεί αναφορές όπως π.χ. «αύξηση των εισαγωγών απαραίτητων αγροτικών προϊόντων» (2020) ή «στήριξη της εξωστρέφειας των εταιρειών» (2019). Οι μόνες σχετικές αναφορές αφορούν στην βελτιστοποίηση των εμπορικών μοντέλων και τη διαφοροποίηση των εισαγωγών, στην παρότρυνση των κινεζικών επιχειρήσεων να εμπλακούν σε παγκόσμιες εφοδιαστικές αλυσίδες, στην καταπολέμηση του λαθρεμπορίου βασικών αγροτικών προϊόντων και στην ενίσχυση των μέτρων καραντίνας, προκειμένου να περιορισθεί η είσοδος χωροκατακτητικών αλλόχθονων ειδών στην κινεζική επικράτεια.

Ειδικότερα για το θέμα των σπόρων, μεταξύ άλλων, προβλέπεται: α) η προστασία και αξιοποίηση των πόρων αγροτικού ιδιοπλάσματος, β) η βελτίωση του εθνικού αποθετηρίου ιδιοπλάσματος φυτών και ζώων, γ) η διασφάλιση της μακροπρόθεσμης στήριξης της βασικής έρευνας και η υλοποίηση σημαντικών έργων Έρευνας & Ανάπτυξης, με στόχο την ανάπτυξη ποικιλιών υψηλής ποιότητας, δ) η παρότρυνση των ιδιωτικών εταιρειών σπόρων να δημιουργήσουν τα δικά τους σύστημα ανάπτυξης, ε) η βελτίωση των βάσεων σπόρων και στ) η διασύνδεση ανάπτυξης, πολλαπλασιασμού και επέκτασης.

Όσον αφορά στους Γενετικά Τροποποιημένους Οργανισμούς, το νέο κείμενο ορίζει ότι, οι βασικές αρχές έρευνας και εμπορευματοποίησής τους είναι «ο σεβασμός στην επιστήμη, η αυστηρή επίβλεψη, η συγκροτημένη προώθηση της βιομηχανοποίησης και η εφαρμογή βιολογικών τεχνολογιών ανάπτυξης».

Τέλος, για τον τομέα των αγροτικών μηχανημάτων, προβλέπεται η βελτίωση των ενδογενών ικανοτήτων Έρευνας & Ανάπτυξης των επιχειρήσεων, η στήριξη της Έρευνας & Ανάπτυξης για την παραγωγή «έξυπνων» προϊόντων αιχμής και μηχανημάτων καταλλήλων για λοφώδεις περιοχές, η ενίσχυση των επιδοτήσεων κατά την προμήθεια μηχανημάτων και η θέσπιση νέων επιδοτήσεων για τη μηχανοποίηση διαδικασιών.

3.3 Βιομηχανία/ Σχέδιο "Made in China 2025"

Η χώρα αποτελεί τον παγκόσμιο ηγέτη σε όλους σχεδόν τους τομείς της βιομηχανικής παραγωγής. Βασικοί τομείς είναι τα ορυχεία, η επεξεργασία μεταλλευμάτων, (σίδηρος, χάλυβας, άνθρακας), μηχανουργία, εξοπλισμοί, κλωστοϋφαντουργικά, πετρελαϊκά, τσιμέντα, χημικά, λιπάσματα, καταναλωτικά προϊόντα (μεταξύ άλλων υποδήματα, παιχνίδια, ηλεκτρονικά), επεξεργασία τροφίμων, συγκοινωνιακός εξοπλισμός (αυτοκίνητα, αμαξώματα, σιδηρόδρομοι), πλοία, αεροπλάνα, τηλεπικοινωνιακός εξοπλισμός δορυφόροι και διαστημικός εξοπλισμός.

Το 2022, η συνολική προστιθέμενη αξία του βιομηχανικού τομέα ήταν 40.164,4 δισεκατομμύρια γιουάν, αυξημένη κατά 3,4% σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Η προστιθέμενη αξία των βιομηχανικών επιχειρήσεων άνω του καθορισμένου μεγέθους¹⁴, αυξήθηκε κατά 3,6%. Από αυτές, με κριτήριο την ιδιοκτησία, η προστιθέμενη αξία των κρατικών επιχειρήσεων αυξήθηκε κατά 3,3%, των μετοχικών επιχειρήσεων κατά 4,8%, των επιχειρήσεων που χρηματοδοτούνται από ξένους επενδυτές και από επενδυτές από το Χονγκ Κονγκ, το Μακάο και την Ταϊβάν μειώθηκαν κατά 1% ενώ η προστιθέμενη αξία των ιδιωτικών επιχειρήσεων αυξήθηκε κατά 2,9%.

Το 2022, από το σύνολο των βιομηχανικών επιχειρήσεων άνω του καθορισμένου μεγέθους, η προστιθέμενη αξία για την επεξεργασία τροφίμων από γεωργικά προϊόντα αυξήθηκε κατά 0,7%.

Ειδικότερα για την παραγωγή σε επί μέρους βιομηχανικούς κλάδους σημειώθηκαν: κλωστοϋφαντουργία πτώση κατά 2,7%, παραγωγή χημικών πρώτων υλών και χημικών προϊόντων αύξηση κατά 6,6%, παραγωγή μη μεταλλικών ορυκτών προϊόντων μείωση κατά 1,5%, τήξη και έκθλιψη σιδηρούχων μετάλλων αύξηση κατά 1,2%, κατασκευή μηχανημάτων γενικής χρήσης μείωση κατά 1,2%, κατασκευή μηχανημάτων ειδικού σκοπού αύξηση κατά 3,6%, αυτοκινητοβιομηχανία αύξηση κατά 6,3%, κατασκευή ηλεκτρικών μηχανημάτων και συσκευών αύξηση κατά 11,9%, κατασκευή υπολογιστών, εξοπλισμού επικοινωνίας και λοιπού ηλεκτρονικού εξοπλισμού αύξηση κατά 7,6%, παραγωγή και προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας και θερμικής ενέργειας αύξηση κατά 5,1%.

Το 2022, τα κέρδη των βιομηχανικών επιχειρήσεων άνω του καθορισμένου μεγέθους ήταν 8.403,9 δισεκατομμύρια γιουάν, μειωμένα κατά 4,0%. Με βάση την ιδιοκτησία, τα κέρδη των κρατικών επιχειρήσεων ήταν 2.379,2 δισεκατομμύρια γιουάν, αυξημένα κατά 3,0% ενώ των μετοχικών επιχειρήσεων ήταν 6.161,1 δισεκατομμύρια γιουάν, μειωμένα κατά 2,7%. Οι επιχειρήσεις που χρηματοδοτήθηκαν από ξένους επενδυτές ή επενδυτές από το Χονγκ Κονγκ, το Μακάο και την Ταϊβάν ήταν 2.004,0 δισεκατομμύρια γιουάν, μειωμένες κατά 9,5%. και των ιδιωτικών επιχειρήσεων ήταν 2.663,8 δισ. γιουάν, μειωμένα κατά 7,2%.

Σε διάφορους τομείς, τα κέρδη της εξορυκτικών δραστηριοτήτων ήταν 1.557,4 δισεκατομμύρια γιουάν (αυξημένα κατά 48,6%) σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Εκείνα της μεταποίησης ήταν 6.415,0 δισεκατομμύρια γιουάν (μειωμένα κατά 13,4%) και αυτά της παραγωγής και της παροχής ηλεκτρικής ενέργειας, θερμικής ενέργειας, φυσικού αερίου και νερού ήταν 431,5 δισεκατομμύρια γιουάν (αυξημένα κατά 41,8%).

Το 2022, το κόστος για τα επιχειρηματικά έσοδα ανά εκατό γιουάν των βιομηχανικών επιχειρήσεων πάνω από το καθορισμένο μέγεθος ήταν 84,72 γιουάν, ή 0,91 γιουάν περισσότερο από ότι το προηγούμενο έτος. Το ποσοστό κέρδους των επιχειρηματικών εσόδων ήταν 6,09% (μειωμένο κατά 0,64 ποσοστιαίες μονάδες). Μέχρι το τέλος του 2022, η αναλογία ενεργητικού-παθητικού των βιομηχανικών επιχειρήσεων άνω του καθορισμένου μεγέθους ήταν 56,6%, 0,3

---

¹⁴ Βιομηχανικές επιχειρήσεις των οποίων το ετήσιο εισόδημα από την βασική τους επιχειρηματική δραστηριότητα υπερβαίνει τα 20 εκ. RMB (~€ 2,6 εκ.).

ποσοστιαίες μονάδες υψηλότερος από εκείνον στο τέλος του 2021. Το εθνικό ποσοστό χρησιμοποίησης της βιομηχανικής ικανότητας ήταν 75,6% το 2022.

Το 2022, η προστιθέμενη αξία των κατασκευαστικών επιχειρήσεων στην Κίνα ήταν 8.338,3 δισεκατομμύρια γιουάν (αυξημένη κατά 5,5%). Τα κέρδη των κατασκευαστικών επιχειρήσεων που πληρούν τις προϋποθέσεις για γενικά και εξειδικευμένα συμβόλαια έφθασαν τα 836,9 δισεκατομμύρια γιουάν (μειωμένα κατά 1,2%) σε σχέση με το προηγούμενο έτος, εκ των οποίων τα κέρδη των κρατικών επιχειρήσεων ήταν 392,2 δισεκατομμύρια γιουάν (αυξημένα κατά 8,4%).

Η κυβέρνηση στοχεύει στην προσαρμογή της βιομηχανικής δομής με έμφαση στην διαχείριση της πλεονάζουσας παραγωγής (κυρίως της παραδοσιακής βιομηχανικής παραγωγής όπως τσιμεντοβιομηχανίας, χαλυβουργίας, κλωστοϋφαντουργίας κλπ), την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης, την αύξηση της ανταγωνιστικότητας της καινοτομίας και του συνδυασμού κυβερνητικών παρεμβάσεων και κανόνων της αγοράς, της ενίσχυσης των περιβαλλοντικών κανόνων και της προστασίας των πνευματικών δικαιωμάτων.

Σταθερά επιδιώκεται αύξηση του μεριδίου της Κίνας στη διεθνή αγορά σιδηροδρόμων, ηλεκτρικής ενέργειας, επικοινωνιών, αυτοκίνησης, αεροπλοΐας, ηλεκτρονικών και λοιπού εξοπλισμού.

Η Κυβέρνηση εκτόνησε και εφαρμόζει το πρόγραμμα ανάπτυξης “Made in China 2025” που εστιάζει στον εκσυγχρονισμό του βιομηχανικού τομέα με έμφαση στην καινοτομία και την ενσωμάτωση υψηλής τεχνολογίας, με στόχο το μετασχηματισμό της κινεζικής βιομηχανικής παραγωγής από ποσοτική σε ποιοτική. Η δημοσίευσή του έλαβε χώρα τον Μάιο του 2015¹⁵. Το δεκαετούς διάρκειας σχέδιο βασίζεται σε μελέτη της Κινεζικής Ακαδημίας Μηχανικών (Chinese Academy of Engineering), έχει τύχει επεξεργασίας από τέσσερα υπουργεία υπό την εποπτεία του Υπουργείου Βιομηχανίας και Πληροφορικής (Ministry of Industry and Information Technology - MIIT) και έχει δημιουργηθεί στα πρότυπα αντίστοιχων σχεδίων στο Ηνωμένο Βασίλειο και τις ΗΠΑ- κυρίως όμως βασίστηκε στο γερμανικό οδικό χάρτη για τη βιομηχανία “Industrie 4.0”.

Το “Made in China 2025” εστιάζει στις εξής προτεραιότητες: τόνωση της καινοτομίας, ενσωμάτωση της πληροφορικής στη βιομηχανία, προώθηση των κινεζικών «ονομάτων» (brands), ενίσχυση της «πράσινης» παραγωγής, αναδιάρθρωση του τομέα και διεθνοποίηση αυτού, προώθηση της βιομηχανικής παραγωγής που αναφέρεται στις υπηρεσίες και δημιουργία πλήρως αυτοματοποιημένων «έξυπνων» εργοστασίων¹⁶.

Βασική επίσης επιδίωξη είναι η προώθηση της έννοιας των καινοτόμων προϊόντων υπό το σύνθημα “Innovated in China,” κάτι το οποίο θα βοηθήσει στην επίτευξη ενός υψηλού επιπέδου οικονομικής ανάπτυξης και θα επιτρέψει την απαγκίστρωση της Κίνας από την εικόνα του φθηνού και ελαττωματικού προϊόντος. Το σχέδιο στοχεύει στη μείωση του χρόνου παραγωγής των προϊόντων, έναντι του μέσου απαιτούμενου. Πρόκειται να ακολουθήσουν άλλα δύο σχετικά σχέδια έτσι ώστε η χώρα να είναι ηγέτης στη βιομηχανική παραγωγή έως το 2049, έτος που συμπληρώνονται 100 χρόνια από τη δημιουργία της Λ.Δ. Κίνας.

Επίσης δίνεται έμφαση στην ανάπτυξη των εξής τομέων: Κοινωνία της πληροφορίας, ρομποτική, αεροναυπηγική, ωκεανογραφικός εξοπλισμός και σκάφη υψηλής τεχνολογίας, σιδηροδρομικός εξοπλισμός, εξοικονόμηση ενέργειας και οχήματα βασισμένα σε νέες μορφές ενέργειας, ενεργειακός εξοπλισμός, νέα υλικά, βιολογική ιατρική και ιατρικά μηχανήματα, αγροτικά μηχανήματα.

¹⁵ http://www.chinadaily.com.cn/bizchina/2015-05/19/content_20760528.htm

¹⁶ http://www.chinadaily.com.cn/bizchina/2015-05/19/content_20760528.htm

Με σκοπό τη γενικότερη ανάπτυξη της οικονομίας, το σχέδιο θα υποβοηθηθεί από επιπρόσθετα μέτρα όπως η ίδρυση κέντρου βιομηχανικής καινοτομίας. Ο τότε Κινέζος Π/Θ κ. Li Keqiang ανέφερε σχετικά ότι η Κίνα θα εφαρμόσει τη στρατηγική "Made in China 2025" παράλληλα με το σχέδιο "Internet Plus" που βασίζεται στην καινοτομία, την έξυπνη τεχνολογία, το κινητό διαδίκτυο, το «cloud computing» τα «Big Data» και το «Internet of Things».

Όπως αναφέρεται από αναλυτές, παρά το ότι η βιομηχανική παραγωγή της Κίνας αντιστοιχεί στο 20% της παγκόσμιας, υφίσταται όλο και πιο έντονα την πίεση από δύο πλευρές: από τη μια πλευρά την πίεση των κορυφαίων αναπτυγμένων οικονομιών όπως ΗΠΑ, Ιαπωνία και Γερμανία οι οποίες έχουν αναπτύξει πολιτικές περαιτέρω ανάπτυξης της βιομηχανικής τους παραγωγής, και από την άλλη των ανερχόμενων οικονομιών χωρών όπως η Ινδία και η Βραζιλία που επιταχύνουν την βιομηχανική απόδοσή τους. Επιπλέον, τα κινεζικά εργοστάσια έρχονται αντιμέτωπα με τη διεθνή μειωμένη ζήτηση και τον αυξημένο ανταγωνισμό από χώρες με μικρότερο κόστος παραγωγής.

Καθώς το νέο δόγμα της οικονομικής πολιτικής υπό την επωνυμία “New Normal” κάνει αποδεκτή τη χαμηλότερη αύξηση στο ΑΕΠ και δίνει έμφαση στην ποιοτική ανάπτυξη, η Κυβέρνηση προσπαθεί να κατευθύνει την οικονομία σε ένα πιο βιώσιμο μοντέλο ανάπτυξης που βασίζεται στην εγχώρια παραγωγή, στον τομέα των υπηρεσιών και κυρίως στην καινοτομία.

3.4 Υπηρεσίες

Η συνεισφορά του τομέα υπηρεσιών στο σχηματισμό του ΑΕΠ ξεπέρασε, το 2015, για πρώτη φορά το φράγμα του 50% και ανήλθε, το 2018, στο 52,2%, σηματοδοτώντας τον αναπροσανατολισμό της οικονομίας από τις εξαγωγές στην παροχή υπηρεσιών. Έχει δε καταστεί σταδιακά ολοένα και πιο σημαντικός για την χώρα, αποτελώντας το βασικό πυλώνα της οικονομίας και κατέχει βαρύνουσα θέση στη μεταρρυθμιστική προσπάθεια της οικονομίας. Ως τομείς με ιδιαίτερο δυναμισμό αναφέρονται ο τουρισμός, το ηλεκτρονικό εμπόριο και η βιομηχανία θεάματος, οι ειδικές ζώνες ελεύθερου εμπορίου και η καινοτομία. Ιδιαίτερα σημαντική ήταν η επέκταση του διαδικτύου σε όλες τις μορφές της οικονομικής δραστηριότητας.

Η συνολική εμπορευματική κίνηση το 2022 έφτασε τους 50,6 δισεκατομμύρια τόνους. Οι εμπορευματικές ροές ήταν 22.612,2 δισεκατομμύρια τονοχιλιόμετρα. Ο όγκος των φορτίων που διακινήθηκαν από τα λιμάνια καθ' όλη τη διάρκεια του έτους ανήλθε σε 15,7 δισεκατομμύρια τόνους, αυξημένος κατά 0,9% σε σχέση με το προηγούμενο έτος, εκ των οποίων ο όγκος για το εξωτερικό εμπόριο ήταν 4,6 δισεκατομμύρια τόνοι (μειωμένος κατά 1,9%). Η μεταφορά εμπορευματοκιβωτίων στα λιμάνια έφτασε τα 295,87 εκατομμύρια τυποποιημένα εμπορευματοκιβώτια (αυξημένη κατά 4,7%).

Το 2022, η προστιθέμενη αξία του χονδρικού και λιανικού εμπορίου ήταν 11.451,8 δισεκατομμύρια γιουάν, αυξημένη κατά 0,9%. Ο τομέας μεταφοράς, αποθήκευσης και αποστολής (logistics) είχε αξία 4.967,4 δισεκατομμύρια γιουάν (μείωση κατά 0,8%). Αυτός των ξενοδοχείων και των υπηρεσιών εστίασης ήταν αξίας 1.785,5 δισεκατομμυρίων γιουάν, (μείωση κατά 2,3%). Η χρηματοπιστωτική διαμεσολάβηση ήταν αξίας 9.681,1 δισεκατομμυρίων γιουάν, (αύξηση κατά 5,6%). Ο τομέας της ακίνητης περιουσίας ήταν 7.382,1 δισεκατομμύρια γιουάν (μείωση κατά 5,1%). Ο τομέας της μετάδοσης πληροφοριών, του λογισμικού και των υπηρεσιών πληροφορικής ήταν 4.793,4 δισεκατομμύρια γιουάν (αυξημένος κατά 9,1%) και ο τομέας της χρηματοδοτικής μίσθωσης και των επιχειρηματικών υπηρεσιών ήταν 3.915,3 δισεκατομμύρια γιουάν (αύξηση κατά 3,4%). Το 2022, τα επιχειρηματικά έσοδα των επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών πάνω από το καθορισμένο μέγεθος αυξήθηκαν κατά 2,7% σε σχέση με το προηγούμενο έτος και τα συνολικά κέρδη αυξήθηκαν κατά 8,5%.

Σημαντική θετική εξέλιξη σε ότι αφορά το άνοιγμα του χρηματοοικονομικού τομέα θεωρείται η επέκταση του θεσμού των Ζωνών Ελευθέρου Εμπορίου. Εκ των υφιστάμενων 11, η πρώτη Ζώνη δημιουργήθηκε στη Σαγκάη το 2013 και περιλαμβάνει και τον τομέα των υπηρεσιών. Παρά την επιφυλακτική στάση πολλών αναλυτών ως προς την αποτελεσματική λειτουργία της, το μοντέλο επεκτάθηκε κατά το 2015 με τη δημιουργία άλλων τριών αντίστοιχων ζωνών στις περιοχές Guangdong, Fujian και Tianjin, και επιπλέον επτά κατά το 2017 στις περιοχές Chongqing, Henan, Hubei, Liaoning, Shaanxi, Sichuan και Zhejiang, κάθε μία εκ των οποίων εξειδικεύεται σε διαφορετικό τομέα (βλ. σχετικό χάρτη στο Παράρτημα). Τον Απρίλιο του 2018 ανακοινώθηκε ότι ολόκληρη η νήσος Hainan, συνολικής έκτασης 33.920 τ.χμ., πρόκειται να μετατραπεί σε Ζώνη Ελεύθερου Εμπορίου, με ορίζοντα υλοποίησης το 2020¹⁷.

Ο τομέας των υπηρεσιών κατέχει βαρύνουσα θέση στον 13^ο Πενταετή Προγραμματισμό 2016-2020 με στόχο να συνεισφέρει του 55% έως 60% του ΑΕΠ έως το 2020, ενώ η συμμετοχή του στις εξαγωγές εκτιμάται ότι θα κυμανθεί περί το 20% έως το 2020¹⁸.

3.5 Πληθωρισμός

Το 2022, ο Δείκτης Τιμών Καταναλωτή αυξήθηκε κατά 2%, (+2,0% στις αστικές περιοχές και +2,0% στις αγροτικές). Αναλύοντας την πορεία των τιμών καταναλωτή, ανά ομάδα προϊόντων, προκύπτουν τα εξής: α) τρόφιμα, καπνά και ποτά: 2,4%, β) ρουχισμός: +0,5%, γ) στέγαση: +0,7%, δ) αντικείμενα και υπηρεσίες καθημερινής χρήσης: +1,2%, ε) μεταφορές και επικοινωνίες: +5,2%, στ) εκπαίδευση, πολιτισμός και αναψυχή: + 1,8%, ζ) ιατρικές υπηρεσίες και φροντίδα υγείας: +0,6% και η) λοιπά αντικείμενα και υπηρεσίες: -1,6%.

Σημειώνεται ότι οι τιμές των βιομηχανικών προϊόντων αυξήθηκαν κατά 4,1% και οι τιμές αγοράς για τους βιομηχανικής κλίμακας παραγωγούς κατά 6,1%. Οι τιμές των αγροτικών προϊόντων αυξήθηκαν κατά 0,4%.

3.6 Αγορά Εργασίας

Στο τέλος του 2022, ο αριθμός των απασχολούμενων στην Κίνα ήταν 733,51 εκατομμύρια και στις αστικές περιοχές ήταν 459,31 εκατομμύρια, αντιπροσωπεύοντας το 62,6% του συνόλου των απασχολούμενων. Οι νέο-προσληφθέντες απασχολούμενοι στις αστικές περιοχές ανήλθαν σε 12,06 εκατομμύρια το 2022 (0,63 εκατομμύρια λιγότεροι). Το ποσοστό ανεργίας των πόλεων το 2022 ήταν κατά μέσο όρο 5,6% (στο τέλος του έτους ήταν 5,5%). Ο συνολικός αριθμός των μεταναστών εργαζομένων ήταν 295,62 εκατομμύρια, αυξημένος κατά 1,1%. Συγκεκριμένα, ο αριθμός των μεταναστών εργαζομένων που εγκατέλειψαν τις πόλεις τους και εργάστηκαν σε άλλα μέρη ήταν 171,90 εκατομμύρια, αυξημένος κατά 0,1%, και εκείνοι που εργάστηκαν στις δικές τους πόλεις έφθασαν τα 123,72 εκατομμύρια, αυξημένοι κατά 2,4%.

Η αναλογία κατά κεφαλήν διαθέσιμου εισοδήματος αστικού-αγροτικού εισοδήματος ήταν 2,45 (μειωμένη κατά 0,05). Το κατά κεφαλήν διαθέσιμο εισόδημα της ομάδας χαμηλού εισοδήματος έφτασε τα 8.601 γιουάν, η ομάδα χαμηλότερου μεσαίου εισοδήματος στα 19.303 γιουάν, η ομάδα μεσαίου εισοδήματος σε 30.598 γιουάν, η ομάδα ανώτερου μεσαίου εισοδήματος τα 47.397 γιουάν, η ομάδα υψηλού εισοδήματος 90.116 γιουάν. Το κατά κεφαλήν μηνιαίο εισόδημα των μεταναστών εργαζομένων ήταν 4.615 γιουάν (αυξημένο κατά 4,1%). Το 2022, το κατά κεφαλήν διαθέσιμο εισόδημα των αγροτικών νοικοκυριών από περιοχές που βγήκαν από τη φτώχεια ήταν 15.111 γιουάν (αυξημένο κατά 7,5% ή πραγματική αύξηση 5,4% μετά την αφαίρεση των παραγόντων τιμών).

¹⁷ <http://www.china-briefing.com/news/2018/04/16/china-establish-hainan-free-trade-zone.html>

¹⁸ http://www.chinadaily.com.cn/opinion/2015-03/06/content_19734238.htm

Πρέπει να σημειωθεί, ότι η μέτρηση της ανεργίας περιορίζεται στα μεγάλα αστικά κέντρα και οι εργάτες σε περιόδους ανάπτυξης είναι εισερχόμενοι από την επαρχία για τα συγκεκριμένα έργα και αποστέλλονται πίσω στον τόπο καταγωγής τους με το πέρας των εργασιών οπότε δεν υπολογίζονται στις μετρήσεις της ανεργίας. Αυτού του είδους η απασχόληση όμως δεν είναι σύννομη καθόσον υπάρχει καθεστώ «εσωτερικού διαβατηρίου» γνωστό ως ΗΥΚΟΥ το οποίο δεν επιτρέπει την εργασία σε διαφορετική πόλη από την οποία κατάγεται ή είναι κάποιος καταχωρημένος σε οικογενειακή μερίδα. Επιτρέπεται κατ' εξαίρεση σε ορισμένες ειδικότητες ή στους κατόχους πτυχίων. Αυτοί οι περιορισμοί οδηγούν στην κατάσταση να ζουν τα παιδιά με τους παππούδες και να μην εμφανίζονται στα στατιστικά εφόσον δεν βρίσκονται στην περιοχή που κατοικούν. Ο λόγος που τα παιδιά αναγκάζονται να μείνουν με τους παππούδες είναι ότι δεν τους παρέχεται ιατρική περίθαλψη, σχολείο κ.ά.

Όπως προαναφέρθηκε, ιδιαίτερα σημαντική εξέλιξη και ορόσημο τόσο για την κινεζική κοινωνία όσο και για την οικονομική ανάπτυξη είναι η κατάργηση της «πολιτικής του ενός παιδιού» με τη χορήγηση του δικαιώματος απόκτησης και δεύτερου τέκνου. Η εν λόγω μεταρρύθμιση αναμένεται να ωφελήσει σημαντικά την εξέλιξη των δημογραφικών δεδομένων, να ανατρέψει την τάση μείωσης του εργατικού δυναμικού, και να εξασφαλίσει μια προοπτική βιωσιμότητας του ασφαλιστικού.

Τα τελευταία χρόνια παρουσιάζεται το παράδοξο της ύπαρξης ανεργίας και ταυτόχρονης έλλειψης εργατικού δυναμικού γεγονός που εξηγείται κυρίως από την αναντιστοιχία προσφοράς και ζήτησης δεδομένου ότι η ζήτηση αφορά εξειδικευμένες θέσεις εργασίας ενώ το μεγαλύτερο ποσοστό ανέργων είναι ανειδίκευτοι εργάτες. Σημειώνουμε ότι το 2020 ο αριθμός των ατόμων που αποφοίτησαν από τα πανεπιστήμια αναζητώντας μια θέση εργασίας ανήλθε στα 729 χιλ. άτομα, γεγονός ενδεικτικό της ανάγκης για συνεχή δημιουργία νέων θέσεων μέσω του υψηλού ρυθμού ανάπτυξης.

Το 2022, το κατά κεφαλήν διαθέσιμο εισόδημα σε εθνικό επίπεδο ήταν 36.883 γιουάν, σημειώνοντας αύξηση 5,0% ή πραγματική αύξηση 2,9% μετά την αφαίρεση των παραγόντων τιμών. Το διάμεσο κατά κεφαλήν διαθέσιμο εισόδημα σε εθνικό επίπεδο ήταν 31.370 γιουάν (αυξημένο κατά 4,7%). Με βάση διάκρισης την συνήθη κατοικία, το κατά κεφαλήν διαθέσιμο εισόδημα των αστικών νοικοκυριών ήταν 49.283 γιουάν (αυξημένο κατά 3,9% ή μια πραγματική αύξηση 1,9% μετά την αφαίρεση των παραγόντων τιμών). Το διάμεσο κατά κεφαλήν διαθέσιμο εισόδημα των αστικών νοικοκυριών ήταν 45.123 γιουάν, αυξημένο κατά 3,7%. Το κατά κεφαλήν διαθέσιμο εισόδημα των αγροτικών νοικοκυριών ήταν 20.133 γιουάν, (αυξημένο κατά 6,3% ή 4,2% σε πραγματικούς όρους μετά την αφαίρεση των παραγόντων τιμών). Το διάμεσο κατά κεφαλήν διαθέσιμο εισόδημα των αγροτικών νοικοκυριών ήταν 17.734 γιουάν (αυξημένο κατά 4,9%).

Η εθνική κατά κεφαλήν καταναλωτική δαπάνη ήταν 24.538 γιουάν (αυξημένη κατά 1,8% ή μια πραγματική μείωση 0,2% μετά την αφαίρεση των παραγόντων τιμών). Συγκεκριμένα, η κατά κεφαλήν καταναλωτική δαπάνη για υπηρεσίες ανήλθε συνολικά σε 10.590 γιουάν, μειωμένη κατά 0,5% σε σχέση με εκείνη του προηγούμενου έτους, αντιπροσωπεύοντας το 43,2% της κατά κεφαλήν καταναλωτικής δαπάνης. Όσον αφορά τη συνήθη κατοικία, η κατά κεφαλήν καταναλωτική δαπάνη των αστικών νοικοκυριών ήταν 30.391 γιουάν (αυξημένη κατά 0,3% ή μειωμένη κατά 1,7% σε πραγματικούς όρους μετά την αφαίρεση των παραγόντων τιμών). Η κατά κεφαλήν καταναλωτική δαπάνη των αγροτικών νοικοκυριών ήταν 16.632 γιουάν (αυξημένη κατά 4,5%, ή μια πραγματική αύξηση 2,5% μετά την αφαίρεση των παραγόντων τιμών).

3.7 Εξωτερικό Εμπόριο

Το 2022, η αξία του συνολικού όγκου του κινεζικού εξωτερικού εμπορίου σημείωσε αύξηση 6,88% και διαμορφώθηκε σε 6,2 τρισ. USD. Ειδικότερα, η αξία των κινεζικών εξαγωγών αυξήθηκε κατά 1,18% και ανήλθε σε 3,5 τρισ. USD ενώ η αξία των κινεζικών εισαγωγών αυξήθηκε κατά 4,35% και άγγιξε τα 2,7 δισ. USD. Κατόπιν τούτων, το κινεζικό ισοζύγιο εξωτερικού εμπορίου παρουσιάζεται πλεονασματικό κατά 877,6 δισ. USD.

Εξωτερικό εμπόριο της Κίνας 2020-2022

	2020	2021	2022	Μεταβολή % 2022/2021
Όγκος εμπορίου	\$ 4,7 τρισ.	\$ 6,0 τρισ.	\$ 6,2 τρισ.	6,88
Εξαγωγές	\$ 2,6 τρισ.	\$ 3,4 τρισ.	\$ 3,5 τρισ.	1,18
Εισαγωγές	\$ 2,1 τρισ.	\$ 2,7 τρισ.	\$ 2,7 τρισ.	4,35
Εμπορικό ισοζύγιο	\$ 519,5 δισ.	\$ 677,9 δισ.	\$ 877,6 δισ.	29,45

Πηγές: [Comtradeplus](#)

Οι κυριότερες κατηγορίες προϊόντων, σε 2ψήφια ανάλυση, που εξήγαγε η Κίνα, το 2022, ήταν οι εξής¹⁹:

1. HS 85 Ηλεκτρικά μηχανήματα και εξοπλισμός και μέρη τους. Συσκευές εγγραφής και αναπαραγωγής ήχου· Συσκευές εγγραφής και αναπαραγωγής τηλεοπτικών εικόνων και ήχου, μέρη και εξαρτήματα τέτοιων ειδών.
2. HS 84 Μηχανήματα και μηχανικές συσκευές, λέβητες, πυρηνικοί αντιδραστήρες. μέρη του
3. HS 87 Οχήματα πλην του τροχαίου υλικού σιδηροδρόμων ή τραμ, και μέρη και εξαρτήματά τους
4. HS 39 Πλαστικά και τεχνουργήματα από αυτά
5. HS 94 Έπιπλα, κλινοσκεπάσματα, στρώματα, στηρίγματα στρωμάτων, μαξιλάρια και παρόμοια γεμιστά έπιπλα. λαμπτήρες και εξαρτήματα φωτισμού, π.ε.ε. φωτεινές πινακίδες, φωτεινές πινακίδες και παρόμοια, προκατασκευασμένα κτίρια
6. HS 73 Είδη από σίδηρο ή χάλυβα
7. HS 95 Παιχνίδια, παιχνίδια και αθλητικά είδη. μέρη και εξαρτήματά τους
8. HS 29 Οργανικές χημικές ουσίες
9. HS 61 Ένδυση και αξεσουάρ ένδυσης. πλεκτά ή κροσέ
10. HS 72 Σίδηρο και ατσάλι

Οι κυριότερες κατηγορίες προϊόντων, σε 2ψήφια ανάλυση, που εξήγαγε η Κίνα, το 2022, ήταν οι εξής:

1. HS 85 Ηλεκτρικά μηχανήματα και εξοπλισμός και μέρη τους. Συσκευές εγγραφής και αναπαραγωγής ήχου· Συσκευές εγγραφής και αναπαραγωγής τηλεοπτικών εικόνων και ήχου, μέρη και εξαρτήματα τέτοιων ειδών.
2. HS 27 Ορυκτά καύσιμα, ορυκτέλαια και προϊόντα απόσταξης τους. Ασφαλτικές ουσίες. Κεριά από ορυκτά καύσιμα.
3. HS 26 Μεταλλεύματα, σκωρίες και τέφρα.

¹⁹ Εφαρμογή της Υπηρεσίας Comtrade των ΗΕ: <https://frsabido.shinyapps.io/COMTRADE/>.

4. HS 84 Μηχανήματα και μηχανικές συσκευές, λέβητες, πυρηνικοί αντιδραστήρες. μέρη του.
5. HS 71 Φυσικά, καλλιεργημένα μαργαριτάρια. πολύτιμοι, ημιπολύτιμοι λίθοι. Πολύτιμα μέταλλα, μέταλλα επιστρωμένα με πολύτιμα μέταλλα και τεχνουργήματα από αυτά. Απομίμηση κοσμημάτων, κέρματα.
6. HS 90 Οπτικά, φωτογραφικά, κινηματογραφικά όργανα και συσκευές μέτρησης, ελέγχου, ιατρικά ή χειρουργικά. ανταλλακτικά και αξεσουάρ.
7. HS 87 Οχήματα πλην του τροχαίου υλικού σιδηροδρόμων ή τραμ, και μέρη και εξαρτήματά τους.
8. HS 39 Πλαστικά και τεχνουργήματα από αυτά.
9. HS 74 Χαλκός και τεχνουργήματα από αυτόν.
10. HS 12 Ελαιώδεις σπόροι και ελαιώδεις καρποί. Διάφοροι σπόροι, σπόροι και φρούτα, βιομηχανικά ή φαρμακευτικά φυτά. άχυρο και χορτονομή.

Οι κυριότεροι προορισμοί των κινεζικών εξαγωγών ήταν οι Η.Π.Α. (\$ 582,8 δισ.), το Χονγκ Κονγκ (\$ 297,5 δισ.), η Ιαπωνία (\$ 172,9 δισ.), η Ν. Κορέα (\$ 162,6 δισ.), το Βιετνάμ (\$ 146,9 δισ.), η Ινδία (\$ 118,5 δισ.), η Ολλανδία (\$ 117,7 δισ.), η Γερμανία (\$ 116,2 δισ.) και η Μαλαισία (\$ 93,7 δισ.).

Οι κυριότεροι προμηθευτές της κινεζικής αγοράς ήταν χώρες υπόλοιπης Ασίας- μη ορισμένες σε άλλα σημεία (\$ 238,1 δισ.), η Ν. Κορέα (\$ 199,6 δισ.), η Ιαπωνία (\$ 184,4 δισ.), οι Η.Π.Α. (\$ 178,9 δισ.), η Αυστραλία (\$ 142,0 δισ.), η Ρωσική Ομοσπονδία (\$ 114,1 δισ.), η Γερμανία (\$ 111,4 δισ.), η Μαλαισία (\$ 109,8 δισ.).

5. Οικονομικό-Επιχειρηματικό Περιβάλλον-Επενδύσεις

Σε πολλούς τομείς συνεχίστηκαν οι μεταρρυθμίσεις οι οποίες βοήθησαν στη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος όπως στη φορολόγηση των κρατικών επιχειρήσεων, το χρηματοδοτικό σύστημα και το σύστημα διοικητικής αδειοδότησης. Οι αλλαγές αυτές δημιουργούν καταλληλότερες δυναμικές ανάπτυξης για το ιδιωτικό κεφάλαιο και ειδικά τις ΜΜΕ. Επίσης, οι ιδιωτικές επιχειρήσεις επεκτείνονται σε τομείς που ως τώρα αποτελούσαν παραδοσιακά μονοπώλια κρατικού τομέα.

Η πρόοδος στους τομείς ίδρυσης επιχείρησης και ηλεκτροδότησης είναι αξιοσημείωτοι. Απαιτούνται 9 μέρες για την ίδρυση επιχείρησης, ενώ η διαδικασία είναι δωρεάν, όπως ακριβώς και η παροχή ηλεκτροδότησης. Το κόστος εισαγωγής μειώθηκε σε \$230, ενώ η επίλυση εμπορικών διαφορών διαρκεί κατά μέσο όρο 485 ημέρες, κοστίζοντας 15,1% της αξίας απαίτησης, αμφότεροι δείκτες καλύτεροι από τον μέσο όρο κρατών ΟΟΣΑ.

Ωστόσο, τα βασικά προβλήματα που αντιμετωπίζει μια αλλοδαπή εταιρεία μπορεί να συνοψιστούν στα εξής: Έλλειψη προβλεψιμότητας στο επιχειρηματικό περιβάλλον, περίπλοκο νομικό και κανονιστικό σύστημα με συχνά αντιφατικές διατάξεις, αδιαφάνεια, έλλειψη αποτελεσματικής προστασίας των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας. Στην Κίνα διατηρούνται πολλά χαρακτηριστικά της κεντρικά προγραμματιζόμενης οικονομίας, με πενταετή προγράμματα, ρύθμιση οικονομικών στόχων με βάση στρατηγικές και στόχους. Η πολυπλοκότητα της κινεζικής οικονομίας μπορεί να καταστεί αποθαρρυντική για μια επιχείρηση που στοχεύει στην είσοδό της σε αυτή αλλά με την απαιτούμενη διάθεση πόρων, επίμονη, στοχευμένη και μεθοδική προσπάθεια, μπορεί να αποκτηθεί ένα δίκτυο επαφών σε ένα ευρύ φάσμα οργανισμών και η πρόσβαση σε δίκτυα διανομής που εξασφαλίζουν μια ικανοποιητική παρουσία στην αγορά.

Ως αποτέλεσμα των μεταρρυθμίσεων στην οικονομία, της διαρκούς ανάπτυξης με διψήφιο ποσοστό ανάπτυξης επί 30 περίπου έτη και με την είσοδο της χώρας στον ΠΟΕ το 2001 και την εγκατάσταση στην Κίνα χιλιάδων αλλοδαπών εταιρειών, έχει διαμορφωθεί σε γενικές γραμμές ένα λειτουργικό οικονομικό και επιχειρηματικό περιβάλλον. Παρά τις αλλαγές αυτές η Κίνα παραμένει μια αναπτυσσόμενη χώρα με σημαντικές οικονομικές ανισότητες μεταξύ αστικών και αγροτικών περιοχών αλλά με μεγάλες αναπτυξιακές δυνατότητες.

Η Κίνα έχει σημειώσει σημαντική πρόοδο προς μια ανοιχτή οικονομία της αγοράς, όμως συνεχίζει να εξαρτά την ανάπτυξή της από τις εξαγωγές προϊόντων σε χαμηλότερο κόστος από το διεθνές. Στην απεξάρτηση από την προηγούμενη κατάσταση στοχεύουν μεταρρυθμιστικές προσπάθειες της Κυβέρνησης. Εξακολουθεί να υφίσταται η προστασία των εγχώριων εταιρειών, ειδικά των κρατικών επιχειρήσεων και η ενθάρρυνση των εξαγωγών σε χαμηλό κόστος. Παρατηρούνται συναφώς μη δασμολογικά εμπόδια στο εμπόριο, γραφειοκρατία και σε ορισμένες περιπτώσεις, περιττά διοικητικά μέτρα και εισαγωγικές διατυπώσεις, όπως πιστοποιητικά, ειδικές άδειες, συμμόρφωση με συχνά μεταβαλλόμενα πρότυπα τεχνικών προδιαγραφών που, συνήθως παρεκκλίνουν από τους Διεθνείς Κανονισμούς και εισάγουν υπέρμετρους περιορισμούς κλπ.

Επισημαίνεται η ψήφιση του Νέου Νόμου για τις Ξένες Επενδύσεις (Foreign Investment Law: εφεξής FIL), στις 15.3.2019, ημέρα περάτωσης των εργασιών του 13ου Εθνικού Λαϊκού Κογκρέσου (NPC), στο πλαίσιο της Διπλής Συνόδου των κινεζικών Νομοθετικών Σωμάτων (Lianghui). Η ψήφιση του εν λόγω Νόμου, ο οποίος τίθεται σε ισχύ από 1ης Ιανουαρίου 2020, μολονότι επισήμως τουλάχιστον σηματοδότησε την περαιτέρω απελευθέρωση των ξένων επενδύσεων, εν τούτοις προκάλεσε, όπως αναμενόταν, ποικίλες αντιδράσεις από πλευράς εδώ Αντιπροσωπείας Ευρωπαϊκής Ένωσης, της οποίας οι βασικές επιφυλάξεις και ανησυχίες που είχαν εκφραστεί εγκαίρως δεν φαίνεται να έχουν ληφθεί υπ' όψιν στην πράξη.

Οι βασικές κοινοτικές ενστάσεις, ήδη από το 2019 συνψίζονται στα εξής:

- Σε γενικές γραμμές, στην αδυναμία του FIL να αντιμετωπίσει δραστικά θέματα, που έχουν προκαλέσει σοβαρές ανισότητες στην πρόσβαση στην εγχώρια αγορά, και στις συνθήκες ισότιμου ανταγωνισμού (level playing field), όπως, κατεξοχήν η υποχρεωτική μεταφορά τεχνογνωσίας, η μειωμένη πρόσβαση στις δημόσιες προμήθειες, και η ανεπαρκής προστασία των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας.
- Στην διατήρηση από τον FIL της συλλογιστικής του δυαδικού νομοθετικού καθεστώτος, με διαφορετικές νομικές διατάξεις να ισχύουν και να εφαρμόζονται για τους αλλοδαπούς επενδυτές, σε σχέση με τους εγχώριους
- Στην πρόβλεψη, ότι η άρση της υποχρεωτικής μεταφοράς τεχνολογίας θα ισχύει μόνο για τα διοικητικά (administrative) όργανα του κρατικού μηχανισμού, ενώ εκτιμάται, ότι θα ήταν αποτελεσματικότερη η διεύρυνση της άρσης για όλο τον κρατικό μηχανισμό, και την καθιέρωση συστήματος επιτήρησης, ώστε να διασφαλίζεται ότι, πράγματι, ανάλογες καταναγκαστικές πρακτικές δεν ενθαρρύνονται, ούτε προωθούνται.
- Στην σύνδεση των περιπτώσεων απαλλοτρίωσης με τα κρατούντα στο διεθνές δίκαιο.
- Στην περίπτωση της ελευθερίας των μεταφορών κεφαλαίων, όπου παρά το ότι τελικώς συμπεριλήφθηκαν οι εσωτερικές αλλά και εξωτερικές μεταφορές κεφαλαίων, παραλείφθηκε η διασφάλιση ελεύθερης μετατρεψιμότητας χωρίς αδικαιολόγητες καθυστερήσεις, έξοδα και άλλους περιορισμούς.
- Στην διατήρηση του όρου "legitimate rights" για τους κατόχους δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας. Η χρήση του όρου "legitimate" θεωρείται, ότι μπορεί να

προσδώσει ευρεία διακριτική ευχέρεια στην κινεζική διοίκηση και τις σχετικές αποφάσεις της.

- Στην διατήρηση της ρήτηρας περί "αντιποίνων" (retaliation), παρά την ρητά εκπεφρασμένη αντίρρηση της ευρωπαϊκής πλευράς, καθώς θεωρείται, ότι παρέχεται διευρυμένη ευχέρεια για μονομερείς και, ενδεχομένως, αυθαίρετες ερμηνείες της κινεζικής πλευράς, για το πώς αντιμετωπίζονται οι Κινέζοι επενδυτές σε μια τρίτη χώρα.
- Σε άλλα σημαντικά θέματα, όπως η διατήρηση των προνομίων στις μεγάλες κρατικές στρατηγικές επιχειρήσεις, καθώς και η εξαίρεση του χρηματοπιστωτικού τομέα από τις διατάξεις του FIL.

Από 1.1.2020 είναι σε εφαρμογή Κανονισμοί για την εφαρμογή του επενδυτικού νόμου²⁰. Τα κυριότερα σημεία αυτού του κανονιστικού πλαισίου είναι:

Προώθηση επενδύσεων: Προκειμένου να προωθηθούν οι ξένες επενδύσεις στην Κίνα, ο FIL (άρθρο 9) και οι εκτελεστικοί κανονισμοί (άρθρο 6) ορίζουν ότι οι ξένοι επενδυτές αντιμετωπίζονται στην ΛΔΚ ισότιμα με τους εγχώριους επενδυτές όσον αφορά την πρόσβαση σε κρατικά κεφάλαια, την απόκτηση γης, τις φορολογικές απαλλαγές, τις άδειες, τις αιτήσεις για επενδυτικά πρότζεκτ κτλ. Ξένα επενδυτικά σχήματα (FIE) μπορούν να υποβάλλουν σχόλια και παρατηρήσεις για τη νέα νομοθεσία και τους διοικητικούς κανόνες που αφορούν τις ξένες επενδύσεις (FIL, άρθρο 10). Υποβληθέντα σχετικά έγγραφα μπορούν να αποτελέσουν τη βάση για την άσκηση διοικητικής εξουσίας (εκτελεστικοί κανονισμοί, άρθρο 7). Σύμφωνα με τον FIL ξένοι επενδυτές μπορούν να ευνοηθούν από κινεζικές προτιμησιακές πολιτικές σε ορισμένους τομείς και περιοχές, όπως ορίζονται από τις κινεζικές αρχές (FIL, άρθρο 14). Οι FIE μπορούν να συμμετέχουν σε δημόσιες συμβάσεις μέσω θεμιτού ανταγωνισμού (FIL, άρθρο 16), δεν επιτρέπεται δε να υφίστανται διακρίσεις σε τέτοιες διαδικασίες προμηθειών όσον αφορά στα προϊόντα/ υπηρεσίες των FIE που κατασκευάζονται / παρέχονται στην Κίνα (εκτελεστικοί κανονισμοί, άρθρο 15). Επιπλέον, ο FIL επιτρέπει σε FIE να αντλούν κεφάλαια μέσω δημόσιων προσφορών μετοχών και χρεογράφων (άρθρο 17). Είναι σαφές ότι τέτοιες νέες διατάξεις αποσκοπούν στην ενθάρρυνση περισσότερων ξένων επενδύσεων στην Κίνα.

Προστασία επενδύσεων: Ο FIL διευκρινίζει ότι οι καταβολές κεφαλαίου ξένων επενδυτών, τα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα, τα κέρδη από επενδύσεις αρχικού κεφαλαίου, το εισόδημα από την πώληση περιουσιακών στοιχείων, τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, τα νόμιμα λαμβανόμενα ποσά αποζημίωσης και τα έσοδα από εκκαθάριση, μπορούν να μεταφέρονται ελεύθερα εντός ή εκτός Κίνας σε RMB ή ξένο νόμισμα (άρθρο 21). Οι εκτελεστικοί κανονισμοί δεν επιτρέπουν τυχόν νομισματικούς περιορισμούς, επί του ποσού και της συχνότητας εμβασμάτων (από και προς την Κίνα) για τέτοιους σκοπούς (άρθρο 22). Επιπλέον, οι εκτελεστικοί κανονισμοί προβλέπουν έναν γρήγορο συνεργατικό μηχανισμό προστασίας για τη διευκόλυνση της διευθέτησης διαφορών πνευματικής ιδιοκτησίας (IP) και την προστασία των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας ξένων επενδυτών και FIE (άρθρο 23). Πιο συγκεκριμένα, τόσο ο FIL (άρθρα 22 και 23) όσο και οι εκτελεστικοί κανονισμοί (άρθρα 24 και 25) απαγορεύουν στους κυβερνητικούς υπαλλήλους να αναγκάζουν ξένους επενδυτές ή FIE να μεταφέρουν την τεχνολογία τους, απαιτούν δε από τις αρχές να λάβουν αποτελεσματικά μέτρα για την προστασία των εμπορικών μυστικών ξένων επενδυτών, τα οποία έχουν πληροφορηθεί κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους. Τέλος οι τοπικές κυβερνήσεις πρέπει να συμμορφώνονται με τις πολιτικές δεσμεύσεις που έχουν αναληφθεί και τις επενδυτικές

²⁰ <https://www.jonesday.com/en/insights/2020/02/chinas-new-foreign-investment-law>

συμφωνίες που έχουν συνάψει με ξένους επενδυτές (FIL, Άρθρο 25). Προβλέπεται επίσης η υποχρέωσή των τοπικών κυβερνήσεων να αποζημιώνουν εύλογα ξένους επενδυτές εάν είναι απαραίτητο να τροποποιηθούν αυτές οι δεσμεύσεις ή συμφωνίες για λόγους εθνικού ή κοινωνικού δημόσιου συμφέροντος (FIL, Άρθρο 25).

Διαχείριση Επενδύσεων:

(1) Ο FIL (Άρθρα 4 και 28) εναρμονίζεται με την Αρνητική Λίστα για τον καθορισμό τομέων στους οποίους απαγορεύονται ή περιορίζονται οι ξένες επενδύσεις. Έτσι, οι ξένοι επενδυτές που σκοπεύουν να επενδύσουν στην Κίνα θα πρέπει να συμμορφώνονται με τους περιορισμούς σχετικά με την κατοχή μετοχών (αναλογία ξένων προς εγχώριους μετόχους) και σχετικά με τα ανώτατα στελέχη που πρέπει να είναι Κινέζοι υπήκοοι – μερικές από αυτές τις απαιτήσεις θα καταργηθούν στα επόμενα χρόνια.

(2) Από το γεγονός ότι οι παλαιοί επενδυτικοί νόμοι καταργήθηκαν όταν τέθηκε σε ισχύ ο FIL, έπεται ότι οι FIE υπόκεινται πλέον στο εταιρικό δίκαιο και τον εταιρικό νόμο της ΛΔΚ, ο οποίος ορίζει ενιαίους κανόνες για την εταιρική διακυβέρνηση, την ψηφοφορία, τις μεταβιβάσεις μετοχών, την κατανομή κερδών κτλ. Κατά συνέπεια, κάθε FIE θα πρέπει, εντός της προβλεπόμενης πενταετούς μεταβατικής περιόδου, να μετατρέψει στην κατάλληλη εταιρική μορφή και να ενημερώσει το καταστατικό του και τη συμφωνία μεταξύ των μετόχων του ώστε να συμμορφωθεί με τους ισχύοντες τόσο για ξένους όσο και εγχώριους επενδυτές κανόνες.

(3) Ο FIL περιέχει επίσης δυνατότητα για επανεξέταση τυχόν ρυθμίσεών του εν όψει απαιτήσεων εθνικής ασφάλειας σε σχέση με ξένες επενδύσεις σε ευαίσθητες βιομηχανίες και τομείς (άρθρο 35)– η δυνατότητα ισχύει από το 2006 (αν και δεν χρησιμοποιείται συχνά).

Νομικές υποχρεώσεις: Εάν αλλοδαποί επενδυτές επενδύουν σε απαγορευμένους κλάδους ή δεν συμμορφωθούν με τους περιορισμούς πρόσβασης στις επενδύσεις, θα πρέπει να απόσχουν ή / και να άρουν την παράνομη συμπεριφορά τους, ενδέχεται δε να αντιμετωπίσουν και άλλες κυρώσεις βάσει του FIL ή άλλων νόμων της ΛΔΚ. Ο FIL εισάγει αυστηρότερες απαιτήσεις στις κυβερνητικές αρχές, επιβάλλοντάς τους την δίκαιη, διαφανή, αποτελεσματική μεταχείριση και διευκόλυνση των ξένων επενδυτών. Οι κυβερνητικές αρχές και το προσωπικό τους ενδέχεται να αντιμετωπίσουν νομικές ευθύνες για τυχόν παραβίαση ορισμένων διατάξεων του FIL και των εκτελεστικών του κανονισμών. Από την άλλη πλευρά, ο FIL επιτρέπει την επιβολή ορισμένων αντιμέτρων ως απάντηση σε απαγορευτικούς ή περιοριστικούς κανόνες κατά της Κίνας από άλλες χώρες.

Δεδομένης της πολυπλοκότητας της διαδικασίας «συμμόρφωσης» της Κίνας στο διεθνές δίκαιο και σε διεθνείς καλές πρακτικές έναντι απευθυνόμενων προς αυτήν προτροπών από διεθνείς οργανισμούς, αναμένονται επιπλέον κανόνες εφαρμογής και λεπτομερείς οδηγίες από φορείς εποπτείας της αγοράς / άλλες ρυθμιστικές αρχές σε προσεχές χρονικό διάστημα. Διακρίνεται καταρχάς μία πρόθεση των Κινεζικών αρχών να «ανταποκριθούν» στις αιτιάσεις της ΕΕ όπως σημειώνονται ανωτέρω. Παρόλα αυτά ο FIL φαίνεται να αφήνει διακριτική ευχέρεια για την αναθεώρηση των βημάτων προόδου εν όψει απαιτήσεων εθνικής ασφάλειας σε σχέση με ξένες επενδύσεις σε ευαίσθητες βιομηχανίες και τομείς.

Η πορεία των ξένων επενδύσεων στην Κίνα.

α. Επισημαίνουμε εξ αρχής την διαφορά μεθοδολογίας υπολογισμού του ύψους των ξένων επενδύσεων μεταξύ του κινεζικού Υπουργείου Εμπορίου και των ευρωπαϊκών στατιστικών υπηρεσιών, καθώς η κινεζική πλευρά προσμετρά το ύψος εκάστης επενδυτικής συμφωνίας από την χρονική συγκυρία της υπογραφής των σχετικών συμβολαίων και όχι της ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου. Με βάση αυτή τη παρατήρηση, εκτιμώνται και τα

σχετικά στοιχεία της Στατιστικής Αρχής της Κίνας, που αναφέρουν ότι, για το 2021, η αξία των επενδύσεων παγίου κεφαλαίου (των αγροτικών νοικοκυριών εξαιρουμένων) σημείωσε αύξηση ύψους 4,9%, σε σχέση με το 2020, και ανήλθε σε 54,5 τρισ. RMB (~€ 7,1 τρισ.). Τομείς ιδιαίτερου επενδυτικού ενδιαφέροντος υπήρξαν η μεταποίηση (+13,5%), η ανάπτυξη και αξιοποίηση ακίνητης περιουσίας (+4,4%) και οι υποδομές (+0,4%).

Χαρακτηριστικά αναφέρεται ότι, το 2021, η συνολική αξία των πωλήσεων εμπορικών ακινήτων ανήλθε σε 18,2 τρισ. RMB (~€ 2,4 τρισ.), σημειώνοντας αύξηση ύψους 4,8%, σε σχέση με το 2020. Οι ως άνω πωλήσεις αφορούσαν σε ακίνητα συνολικού εμβαδού 1,8 δισ. τ.μ. (+1,9%, σε σχέση με το 2020).

Η αξία των επενδύσεων στον πρωτογενή τομέα της κινεζικής οικονομίας αυξήθηκε κατά 9,1%, στον δευτερογενή κατά 11,3% και στον τριτογενή κατά 2,1%. Επίσης, η αξία των ιδιωτικών επενδύσεων, η οποία αντιπροσωπεύει το 56,6% του συνόλου, διαμορφώθηκε σε 30,8 τρισ. RMB (~€ 4,2 τρισ.), παρουσιάζοντας αύξηση ύψους 7,0%, σε σχέση με το 2020.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η αύξηση της αξίας των επενδύσεων στους τομείς υψηλής τεχνολογίας, εν γένει, η οποία ανήλθε σε 17,1% (μεταποίηση/παραγωγή: +22,5%, υπηρεσίες: 7,9%). Όσον αφορά στην μεταποίηση/παραγωγή, οι επενδύσεις στον τομέα ηλεκτρονικών προϊόντων και εξοπλισμού τηλεπικοινωνιών αυξήθηκαν κατά 25,8%, ενώ στον τομέα παραγωγής υπολογιστών και συσκευών γραφείου αυξήθηκαν κατά 21,1%. Επίσης, όσον αφορά στις υπηρεσίες, οι επενδύσεις στον τομέα του ηλεκτρονικού εμπορίου αυξήθηκαν κατά 60,3%, ενώ στην αξιοποίηση επιστημονικών και τεχνολογικών επιτευγμάτων αυξήθηκαν κατά 16,0%.

Τέλος, οι επενδύσεις στον τομέα των κοινωνικών υπηρεσιών αυξήθηκαν κατά 10,7%. Ειδικότερα οι επενδύσεις στον τομέα της υγείας αυξήθηκαν κατά 24,5% και στον τομέα της εκπαίδευσης κατά 11,7%.

Από την ανάλυση των επενδύσεων, προκύπτουν τα εξής:

- Ο τριτογενής τομέας της χώρας, απορρόφησε τα 2/3 (66,6%) των συνολικών επενδύσεων (36,3 τρισ. RMB ή ~€ 4,8 τρισ., αύξηση 2,1%, σε σχέση με το 2020), ενώ ο δευτερογενής απορρόφησε το 30,7% (16,7 τρισ. RMB ή ~€ 2,2 τρισ., +11,3%) και ο πρωτογενής, μόλις το 2,6% (1,4 τρισ. RMB ή ~€ 187 δισ., +9,1%).
- Ειδικότερα για τον δευτερογενή τομέα της χώρας, η αξία των βιομηχανικών επενδύσεων αυξήθηκε κατά 11,4%, σε σχέση με το 2020. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι, η αξία των επενδύσεων στην μεταποιητική βιομηχανία αυξήθηκε κατά 13,5%, στον εξορυκτικό τομέα κατά 10,9%, και στην παραγωγή και παροχή ηλεκτρικής ενέργειας, θερμότητας, φυσικού αερίου και ύδατος κατά 1,1%.
- Επίσης, όσον αφορά στον τριτογενή τομέα, η αξία των επενδύσεων σε υποδομές (εξαιρουμένων της παραγωγής και παροχής ενέργειας, θερμότητας, φυσικού αερίου και ύδατος) αυξήθηκε κατά 0,4%, σε σχέση με το 2020. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι, η αξία των επενδύσεων στις σιδηροδρομικές μεταφορές αυξήθηκε κατά 1,8%, στην προστασία των υδάτων κατά 1,3%, στις δημόσιες εγκαταστάσεις επίσης κατά 1,3% και στις οδικές μεταφορές κατά 1,2%.
- Όσον αφορά στην γεωγραφική κατανομή των επενδύσεων, η αξία των επενδύσεων στην Κεντρική Κίνα αυξήθηκαν κατά 10,2%, σε σχέση με το 2020, στην Ανατολική Κίνα κατά 6,4%, στην Βορειο-ανατολική Κίνα, κατά 5,7% και στην Δυτική Κίνα κατά 3,9%.

- Τέλος, η αξία των επενδύσεων επιχειρήσεων από το Χονγκ Κονγκ, το Μακάο και την Ταϊβάν αυξήθηκε κατά 16,4%, έναντι του 2020, των αλλοδαπών επιχειρήσεων κατά 5,0% και των εγχώριων επιχειρήσεων, κατά 4,7%

β. Σχετικά με τις κινεζικές επενδυτικές εκροές στο εξωτερικό, το Υπουργείο Εμπορίου πληροφορεί, ότι για το 2020 οι κινεζικές επενδυτικές δράσεις αποτιμήθηκαν σε 110.2 δισ. US\$, μειωμένες κατά 0.4% έναντι του προηγούμενου έτους. Επισημαίνεται ότι το κατά το προηγούμενο έτος οι κινεζικές επενδυτικές εκροές ανήλθαν σε 110.6 δισ. US\$ καταγράφοντας σημαντική μείωση κατά 8.2%. Το σταθερό επίπεδο των κινεζικών επενδυτικών εκροών αντικατοπτρίζει τον αυξημένο έλεγχο της Κυβέρνησης στις εξερχόμενες κεφαλαιακές ροές, τις δυσμενείς μακροοικονομικές συνθήκες –ιδιαίτερα μετά το ξέσπασμα της επιδημίας COVID-19 - και την αποδυνάμωση του κινεζικού γιουάν παράλληλα με την αύξηση του Κινεζικού Δημόσιου χρέους. Οι τομείς στους οποίους κατευθύνθηκαν είναι κυρίως αυτοί των χρηματοδοτικών μισθώσεων και υπηρεσιών προς επιχειρήσεις, μεταποίησης, χονδρικού και λιανικού εμπορίου και εξορύξεων.

γ. Πρέπει να σημειωθεί, ότι στους κόλπους της εδώ Αντιπροσωπείας της Ε.Ε. επικρατεί η άποψη, ότι ενώ οι ευρωπαϊκές αγορές παραμένουν ανοικτές για το κινεζικό επενδυτικό κεφάλαιο, τηρουμένης βεβαίως πάντοτε της ισχύουσας κοινοτικής νομοθεσίας, από την άλλη πλευρά το Πεκίνο δεν καλωσορίζει με την ίδια θέρμη τις ζωτικές για την εγχώρια οικονομία (αγροτικός τομέας, βιομηχανική υποδομή, υπηρεσίες) ευρωπαϊκές επενδύσεις. Η σημασία γενικότερα των ξένων επενδύσεων στη Κίνα καταδεικνύεται και από στοιχεία σύμφωνα με τα οποία το 1/3 του κινεζικού ΑΕΠ τα τελευταία χρόνια έχει δημιουργηθεί από τη συμμετοχή του ξένου επενδυτικού κεφαλαίου. Οι Κινέζοι επιζητούν μεν τις ξένες επενδύσεις χωρίς να έχουν διαμορφώσει ένα σαφές νομοθετικό πλαίσιο για τη προσέλκυση και προστασία τους. Από την πλευρά της ΕΕ τέθηκε το 2019 σε ισχύ το αναθεωρημένο νομικό πλαίσιο για τον έλεγχο των άμεσων ξένων επενδύσεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση (EU foreign investment screening mechanism)²¹. Από το Οκτώβριο του 2020 το σύστημα θεωρείται πλήρως λειτουργικό αφήνοντας περιθώριο στα κράτη- μέλη να διατηρήσουν τις ισχύουσες εθνικές διατάξεις τους, να υιοθετήσουν τις νέες ή να παραμείνουν χωρίς ειδικό, εθνικό πλαίσιο ελέγχου²².

δ. Η Εθνική Επιτροπή Μεταρρύθμισης και Ανάπτυξης (NDRC) και το Υπουργείο Εμπορίου (MOFCOM) της Κίνας εξέδωσαν τις αρνητικές λίστες επενδύσεων σε εθνικό επίπεδο (*Special Administrative Measures on Access to Foreign Investment / «2021 National Negative List»*) και στο επίπεδο των Ελεύθερων Οικονομικών Ζωνών (*Special Administrative Measures for Foreign Investment Access to Pilot Free Zones / «2021 FTZ Negative list»*), οι οποίες καθορίζουν τους απαγορευμένους και υπό περιορισμούς τομείς ξένων επενδύσεων²³. Για τους τομείς οι οποίοι δεν συμπεριλαμβάνονται στους καταλόγους αυτούς οι ξένοι επενδυτές χαίρουν ισότιμης μεταχείρισης με τους Κινέζους. Οι υπό περιορισμούς τομείς είναι συνήθως προσβάσιμοι σε ξένους επενδυτές μέσω της σύμπραξης με κινεζικά σχήματα. Για κάθε άλλη περίπτωση επένδυσης απαιτείται ειδική άδεια από το Υπουργείο εμπορίου της Κίνας. Η ετήσια

²¹ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_20_1867

²² <https://www.lexisnexis.co.uk/legal/guidance/eu-fdi-control>

²³ Δεν πρέπει να συγχέονται με τις αρνητικές λίστες των απαγόρευσης/ περιορισμών που ισχύουν για την πρόσβαση στην αγορά ιδιωτών (είτε Κινέζων είτε αλλοδαπών/ «China's 2022 Negative List for Market Access»), καθώς συγκεκριμένοι τομείς της προσφοράς προϊόντων και υπηρεσιών είναι προορισμένοι για την κρατική πρωτοβουλία, <https://www.china-briefing.com/news/chinas-2022-negative-list-for-market-access-restrictions-cut-financial-sector-opening/> .

αναθεώρηση των καταλόγων μειώνει σταδιακά τα περιοριστικά μέτρα πρόσβασης των ξένων επενδυτών, ωστόσο ήδη από το 2018 διατυπώνονται επιφυλάξεις, ότι οι μεταβολές είναι περισσότερο συμβολικές παρά ουσίας²⁴.

Η ευρωπαϊκή στάση στο εν λόγω θέμα σχηματοποιείται στην πίεση προς την κινεζική πλευρά για την υιοθέτηση της γενικής αρχής της ίσης μεταχείρισης εγχώριου και ξένου επενδυτή, χωρίς καταλόγους και λίστες αναγνωρίζοντας το περιθώριο για κάποιες περιορισμένες εύλογες εξαιρέσεις. Σε επίρρωση ωστόσο των προβλέψεων στο «πενταετές Σχέδιο 2021-25» για περαιτέρω άνοιγμα της κινεζικής οικονομίας, η ηγεσία της NDRC (National Development & Reform Commission) εξαγγέλλει την θέσπιση ολοκληρωμένων πολιτικών και μέτρων για την προσέλκυση περισσότερων ξένων επενδύσεων και τη βελτίωση του επιπέδου απελευθέρωσης τους, με εξομάλυνση της ροής καινοτόμων συντελεστών παραγωγής και με προώθηση μιας ρεαλιστικής συνεργασίας μεταξύ εγχώριων και ξένων χρηματοδοτούμενων επιχειρήσεων²⁵. Σε αυτό το πλαίσιο, εξαγγέλλεται η συνέχεια στην χαλάρωση των περιορισμών στην πρόσβαση ξένων επενδύσεων, η βελτιστοποίηση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, η ενίσχυση της προστασίας των μεγάλων ξένων επενδυτικών σχεδίων βελτίωσης της παροχής υπηρεσιών προώθησης ξένων επενδύσεων²⁶. Εύλογα από τα προηγούμενα αλλά και από τον μέχρι τώρα ρυθμό περιστολής των εμποδίων σε ξένους επενδυτές, προκύπτει το συμπέρασμα ότι η Κίνα επιδιώκει ένα αργό και επιλεκτικό άνοιγμα της οικονομίας της σε ξένους προκρίνοντας κυρίως επενδυτικά έργα υπεραξίας για την Κινεζική παραγωγή (που περιέχουν π.χ. μεταφορά τεχνολογίας και δημιουργούν θέσεις εργασίας υψηλής ειδίκευσης στο εσωτερικό).

5. 1 Προβλήματα που συναντούν οι ξένες επιχειρήσεις

Τα κυριότερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι ξένοι εξαγωγείς στην προσπάθειά τους να εισέλθουν στην κινεζική αγορά (μέτρα σε ισχύ από 1.1.2022):

1. Ο περιορισμός στην συμμετοχή ξένων σε υπηρεσίες κινητών αξιών και ασφαλιστικών υπηρεσιών έχει αρθεί. Συνεχίζει να απαγορεύεται σε ξένους η οποιαδήποτε δραστηριότητα στους εξής τομείς: (i) σπάνιες γαίες, (ii) πρακτορεία ειδήσεων, (iii) επεξεργασία, έκδοση και παραγωγή βιβλίων, εφημερίδων, περιοδικών, οπτικοακουστικών προϊόντων και ηλεκτρονικών εκδόσεων, (iv) υπηρεσίες ραδιοφωνίας κάθε επιπέδου (τοπικού, εθνικού, διεθνούς), υπηρεσίες τηλεόρασης, εκπομπή σε ραδιοφωνικά και τηλεοπτικά κανάλια και συχνότητες, ραδιοφωνικά και τηλεοπτικά δίκτυα μετάδοσης, υπηρεσίες ραδιοφωνικού και τηλεοπτικού προγράμματος κατά παραγγελία (video on demand), (v) παραγωγή και λειτουργία ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών προγραμμάτων, καθώς και (vi) εταιρείες παραγωγής ταινιών, εταιρείες διανομής, κινηματογραφικές εταιρείες, εισαγωγή ταινιών²⁷.

Περιορισμοί στην συμμετοχή ξένων συνεχίζουν να υπάρχουν στους εξής τομείς: (i) εκδόσεις, (ii) εταιρείες τηλεπικοινωνιών και τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας, (iii) υπηρεσίες ειδήσεων στο Διαδίκτυο, διαδικτυακές υπηρεσίες εκδόσεων, διαδικτυακές υπηρεσίες οπτικοακουστικών προγραμμάτων, προώθηση πολιτισμού και κουλτούρας στο

²⁴ <http://www.china-briefing.com/news/how-to-read-chinas-2018-negative-list/> .

²⁵ https://www.ndrc.gov.cn/xwdt/wszb/syyxwfbu/wzsl/202311/t20231116_1362003.html

²⁶ Ο.π.

²⁷ <https://www.china-briefing.com/news/chinas-foreign-investment-negative-list-2021-edition-english-version/> , UNCTAD: <https://investmentpolicy.unctad.org/investment-policy-monitor/updates/3792/issued-new-negative-list-for-foreign-direct-investment>

Διαδίκτυο (εκτός μουσικής) και υπηρεσίες δημοσίευσης πληροφοριών στο Διαδίκτυο για το κοινό, (iv) νομικές υπηρεσίες, (v) έρευνες αγοράς, (vi) υπηρεσίες προσχολικής αγωγής, δευτεροβάθμια εκπαίδευση ανώτερου επιπέδου (γυμνάσια- λύκεια) και ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, (vii) ιατρικές υπηρεσίες και (viii) κατασκευή οχημάτων (εκτός από οχήματα ειδικής χρήσης, οχήματα νέας τεχνολογίας αυτοκίνησης (π.χ. ηλεκτροκίνησης ή άλλης μορφής) και επαγγελματικά οχήματα)²⁸.

2. Δημόσιοι Διαγωνισμοί, αναγκαιότητα πρόσβασης της Κίνας στην Government Procurement Agreement (GPA) του ΠΟΕ και ίση μεταχείριση εγχώριων και αλλοδαπών εταιρειών.

3. Παραβίαση Δικαιωμάτων Διανοητικής Ιδιοκτησίας, όπως παραποίηση, αντιγραφή ή απομίμηση εμπορικού σήματος. Η κακόβουλη κατοχύρωση εμπορικού σήματος μπορεί να γίνεται με στόχο είτε την απόσπαση χρημάτων από την ελληνική εταιρεία, ώστε να της μεταβιβάσει ή εκχωρήσει τη χρήση του (δικού της) εμπορικού σήματος, είτε τον εκτοπισμό της ελληνικής εταιρείας από την αγορά, καθώς η κινεζική έχει ήδη κατοχυρώσει ως δικό της το εμπορικό σήμα της ελληνικής.

Για τους λόγους αυτούς, συνιστάται στις ελληνικές επιχειρήσεις, πριν από οποιαδήποτε άλλη ενέργεια για την είσοδό τους στην κινεζική αγορά, να κατοχυρώνουν το εμπορικό τους σήμα και τυχόν δικαιώματα ευρεσιτεχνίας. Χρήσιμοι για τις ελληνικές εταιρείες είναι οι σχετικοί σύνδεσμοι της Ε.Ε.: <http://www.ipkey.org>, www.china-iprhelpdesk.eu και www.eusmecentre.org.cn.

Τον Αύγουστο 2014 η Κυβέρνηση προέβη στη σύσταση τριών δικαστηρίων, για την εκδίκαση υποθέσεων προστασίας πνευματικών δικαιωμάτων. Σε πρώτη φάση αποφασίστηκε να ιδρυθούν Δικαστήρια στις πόλεις Πεκίνο, Γκουαντζού και Σαγκάη τα οποία μέχρι το τέλος του έτους αυτού τέθηκαν σε λειτουργία. Πρόκειται για τον τέταρτο διαχωρισμό, ανά είδος εκδικαζομένων υποθέσεων, που η ΛΔΚ επιχειρεί λόγω της σπουδαιότητός τους. Μέχρι τώρα είχαν ιδρυθεί εξειδικευμένα δικαστήρια για ναυτιλιακά, στρατιωτικά και σιδηροδρομικά ζητήματα. Το Δεκέμβριο 2014 θεσμοθετήθηκε στην περιφέρεια Nanshan της επαρχίας Shenzhen διαδικασία υποβολής διαδικτυακά αιτήσεων για εκδίκαση υποθέσεων παραβίασης Πνευματικών Δικαιωμάτων (IP). Τα εμπλεκόμενα μέρη της αντιδικίας μπορούν να υποβάλλουν όλα τα στοιχεία της υποθέσεως μέσω διαδικτύου και οι δικαστές υποχρεούνται να αποφανθούν εντός τριών εργάσιμων ημερών.

Από πλευράς Ε.Ε. δίνεται έμφαση στη στρατηγική προστασίας των πνευματικών δικαιωμάτων. Τούτο υλοποιείται μέσω της συγκρότησης ενός θεσμικού μηχανισμού που περιλαμβάνει α) τον Διάλογο επί των σχετικών θεμάτων η οποία κυρίως δίδει την πολιτική προοπτική και είναι σε επίπεδο σχετικής Γενικής Δ/σης Ε.Ε. και κινεζικού Υπουργείου Εμπορίου και β) την Ομάδα Εργασίας η οποία αποτελείται από ειδικούς και τεχνοκράτες. Άλλος πυλώνας είναι η συνεργασία των ευρωπαϊκών και κινεζικών εταιρειών δεδομένου ότι οι τελευταίες συνειδητοποιούν τη σημαντικότητα του θέματος. Στόχος είναι η προσέγγιση αυτών για δράση και προστασία των κοινών συμφερόντων καθώς και η καλή συνεργασία με τις Αρχές.

²⁸ <https://www.china-briefing.com/news/chinas-foreign-investment-negative-list-2021-edition-english-version/> , UNCTAD: <https://investmentpolicy.unctad.org/investment-policy-monitor/updates/3792/issued-new-negative-list-for-foreign-direct-investment>

4. Μη δασμολογικά εμπόδια στο εμπόριο, γραφειοκρατία και σε ορισμένες περιπτώσεις, περιττά διοικητικά μέτρα και εισαγωγικές διατυπώσεις, όπως πιστοποιητικά, ειδικές άδειες, συμμόρφωση με συχνά μεταβαλλόμενα πρότυπα τεχνικών προδιαγραφών που, συνήθως παρεκκλίνουν από τους Διεθνείς Κανονισμούς και εισάγουν υπέρμετρους περιορισμούς, κλπ.

Όλα τα παραπάνω καθιστούν την εισαγωγική διαδικασία χρονοβόρα, δαπανηρή και σε ορισμένες περιπτώσεις, αποθαρρυντική.

Ειδικά η απαίτηση σύναψης πρωτοκόλλων και πιστοποιητικών υγείας – φυτοϋγείας για την εξαγωγή ζωικών και φυτικών προϊόντων, χρησιμοποιείται συχνά στην Κίνα ως εμπόδιο για το εμπόριο. Το γεγονός αυτό καθίσταται προφανές από την απαίτηση σχετικών πιστοποιητικών, ακόμα και για πλήρως επεξεργασμένα είδη, όπως το ελαιόλαδο, αλλά και από την αδικαιολόγητα χρονοβόρα διαδικασία σύναψής τους (τουλάχιστον 4 χρόνια ανά είδος). Ειδικά για τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, θα ανέμενε κανείς, ένα πιστοποιητικό που ισχύει σε κάποιο Κ-Μ να επεκτείνεται και στα υπόλοιπα με συνοπτικές διαδικασίες, εφόσον όλες οι χώρες ακολουθούν τους ίδιους κανονισμούς και πρότυπα. Παρόλα αυτά, τα πιστοποιητικά συνάπτονται διμερώς με κάθε χώρα, ενώ κατά καιρούς παρατηρούνται αποκλίσεις ως προς τις απαιτήσεις ανάλογα με τη χώρα προέλευσης και το τελωνείο εισόδου των προϊόντων. Από την Ε.Ε. ζητείται η άρση των υπαρχουσών απαγορεύσεων εισαγωγής βοδινού και αρνίσιου κρέατος, η απλοποίηση της διαδικασίας για τα άλλα προϊόντα ζωικής προέλευσης και η εναρμόνιση της κινεζικής νομοθεσίας με τα διεθνή πρότυπα ασφαλείας τροφίμων.

5. Οι τεχνικοί κανονισμοί, τα πρότυπα και οι διαδικασίες συμμόρφωσης όπως για παράδειγμα το πιστοποιητικό Compulsory Certification System (CCC), αντίστοιχο του CE.

6. Απαιτούμενες διαδικασίες αδειοδότησης για τον τομέα των υπηρεσιών όπως χρηματοοικονομικές, τηλεπικοινωνίες, πληροφορικής. Η Ε.Ε. αιτείται αναλογικότητα και μη διάκριση για τις ξένες εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθώς και δυνατότητα ανεξάρτητης επανεξέτασης σε περίπτωση απόρριψης. Επίσης για τον τομέα της ασφάλειας των ψηφιακών δεδομένων των ξένων εταιρειών έχουν εκφραστεί ενστάσεις δεδομένου ότι απαιτείται από τις ξένες εταιρείες η εντόπια αποθήκευση δεδομένων (localization), η υποχρεωτική αποκάλυψη κωδίκων και κλειδιών αποκρυπτογράφησης.

7. Η ενθάρρυνση της πολιτικής αγορών από την Κίνα σε τομείς όπως το νοσοκομειακό υλικό όπου υπάρχουν κατευθυντήριες γραμμές για προτίμηση κινεζικού εξοπλισμού και μηχανημάτων. Αντίστροφα, για ορισμένες κατηγορίες φαρμάκων (αντικαρκινικά), λόγω της μη κάλυψης της ζήτησης από εγχωρίως παραγόμενα προϊόντα αλλά και ανεπαρκών επενδύσεων σε έρευνα από τον ιδιωτικό τομέα, έχουν ληφθεί μέτρα για δυνατότητα προμήθειας μέσω ηλεκτρονικών πλατφορμών (και, κατά συνέπεια, μείωσης των τιμών), για επιτάχυνση των διαδικασιών έγκρισης πατενταρισμένων φαρμάκων και κατάργησης ορισμένων τελωνειακών ελέγχων, καθώς και ενίσχυσης της προστασίας των πνευματικών δικαιωμάτων.

5. 2 Φορολόγηση επιχειρήσεων – κίνητρα - ηλεκτρονικό διασυνοριακό εμπόριο

Οι συναλλαγές στην Κίνα υποβάλλονται σε ένα σύστημα φορολόγησης ΦΠΑ και κατανάλωσης ορισμένης είτε επί της ποσότητας είτε επί της τιμής [Ανακοίνωση του Υπουργείου Οικονομικών και της Φορολογίας Αρχής της Κίνας για την Ερμηνεία των συναφών Άρθρων που αναφέρονται

στους Λεπτομερείς Κανόνες για την Εφαρμογή του Ενδιάμεσου Κανονισμού της ΛΔΚ για τον φόρο κατανάλωσης (Ανακοίνωση Νο.8 / 2012)]²⁹. Τα βασικά αντικείμενα φορολόγησης είναι τα εισοδήματα (π.χ. από παροχή εργασίας ή από επιχειρηματική δραστηριότητα), η χρήση/κατανάλωση συγκεκριμένων ειδών (π.χ. προϊόντων καπνού, αλκοόλ κτλ.) και η ακίνητη ιδιοκτησία³⁰. Υπάρχουν διάφοροι φόροι και τέλη που συνδέονται με την χρήση/κατανάλωση συγκεκριμένων ειδών (π.χ. τσιγάρα, αλκοολούχα ποτά, οινόπνευμα, κα.) αλλά και με την ιδιοκτησία/κατοχή επ' αυτών (π.χ. φόρος στα αυτοκίνητα/σκάφη). Οι βασικοί φόροι που ισχύουν στην Κίνα, συνοψίζονται στον παρακάτω πίνακα.

Είδος	Περιγραφή
Φόρος εισοδήματος επιχειρήσεων (Corporate Income Tax, CIT)	Επιβάλλεται σε κέρδη από άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας και έχει συντελεστή που διακρίνεται σε, Κανονικό: 25% Χαμηλής κλίμακας: 10% Υψηλής τεχνολογίας: 15%
Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (VAT)	Επιβάλλεται σε συναλλαγές επί ετοιμών αγαθών (πώληση, εισαγωγή) και στις υπηρεσίες επί υπαρχόντων αγαθών (επισκευές και αντικαταστάσεις, υπηρεσίες επεξεργασίας, leasing κινητών στοιχείων περιουσίας) και ανέρχεται σε 13%. Η παραγωγή βασικών καταναλωτικών αγαθών (αγροτικών προϊόντων, πόσιμοι ύδατος, φυσικού αερίου) με σκοπό την πώληση στους καταναλωτές υπάγεται στην κλίμακα του 9% (χαμηλότερη κλίμακα για τους παραγωγούς). Χαμηλός συντελεστής 9% προβλέπεται επίσης και για την κατασκευή και την πώληση ακίνητης περιουσίας, το leasing ακινήτων και η μεταβίβαση του δικαιώματος χρήσης ακινήτων. Οι υπηρεσίες στον τομέα των τηλεπικοινωνιών (ταχυδρομεία, τηλεφωνία/διαδίκτυο) και μεταφορών υπάγονται επίσης σε κλίμακα 9%. Χαμηλότερος συντελεστής 6% προβλέπεται στις υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών με προστιθέμενη αξία, στις χρηματοοικονομικές δραστηριότητες, στις πωλήσεις άυλων αγαθών, στις καταναλωτικές υπηρεσίες. Τέλος μηδενικός συντελεστής προβλέπεται για δραστηριότητες εξαγωγής αγαθών, παροχής υπηρεσιών επισκευών/αντικαταστάσεων/ επεξεργασίας στο εξωτερικό, για τις διεθνείς υπηρεσίες μεταφορών και τις αεροδιαστημικές μεταφορές καθώς και για τις εξαγόμενες εκτός Κίνας υπηρεσίες (Πηγή για τα παραπάνω: PwC, People's Republic of China, Corporate - Other taxes – Σημειώνεται ότι δεν έχει υπάρξει αλλαγή για την περίοδο 2020 - 2022) ³¹ .
ΦΠΑ σε συναλλαγές ακινήτων (Deed taxes):	3-5% επί της αξίας της πώλησης/ μεταβίβασης ακίνητης περιουσίας, επιβαρύνει τον πωλητή/ μεταβιβάζοντα.

²⁹ <http://www.lawinfochina.com/display.aspx?lib=law&id=11630&CGid=>

³⁰ <https://www.china-tax.net/turnover-tax-china/consumption-tax.html>

³¹ <https://taxsummaries.pwc.com/peoples-republic-of-china/corporate/other-taxes>

Είδος	Περιγραφή
Φόρος κατανάλωσης	Επιβάλλεται σε 14 κατηγορίες καταναλωτικών αγαθών που παράγονται, εισάγονται ή αποστέλλονται προς επεξεργασία στη Λ. Δ. Κίνας: τσιγάρα, αλκοολούχα ποτά και οινόπνευμα, καλλυντικά, κοσμήματα και πολύτιμοι λίθοι, πυροτεχνήματα, πετρελαιοειδή, ελαστικά αυτοκινήτων, μοτοσυκλέτες, αυτοκίνητα, είδη γκολφ, ρολόγια πολυτελείας, σκάφη αναψυχής, ξυλάκια φαγητού μιας χρήσης, ξύλινα πατώματα ³² . Ο φόρος κατανάλωσης υπολογίζεται, είτε επί της ποσότητας, είτε επί της αξίας του προϊόντος.
Φόρος ακίνητης περιουσίας	Φόρος ακίνητης περιουσίας - φόρος που επιβάλλεται στους ιδιοκτήτες, ή απλά χρήστες κατοικιών και κτιρίων με συντελεστή είτε 1,2% της αρχικής αξίας με ορισμένη έκπτωση είτε 12% της αξίας ενοικίασης ³³ .
Φόρος πόρων	Είναι ad valorem υπολογιζόμενος και επιβάλλεται στους φυσικούς πόρους, γενικά σε χωρητικότητα ή όγκο με συντελεστές που καθορίζονται από το Υπουργείο Οικονομικών. Οι φορολογητέοι εθνικοί πόροι περιλαμβάνουν το αργό πετρέλαιο, το φυσικό αέριο, τον άνθρακα, άλλα ακατέργαστα μη μεταλλικά ορυκτά, τα ακατέργαστα σιδηρούχα μέταλλα, τα μη σιδηρούχα μεταλλικά ορυκτά και το αλάτι (τόσο στερεό όσο και υγρό).
Φόρος χαρτοσήμου	Καταβάλλεται για τη σύναψη συμβολαίου για αγοραπωλησίες, χρονομεριστική μίσθωση ακινήτου, μεταφορά εμπορευμάτων, αποθήκευση, ασφάλιση ακινήτου, δανεισμό. Για πιστοποιητικά ή άδειες που χορηγούνται από το Υπουργείο Εμπορίου της Λ.Δ. Κίνας κυμαίνεται μεταξύ 0,005% και 0,1% της αξίας των συναλλαγών.
Φόρος αστικής δόμησης και συντήρησης (Urban construction and maintenance tax)	Από την 1/12/2010 ομογενοποιείται το σύστημα φορολόγησης κινεζικών και αλλοδαπών επιχειρήσεων και ο συγκεκριμένος φόρος επιβάλλεται πλέον και στις ξένες επιχειρήσεις. Αποτελεί τέλος επί έμμεσων φόρων (ΦΠΑ και φόρους κατανάλωσης) και συνεπώς επιβαρύνει αγοραστές και χρήστες τελικών καταναλωτικών προϊόντων. Προβλέπεται σε τρεις κλίμακες: 7% (αστικές περιοχές), 5% (αγροτικές περιοχές) και 1% (άλλες περιοχές) επί του έμμεσου φόρου.
Προσαυξήσεις εκπαίδευσης (Educational surtax)	Από την 1/12/2010 ομογενοποιείται το σύστημα φορολόγησης κινεζικών και αλλοδαπών επιχειρήσεων και ο συγκεκριμένος φόρος επιβάλλεται πλέον και στις ξένες επιχειρήσεις. Αποτελεί τέλος επί έμμεσων φόρων (ΦΠΑ και φόρους κατανάλωσης) και συνεπώς επιβαρύνει αγοραστές και χρήστες υπηρεσιών εκπαίδευσης.
Φόρος εισοδήματος φυσικών προσώπων	Επιβάλλεται στους μισθούς και στα ημερομίσθια των φυσικών προσώπων που απασχολούνται στην Κίνα. Εισοδήματα κάτω των 3.000 γιουάν / μήνα και 36.000 γιουάν/έτος είναι αφορολόγητα. Από κει και πάνω, ισχύει κλίμακα φόρου που κυμαίνεται μεταξύ 3%-45% επί του φορολογητέου εισοδήματος (=συνολικό μηνιαίο εισόδημα – αφορολόγητο ποσό / μήνα). Ανέρχεται στο 3% του έμμεσου φόρου ³⁴ .

³² <https://www.avalara.com/vatlive/en/country-guides/asia/china/chinese-vat-rates.html/1>

³³ <https://www.pwccn.com/en/services/tax/accounting-and-payroll/overview-of-prc-taxation-system.html>

³⁴ <https://taxsummaries.pwc.com/peoples-republic-of-china/individual/taxes-on-personal-income>

Ισχύει Συμφωνία Αποφυγής Διπλής Φορολογίας μεταξύ Ελλάδας και Κίνας, στην οποία προβλέπεται ότι τα κέρδη επιχείρησης με μόνιμη εγκατάσταση στην Κίνα, φορολογούνται στην Κίνα μόνο ως προς το τμήμα αυτών που αποδίδεται στη μόνιμη εγκατάσταση.

Φορολογικά κίνητρα

Ισχύουν εκπτώσεις ή και απαλλαγή από το φόρο εισοδήματος επιχειρήσεων (CIT), ως εξής:

Μείωση / απαλλαγή από το φόρο εισοδήματος επιχειρήσεων

Δραστηριότητα	Κίνητρο
Γεωργία, κτηνοτροφία, δασοκομία, αλιεία	50% ή και πλήρης φορολογική απαλλαγή για αόριστο χρονικό διάστημα
Έργα υποδομής όπως λιμάνια, αεροδρόμια, σιδηρόδρομοι, αυτοκινητόδρομοι, σταθμοί παραγωγής ενέργειας, κα.	3 χρόνια απαλλαγή + 3 χρόνια με έκπτωση 50% στο φόρο που αναλογεί. Ισχύει από τον πρώτο χρόνο που η επιχείρηση / έργο εμφανίζει έσοδα.
Έργα περιβαλλοντικής προστασίας, μείωσης εκπομπών ρύπων, διαχείρισης υδάτων, αποβλήτων, απορριμμάτων, αφαλάτωση υδάτων.	3 χρόνια απαλλαγή + 3 χρόνια με έκπτωση 50% στο φόρο που αναλογεί. Ισχύει από τον πρώτο χρόνο που η επιχείρηση / έργο εμφανίζει έσοδα.
Επιχειρήσεις νέας / υψηλής τεχνολογίας που εγκαθίστανται στις πόλεις / περιοχές: νήσος Hainan, Shantou, Shenzhen, περιοχή Pudong της Σαγκάης, Xiamen και Zhuhai	2 χρόνια απαλλαγή + 3 χρόνια με έκπτωση 50% στο φόρο που αναλογεί. Ισχύει από τον πρώτο χρόνο που η επιχείρηση εμφανίζει έσοδα.
Επιχειρήσεις παραγωγής ολοκληρωμένων κυκλωμάτων ή επιχειρήσεις- φορείς αντίστοιχων πρότζεκτ με μήκος γραμμής μικρότερο από 28 nm υπό την προϋπόθεση ότι η λειτουργία τους υπερβαίνει τα 15 έτη	10 χρόνια απαλλαγή από τον πρώτο χρόνο που η επιχείρηση εμφανίζει κέρδη.
Επιχειρήσεις παραγωγής ολοκληρωμένων κυκλωμάτων ή επιχειρήσεις- φορείς αντίστοιχων πρότζεκτ με μήκος γραμμής μικρότερο από 65 nm υπό την προϋπόθεση ότι η λειτουργία τους υπερβαίνει τα 15 έτη	5 χρόνια φοροαπαλλαγή + 5 χρόνια με έκπτωση 50% στο φόρο που αναλογεί
Πρότζεκτ Παραγωγής, Διάφορα	Κίνητρα σχετιζόμενα με τον Φόρο Εισοδήματος από Επιχειρήσεις (Corporate Income Tax, CIT)
Επιχειρήσεις παραγωγής ολοκληρωμένων κυκλωμάτων ή επιχειρήσεις- φορείς αντίστοιχων πρότζεκτ με μήκος γραμμής μικρότερο από 130 nm υπό την προϋπόθεση ότι η λειτουργία τους υπερβαίνει τα 10 έτη	2 χρόνια φοροαπαλλαγή + 3 χρόνια με έκπτωση 50% στο φόρο που αναλογεί
Άλλες κατηγορίες	http://taxsummaries.pwc.com/ID/Peoples-Republic-of-China-Corporate-Tax-credits-and-incentives

Επιβολή φορολογίας σε διασυνοριακές συναλλαγές ηλεκτρονικού εμπορίου

Από τον Απρίλιο του 2019 η επιβάρυνση των δεμάτων από το εξωτερικό μειώθηκε σε 13 τοις εκατό, 20 τοις εκατό ή 50 τοις εκατό, ανάλογα με τον τύπο των εμπορευμάτων και μπορεί να υπάρξει πλήρης απαλλαγή εάν ο φόρος που οφείλεται είναι μικρότερος από 50 RMB (≈ 7 δολάρια ΗΠΑ). Το νομικό πλαίσιο CBEC (Cross-border e-commerce) ορίζει ότι για μια εφάπαξ συναλλαγή που υπερβαίνει τα όρια: 1.000 RMB (≈141,3 \$) για αντικείμενα που αποστέλλονται από το εξωτερικό ή 800 RMB (≈113 \$) για αντικείμενα από το Χονγκ Κονγκ, το Μακάο ή την Ταϊβάν, τα αγαθά πρέπει να εκκαθαρίζονται και να υπόκεινται σε γενικούς φόρους εισαγωγών (δασμούς, ΦΠΑ και φόρο κατανάλωσης) αλλιώς θα επιστρέφονται.

Ο κανονισμός CBEC:

Βασικά σημεία του νομικού πλαισίου CBEC³⁵:

Το ετήσιο αφορολόγητο όριο αγορών για το 2020 ανέρχεται σε 26.000 γιουάν (\$3.782) ενώ το αφορολόγητο όριο μίας και μόνης συναλλαγής σε 5.000 γιουάν (\$291). Για αγορές εντός των εν λόγω ορίων δεν υφίστανται τελωνειακές επιβαρύνσεις (δασμοί εισαγωγής), ενώ τα εισαγόμενα με αυτόν τον τρόπο αγαθά υπόκεινται στην καταβολή του 70% του αντιστοιχούντος ΦΠΑ και φόρου κατανάλωσης, υπάρχει ωστόσο επιβάρυνση με «φόρο δέματος» (parcel tax) ύψους 13%, 20%, ή 50% ανάλογα με τον τύπο του δέματος. Δίνεται δυνατότητα έτσι για αποστολή από το εξωτερικό προϊόντων υψηλής ζήτησης, στα οποία συμπεριλαμβάνονται οι αφρώδεις οίνοι, προϊόντα προσωπικής υγιεινής, όργανα γυμναστικής κ.λπ. (βλ. κατάλογο Ιουλίου 2019)³⁶. Οι υφιστάμενες ρυθμίσεις καλύπτουν 50 πόλεις συν τη Hainan Ιανουάριο του 2020).

5.3 Πιλοτικές Ζώνες Ελευθέρου Εμπορίου

Σημαντική θετική εξέλιξη σε ότι αφορά το άνοιγμα του χρηματοοικονομικού τομέα θεωρείται η επέκταση του θεσμού των Ζωνών Ελευθέρου Εμπορίου. Εκ των υφιστάμενων 11, η πρώτη Ζώνη δημιουργήθηκε στη Σαγκάη το 2013 και περιλαμβάνει και τον τομέα των υπηρεσιών. Παρά την επιφυλακτική στάση πολλών αναλυτών ως προς την αποτελεσματική λειτουργία της, το μοντέλο επεκτάθηκε κατά το 2015 με τη δημιουργία άλλων τριών αντίστοιχων ζωνών στις περιοχές Guangdong, Fujian και Tianjin, και επιπλέον επτά κατά το 2017 στις περιοχές Chongqing, Henan, Hubei, Liaoning, Shaanxi, Sichuan και Zhejiang, κάθε μία εκ των οποίων εξειδικεύεται σε διαφορετικό τομέα (βλ. σχετικό χάρτη στο Παράρτημα). Τον Απρίλιο του 2018 ανακοινώθηκε ότι ολόκληρη η νήσος Hainan, συνολικής έκτασης 33.920 τ.χμ., πρόκειται να μετατραπεί σε Ζώνη Ελευθέρου Εμπορίου, με ορίζοντα υλοποίησης το 2020³⁷.

Η Ζώνη στην περιοχή Pudong της Σαγκάης έχει καταστεί ο χώρος όπου υλοποιούνται πολιτικές μεταρρυθμίσεων της αγοράς όπως οι χαλαρότεροι έλεγχοι στις ξένες επενδύσεις, η σταδιακή κατάργηση «αρνητικής λίστας», ευνοϊκότεροι όροι κίνησης κεφαλαίων και ελέγχου συναλλάγματος, ταχύτερες διοικητικές διαδικασίες κλπ. Συγκεκριμένα ως κυριότερες πολιτικές που θα λάβουν χώρα προωθούνται οι εξής: σύσταση εταιρειών εξ ολοκλήρου ξένου κεφαλαίου, εταιρικός φόρος 15%, άνευ δασμών εισαγωγή υλικών προς χρήση στις εγκαταστάσεις των εδρασμένων εταιρειών, πολιτικές αποθήκευσης που επιτρέπουν την απεριόριστη χρονικά αποθήκευση στη Ζώνη, απελευθέρωση ισοτιμιών, ελεύθερη μετατροπή γιουάν, πολιτικές

³⁵ <https://www.china-briefing.com/news/cross-border-e-commerce-china-introduction-cbec-pilot-zones-pilot-cities/>

³⁶ https://www.eusmecentre.org.cn/sites/default/files/files/20190826_List%20of%20Authorised%20Products%20CBEC_ENG.pdf

³⁷ <http://www.china-briefing.com/news/2018/04/16/china-establish-hainan-free-trade-zone.html>

μεταποίησης που επιτρέπουν την πώληση στην κινεζική αγορά με καταβολή φόρων που αναλογούν σε χρησιμοποιούμενα εισαγόμενα εξαρτήματα του τελικού προϊόντος.

Η Ζώνη της Σαγκάης επεκτείνεται σταδιακά (ήδη η έδρα του Χρηματιστηρίου Σαγκάης είναι εντός της Ζώνης), δίνει έμφαση στη θεσμική καινοτομία, τον χρηματοοικονομικό τομέα και στην μη ύπαρξη εκ των προτέρων ελέγχου επί των οικονομικών δραστηριοτήτων. Η Αρνητική Λίστα του 2020 (αλλά και προηγούμενων ετών) αναθεωρήθηκε με άνοιγμα του τομέα υπηρεσιών και με μεγαλύτερο αριθμό δραστηριοτήτων να είναι πλέον χωρίς περιορισμούς. Από πλευράς αρκετών ευρωπαϊκών εταιρειών αναφέρονται όμως πολλά ρυθμιστικά εμπόδια και έλλειψη προβλεψιμότητας του νομοθετικού πλαισίου. Οι ευρωπαϊκές εταιρείες επιζητούν επίσης μεγαλύτερη πρόσβαση σε χρηματοδότηση και άλλες υπηρεσίες, το άνοιγμά τους στο χρηματιστήριο, την χαλάρωση των όρων θεώρησης εισόδου για τα ξένα ταλέντα και την ίση πρόσβαση σε θέματα μεταφορικών υπηρεσιών.

Η Ζώνη τελεί υπό την εποπτεία της Κεντρικής Τράπεζας. Η έναρξη δραστηριότητας μιας εταιρείας στη Ζώνη δίδει τη δυνατότητα ελεύθερης μετατροπής νομίσματος, ελεύθερης μεταφοράς κεφαλαίων με δημιουργία τραπεζικών λογαριασμών.

Συγκεκριμένα για τις ελληνικές επιχειρήσεις όπως μας αναφέρθηκε από στέλεχος της εν λόγω Ζώνης παρουσιάζονται οι εξής ευκαιρίες: Η αποκόμιση κερδών εντός της Ζώνης Ελευθέρου Εμπορίου της Σαγκάης και η επιστροφή αυτών στην Ελλάδα χωρίς περιορισμούς, η επένδυση σε κινεζικές επιχειρήσεις και η δραστηριοποίηση των ελληνικών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων.

6. Τραπεζικός Τομέας

Η διάρθρωση του τραπεζικού συστήματος της Κίνας έχει ως κάτωθι:

Ρυθμιστικοί φορείς: People's Bank of China (PBOC), State Administration of Foreign Exchange (SAFE) και China Banking Regulatory Commission (CBRC).

Η People's Bank of China - PBOC αποτελεί την Κεντρική Τράπεζα της Κίνας έχοντας όλες τις σχετικές λειτουργίες όπως τη χάραξη και την εφαρμογή της νομισματικής πολιτικής, η διαχείριση των συναλλαγματικών αποθεμάτων των αποθεμάτων χρυσού κλπ.

Η PBOC επιβλέπει την Επιτροπή Διαχείρισης Ξένου Συναλλάγματος (SAFE) ως προς την εφαρμογή των σχετικών πολιτικών. Η τελευταία αποτελεί τον κυβερνητικό οργανισμό που εκπονεί τους κανονισμούς και τις διατάξεις που διέπουν τις δραστηριότητες της αγοράς ξένου συναλλάγματος, προωθεί την ανάπτυξη της αγοράς συναλλάγματος και προτείνει στην Κεντρική Τράπεζα πολιτικές συναλλαγματικών ισοτιμιών. Η Ρυθμιστική Επιτροπή του κινεζικού τραπεζικού τομέα (CBRC) λειτουργεί από το 2003 με στόχο τη βελτίωση της επίβλεψης λειτουργίας του τραπεζικού τομέα ώστε η Κεντρική Τράπεζα να έχει ως βασική λειτουργία τη μακροοικονομική και νομισματική πολιτική.

Οι μεγαλύτερες εμπορικές (κρατικά ελεγχόμενες) τράπεζες στην Κίνα είναι οι εξής: 1) Industrial and Commercial Bank of China (ICBC), 2) Bank of China (BOC), 3) China Construction Bank (CCB), 4) Agricultural Bank of China (ABC), και 5) Bank of Communications (BOCOM).

Οι πέντε αυτές τράπεζες από κοινού καλύπτουν πάνω από το ήμισυ των δανείων και των καταθέσεων της τραπεζικής αγοράς. Κάποιες εξ αυτών κατατάσσονται στις μεγαλύτερες τράπεζες όπως η ICBC και η CCB οι οποίες αποτελούν την πρώτη και δεύτερη αντιστοίχως στον κόσμο. Το κράτος μέσω του Υπουργείου Οικονομικών συνεχίζει να κατέχει την πλειοψηφία των μετοχών στις τράπεζες αυτές.

Επίσης, υπάρχουν τρεις μεγάλες αναπτυξιακές τράπεζες οι οποίες έχουν ως σκοπό τη χρηματοδότηση της οικονομικής και εμπορικής ανάπτυξης και των κρατικών επενδυτικών σχεδίων, ήτοι η Agricultural Development Bank of China (ADBC), η China Development Bank (CDB) και η Export-Import Bank of China (EXIM), οι οποίες λειτουργούν από το 1994.

Συνολικά στη Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας λειτουργούν 1000 τραπεζικά ιδρύματα ο αριθμός των οποίων όμως, συγκρινόμενος με τις ΗΠΑ η οποία διαθέτει 8000, θεωρείται ανεπαρκής καθώς πολλές περιοχές και χωριά δεν εξυπηρετούνται και οι μικρές τράπεζες δεν έχουν δυνατότητες χρηματοδοτήσεων.

Από τις μεγάλες εμπορικές τράπεζες, οι οποίες έχουν επιδείξει αξιοσημείωτη επίδοση τα τελευταία χρόνια, αναφέρονται η CITIC Bank, η China Everbright Bank, και η China Minsheng Bank. Συνολικά υπάρχουν 132 «αστικές» εμπορικές τράπεζες και πολλές ακόμη τοπικές τράπεζες και αγροτικοί πιστωτικοί συνεταιρισμοί που καλύπτουν το 80% του δανεισμού των αγροτικών περιοχών.

Στην Κίνα λειτουργούν καταχωρημένες ξένες τράπεζες υπό το ίδιο ρυθμιστικό πλαίσιο και με ανάλογες εργασίες με τις εγχώριες. Υποκαταστήματα ξένων τραπεζών μπορούν να δραστηριοποιηθούν στον τομέα του ξένου συναλλάγματος και με περιορισμούς στις εργασίες με κινεζικό νόμισμα. Προκειμένου να έχουν παρουσία στη χώρα οι ξένες τράπεζες πρέπει να υποβάλλουν σχετική αίτηση στη Ρυθμιστική Επιτροπή του κινεζικού τραπεζικού τομέα (CBRC) και να λάβει έγκριση από Επιτροπή Διαχείρισης Ξένου Συναλλάγματος (SAFE) διαδικασίες που συνήθως είναι μακροχρόνιες. Το μερίδιο αγοράς των ξένων τραπεζών είναι ιδιαίτερα μικρό, ανέρχεται σε μόλις 2% τη στιγμή που στις ΗΠΑ φθάνει το 20%.

Δεδομένου ότι οι κρατικές τράπεζες δανείζουν κυρίως είτε κρατικές εταιρείες είτε πολύ μεγάλες ιδιωτικές, τούτο έχει ως συνέπεια οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις να μην έχουν πρόσβαση σε τραπεζικά δανειακά κεφάλαια και να καταφεύγουν στο σκιώδη τραπεζικό τομέα της Κίνας (trusts, money-market funds κ.λπ.), ο οποίος επιβάλλει εξαιρετικά υψηλά επιτόκια δανεισμού. Σύμφωνα με εκτιμήσεις, ο σκιώδης τραπεζικός τομέας (κατά την επίσημη ορολογία non-financing guarantee sector) αντιστοιχεί στο 30% των συνολικών τραπεζικών κεφαλαίων και αντιπροσωπεύει σημαντικό ποσοστό του χρέους των τοπικών κυβερνήσεων. Στο πλαίσιο στενότερου ελέγχου του σκιώδους τραπεζικού τομέα, το Κρατικό Συμβούλιο, ανώτατο κυβερνητικό όργανο, εξέδωσε το Έγγραφο 107, με το οποίο αναγνωρίζει μεν ότι το σκιώδες τραπεζικό σύστημα είναι αναπόφευκτο και ωφέλιμο για τη χρηματοδοτική λειτουργία της οικονομίας, αλλά χρήζει περαιτέρω ελέγχου και θεσμοποίησης, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά εταιρείες internet finance και εταιρείες που δέχονται καταθέσεις πελατών, χωρίς να διαθέτουν σχετική άδεια λειτουργίας.

Εκτιμάται ότι μέσω αυτού του πιλοτικού σχεδίου μέρος του σκιώδους τραπεζικού τομέα θα ενταχθεί σε νόμιμες τραπεζικές δομές, εξέλιξη που θα αυξήσει την ευστάθεια του κινεζικού χρηματοοικονομικού συστήματος- αμφιβολίες περί του οποίου έχουν ενταθεί το τελευταίο διάστημα, τόσο λόγω των στοιχείων που δείχνουν αφενός αυξημένα επίπεδα πιστωτικής επέκτασης που υπερβαίνουν το ρυθμό αύξησης του Α.Ε.Π. και αφετέρου αυξημένα επίπεδα επισφαλειών και μη εξυπηρετούμενων δανείων, όσο και λόγω θεσμικών παρεμβάσεων της Κεντρικής Τράπεζας της Κίνας στη διατραπεζική αγορά, που εντείνουν την αβεβαιότητα των εμπλεκόμενων.

Ας σημειωθεί εδώ ότι τον Δεκέμβριο του 2013 η Κεντρική Τράπεζα απαγόρευσε τις συναλλαγές με το ψηφιακό νόμισμα Bitcoin και τα λοιπά ψηφιακά νομίσματα δεδομένου ότι είχαν αρχίσει να υιοθετούνται σε μεγάλη έκταση πολλές περιπτώσεις εξαπάτησης με αντίστοιχα νομίσματα.

Η Κεντρική Τράπεζα διατηρεί από τον Οκτώβριο 2015 το βασικό επιτόκιο δανεισμού στο 4,35%, επιλέγοντας τη χρήση άλλων στοχευμένων εργαλείων πολιτικής για την ενθάρρυνση της δανειοδότησης των επιχειρήσεων ενώ το βασικό επιτόκιο καταθέσεων ανέρχεται σε 1,5%.

Από 1^{ης} Ιανουαρίου 2020 τα υποχρεωτικά αποθεματικά των εμπορικών τραπεζών έχουν οριστεί από την People's Bank of China (Κεντρική Τράπεζα) σε 12,5%. Τον Ιούλιο 2020 η Κεντρική Τράπεζα ανακοίνωσε μείωση από 15 Ιουλίου 2020 στα υποχρεωτικά αποθέματα των τραπεζών κατά 100 μονάδες βάσης ή 1%, στην προσπάθεια να περιορίσει τους κινδύνους της ασθενέστερης ανάπτυξης, της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής κρίσης και την αυξανόμενη πίεση από τους αμερικανικούς δασμούς. Το ποσοστό των αποθεμάτων καθορίστηκε στο 14,5% για τις μεγάλες τράπεζες και στο 12,5% για τις μικρομεσαίες.

Στις αρχές του 2019, έλαβε χώρα μία σημαντική αλλαγή στον τρόπο διεκπεραίωσης των ηλεκτρονικών πληρωμών. Οι πλατφόρμες ηλεκτρονικών πληρωμών όπως η Alipay, Wepay κ.λπ. συναλλάσσονταν διμερώς με τις τράπεζες στο πλαίσιο των συναλλαγών μεταξύ χρηστών, δηλαδή η μεταφορά χρημάτων δρομολογούνταν από τον τραπεζικό λογαριασμό ενός χρήστη στον ηλεκτρονικό λογαριασμό τρίτου, μέσω της πλατφόρμας, όπου και μπορούσε να παραμείνει αντί της αυτόματης δρομολόγησης στον τραπεζικό λογαριασμό του παραλήπτη. Ενώ η εν λόγω υπηρεσία δεν είχε κόστος για τους χρήστες, συνιστούσε πηγή εσόδων για τις πλατφόρμες, οι οποίες χρησιμοποιούσαν τα κεφάλαια για δανεισμό, τοκισμό και άλλες κερδοφόρες δραστηριότητες. Η Κυβέρνηση έθεσε τέλος σε αυτή την πρακτική, συστήνοντας κρατικούς "ενδιάμεσους συναλλαγών" υποχρεώνοντας τις πλατφόρμες να συμβληθούν με αυτούς. Τα διακινούμενα με τον τρόπο αυτό κεφάλαια, κατατίθενται πλέον στην Κεντρική Τράπεζα People's Bank of China με μηδενικό τοκισμό. Σύμφωνα με εκτιμήσεις οικονομικών κύκλων, το ύψος των εν λόγω κεφαλαίων ανέρχεται έως και σε \$183 δισ.

Η ροή συναλλάγματος, όπως αναφέρθηκε, υπόκειται στον έλεγχο της Κρατικής Αρχής Συναλλάγματος (State Administration of Foreign Exchange – SAFE). Οι εταιρείες ξένου κεφαλαίου μπορούν να διατηρούν λογαριασμούς σε συνάλλαγμα, ωστόσο υποχρεούνται να τους διακρίνουν σε λογαριασμούς κεφαλαίου και τρεχούμενους. Στους πρώτους διατηρείται το ξένο κεφάλαιο που συνεισφέρουν οι μέτοχοι, δάνεια σε ξένο νόμισμα κλπ., ενώ στους τρεχούμενους, συνάλλαγμα για την καθημερινή κίνηση της επιχείρησης. Οι συναλλαγές από τους λογαριασμούς κεφαλαίου υπόκεινται στην έγκριση του SAFE, ενώ από τους τρεχούμενους γίνονται ελεύθερα.

Οι εταιρείες ξένου κεφαλαίου επιτρέπεται να λαμβάνουν δάνεια, τόσο σε γιουάν, όσο και σε ξένο νόμισμα. Τα δάνεια σε ξένο νόμισμα πρέπει να δηλώνονται στην Αρχή SAFE.

Στις εταιρείες ξένου κεφαλαίου, ο επενδυτής μπορεί να επαναπατρίσει τα κέρδη από τη λειτουργία της επιχείρησης, εφόσον αποσβεσθούν πρώτα ζημιές προηγούμενων χρόνων και αποπληρωθούν φόροι που αναλογούν. Στην εξ Ολοκλήρου Ξένη Εταιρεία και στην Μετοχική Μικτή Εταιρεία ο επαναπατρισμός του εταιρικού κεφαλαίου μπορεί να γίνει μόνο στη λήξη της διάρκειας ζωής της επιχείρησης ή σε περίπτωση εκκαθάρισης της εταιρικής περιουσίας. Αντίθετα στη Συνεταιριστική Μικτή Εταιρεία, μπορεί να γίνει νωρίτερα, με τη συγκατάθεση των εταίρων.

Το εισόδημα που λαμβάνουν αλλοδαποί εργαζόμενοι στις εταιρείες ξένου κεφαλαίου μπορεί να επαναπατριστεί, εφόσον παρακρατηθεί ο αναλογών φόρος εισοδήματος φυσικών προσώπων.

Η αρμόδια Αρχή State Administration of Foreign Exchange στις αρχές του 2016 δήλωσε ότι οι κίνδυνοι της διασυννοριακής κίνησης κεφαλαίων είναι ελέγξιμοι και ότι τα συναλλαγματικά αποθέματα της χώρας είναι ικανά να βοηθήσουν στην αντιμετώπιση των

εξωτερικών κλυδωνισμών. Η τακτική αυτή της χρήσης των συναλλαγματικών αποθεμάτων ακολουθήθηκε από τους ιθύνοντες κατά το 2015 για να διατηρηθεί η σταθερότητα του γιουάν καθώς η οικονομία σημείωσε χαμηλό ποσοστό ανάπτυξης και το κινεζικό νόμισμα γνώρισε μια ιδιαίτερα σημαντική υποτίμηση τον Αύγουστο.

Υπολογίζεται ότι περίπου το 70% των αποθεματικών ξένου συναλλάγματος που έχει συσσωρευθεί προέρχεται από τα εμπορικά πλεονάσματα των ετών 2005-2014. Η Κίνα επιβάλλει νέους ελέγχους για να εμποδίσει πολύ μεγάλες εκροές κεφαλαίων από τη χώρα. Παράλληλα, οι Αρχές εποπτείας του χρηματοπιστωτικού συστήματος, μαζί με τις δυνάμεις ασφάλειας της χώρας, εντείνουν τις κινήσεις τους για να ελέγξουν τους μεσάζοντες που βοηθούν τους Κινέζους να μεταφέρουν τα χρήματά τους στο εξωτερικό.

7. Υποδομές-Μεταφορές

Η Κίνα είναι παγκοσμίως στην κορυφή των επενδύσεων στη δημιουργία υποδομών, με την κατασκευή νέων δρόμων, νέων σιδηροδρομικών δικτύων, αεροδρομίων, αστικών περιοχών ενταγμένων σε ένα φιλόδοξο σχέδιο εκσυγχρονισμού της χώρας με τη διάθεση τεράστιων πόρων. Ιδιαίτερα το σύστημα μεταφορών και συγκοινωνιών έχει γνωρίσει μια εντυπωσιακή ανάπτυξη κάτι που αναμένεται να δώσει μια σημαντική ώθηση στην απασχόληση τα επόμενα χρόνια.

Τα έργα υποδομής αποτελούν έναν από τους βασικούς πυλώνες ανάπτυξης απασχολώντας εκατοντάδες χιλιάδες εργάτες υποστηρίζοντας κρίσιμες βιομηχανίες όπως π.χ. αυτή του χάλυβα και του μηχανολογικού εξοπλισμού και ενισχύοντας τις τοπικές κυβερνήσεις και κοινωνίες με την κατασκευή δρόμων σιδηρόδρομων και αστικών σιδηρόδρομων (μετρό) και λιμένων βαθέων υδάτων. Αντίστοιχα φρενήρεις ρυθμούς διατήρησε και ο τομέας της στέγασης, ο οποίος όμως εμφανίζει σημάδια κορεσμού με προοπτικές όχι ιδιαίτερα ευοίωνες λόγω υπερπροσφοράς, ειδικότερα στις δευτερεύουσες πόλεις καθώς οι μητροπόλεις όπως το Πεκίνο και η Σαγκάη διατηρούν ακόμα σταθερές και ανερχόμενες, με μειωμένους ρυθμούς, τιμές.

Η χώρα έχει επίσης δυνατότητα περαιτέρω ανάπτυξης των αεροδρομίων της ιδιαίτερα στις αγροτικές περιοχές και την ενδοχώρα. Ακόμα μεγάλες και διαρκείς είναι οι ανάγκες δημιουργίας και βελτίωσης των αστικών υποδομών δεδομένου ότι η χώρα έχει 200 πόλεις με πληθυσμό άνω του ενός εκ. κατοίκων. Μερικοί αναλυτές πάντως θέτουν αμφιβολίες για την συνεχή δυνατότητα του τραπεζικού τομέα να χρηματοδοτεί απρόσκοπτα τα μεγάλα έργα τα επόμενα χρόνια.

Η Κίνα εξελίσσεται σε παγκόσμιο επίπεδο σε πρωτοπόρο στην επιστημονική έρευνα για την σιδηροδρομική τεχνολογία, αλλά και σε όλο το φάσμα της παραγωγικής διαδικασίας προϊόντων και σχετικών υπηρεσιών. Ιδιαίτερη σημασία αποδίδεται εξάλλου από κινεζικής πλευράς και στην διεθνοποίηση της εγχώριας βιομηχανίας σιδηροδρομικού και γενικότερα μεταφορικού εξοπλισμού με την δρομολόγηση διαμόρφωσης και λειτουργίας διαδικτυακής πλατφόρμας συνεργασίας παγκοσμίου εμβέλειας για την προώθηση των εμπορικών και βιομηχανικών συνεργασιών στον συγκεκριμένο κλάδο.

Η κύρια κατεύθυνση της εγχώριας και ταχύτατα αναπτυσσόμενης εγχώριας σιδηροδρομικής βιομηχανίας στρέφεται στην παραγωγή υπερταχείων, προκειμένου να βελτιστοποιηθεί η ταχεία, έγκαιρη αλλά και ασφαλής διεκπεραίωση του συνολικότερου μεταφορικού έργου διαφόρων εμπορευματικών κατηγοριών προϊόντων και εξοπλισμών, που αυξάνεται ταχύτατα ακολουθώντας την γενικότερη αναπτυξιακή δυναμική της εγχώριας οικονομίας. Επισημαίνεται ότι προ δεκαετίας ακόμα, ο υψηλός αναπτυξιακός ρυθμός της οικονομίας δεν συμβάδιζε με την υστερούσα τότε υποδομή της εγχώριας σιδηροδρομικής βιομηχανίας, που δεν μπορούσε να ανταποκριθεί σε τόσο υψηλές αποδόσεις του βιομηχανικού

συμπλέγματος της χώρας, με αποτέλεσμα μεγάλες καθυστερήσεις σε παραδόσεις, υψηλά αδιάθετα αποθέματα και ανάλογες σοβαρές ζημιές.

Χαρακτηριστικό της σημασίας που αποδίδεται πλέον από το κυβερνητικό οικονομικό επιτελείο στην τεχνολογική έρευνα είναι μεταξύ άλλων, ότι ήδη στην γειτονική πόλη της Zhuzhou, επίσης κομβικό παραγωγικό σημείο για την παραγωγική δυναμικότητα του σιδηροδρομικού κλάδου, δρομολογήθηκε Πάρκο Καινοτομίας αξίας 20 δισ. γιουάν για την βελτίωση της ερευνητικής δραστηριότητας και την διατήρηση της αναπτυξιακής δυναμικής της εγχώριας σιδηροδρομικής βιομηχανίας. Μάλιστα η CRRC Zhuzhou Electric Locomotive co ltd, ο μεγαλύτερος εγχώριος παραγωγός ηλεκτρικών σιδηροδρομικών οχημάτων σχεδιάζει να επενδύσει \$14,5 δισ. για την εγκατάσταση έξι παραγωγικών σταθμών στην Zhuzhou, που θα κατασκευάζουν εξαρτήματα και εξοπλισμό της σιδηροδρομικής βιομηχανίας τελευταίας τεχνολογίας με εξέχον προϊόν τους εξελιγμένους ημιαγωγούς τεχνολογίας IGBT (insulated gate bipolar transistor), που χρησιμοποιούνται ευρέως στην κατασκευή υπερταχειών.

Το σιδηροδρομικό δίκτυο αποτελεί το βασικό κορμό των μεταφορών και έχει σχεδόν τριπλασιαστεί σε σχέση με τα μέσα του προηγούμενου αιώνα φθάνοντας περίπου τα 141 χιλιάδες χλμ. το 2020. Το δίκτυο υψηλών ταχυτήτων έχει εντυπωσιακή ανάπτυξη, με χαρακτηριστικό παράδειγμα την διαδρομή 1200 μιλίων Πεκίνου – Guangzhou να καλύπτεται σε οκτώ ώρες. Το 2020 το συνολικό σιδηροδρομικό δίκτυο υψηλών ταχυτήτων σε λειτουργία έφθασε περίπου τα 37.000 χιλιόμετρα.

Πριν από μία δεκαετία, η τακτική εμπορική σιδηροδρομική σύνδεση Κίνας-Ευρώπης ήταν ανύπαρκτη. Σύμφωνα με επίσημα στοιχεία, τα εμπορικά δρομολόγια ξεκίνησαν το 2011, ενώ το 2018 ο αριθμός τους έχει πολλαπλασιαστεί, συνδέοντας 59 κινεζικές πόλεις και 49 ευρωπαϊκές σε 15 χώρες, με περίπου 4.000 συνολικά δρομολόγια³⁸. Αντίστοιχη ανάπτυξη έχει το οδικό δίκτυο το οποίο αποτελείται από 4,8 εκ. χλμ. αυτοκινητοδρόμων και 161.000 χλμ. ταχείας κυκλοφορίας εν λειτουργία το 2020.

Ιδιαίτερη σημασία έχουν τα μεγάλα έργα διαχείρισης υδάτινων πόρων με μεταφορές νερών από ποταμούς του νότου προς τον λιγότερο ευνοημένο υδρολογικά βορρά (South-to-North Water Diversion Project). Ήδη έχουν ολοκληρωθεί και είναι σε λειτουργία το ανατολικό και μέσο τμήμα του εν λόγω έργου.

Τεράστια επίσης ανάπτυξη σημειώνει και ο τομέας των τηλεπικοινωνιακών υποδομών καθώς στην Κίνα έχει κατασκευαστεί το μεγαλύτερο δίκτυο της νεότερης γενιάς κινητής τηλεφωνίας (4G mobile network).

Επίσης βασικός στόχος είναι η μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, η εξασφάλιση πόσιμου νερού, η βελτίωση των συστημάτων αποχέτευσης και η διαχείριση αποβλήτων.

Σε ότι αφορά στο ναυτιλιακό τομέα, ολοκληρώθηκε η συγχώνευση των δύο μεγαλύτερων κρατικών ναυτιλιακών εταιρειών της COSCO και της China Shipping που ξεκίνησε το 2015, με την επίσημη ίδρυση της νέας εταιρείας COSCO Shipping Corporation Limited. Η εταιρεία που δημιουργείται καθίσταται η μεγαλύτερη ναυτιλιακή παγκοσμίως συνολικά με περιουσιακά στοιχεία αξίας \$93,6 δισ. Στόχος της εταιρείας με έδρα τη Σαγκάη είναι να καταστεί ο παγκόσμιος ηγέτης στη ναυτιλία, τα logistics και τις σχετικές χρηματοοικονομικές υπηρεσίες. Είχαν προηγηθεί οι συγχωνεύσεις των δύο κατασκευαστριών εταιρειών τρένων υψηλών ταχυτήτων και των δύο κορυφαίων εταιρειών παραγωγής πυρηνικής ενέργειας.

Η συγχώνευση που εγκρίθηκε από την κινεζική Κυβέρνηση ήταν η πιο πολύπλοκη της κινεζικής κεφαλαιαγοράς και εντάσσεται σε ένα ευρύτερο σχέδιο αναδόμησης και συγχωνεύσεων των κρατικών επιχειρήσεων με στόχο την αύξηση της ανταγωνιστικότητάς τους.

³⁸ http://www.xinhuanet.com/english/2019-01/19/c_137757026.htm

Η πολιτική αυτή της κινεζικής Κυβέρνησης αφορά επίσης τη συγχώνευση τεσσάρων από τις οκτώ ναυτιλιακές εταιρείες. Εξ αυτών η China COSCO καθίσταται αμιγώς εταιρεία εμπορευματοκιβωτίων (4η παγκοσμίως), η China Shipping Development θα εστιάζει στη μεταφορά πετρελαίου και φυσικού αερίου (2η παγκοσμίως) και η COSCO Pacific θα προβεί στην αγορά περιουσιακών στοιχείων της China Shipping Container Lines.

Έλαβε χώρα δε σε μια χρονική συγκυρία όπου η χαμηλή ζήτηση και η πλεονάζουσα προσφορά έχουν αρνητικές συνέπειες για την παγκόσμια ναυτιλία. Επιπλέον, οι δύο κινεζικές εταιρείες αντιμετώπιζαν οξύ ανταγωνισμό από αλλοδαπές εταιρείες οι οποίες επίσης ακολουθούν την τάση των συγχωνεύσεων. Η συγχώνευση ήρθε να τερματίσει το θέμα της επικάλυψης επενδύσεων, των παρόμοιων δραστηριοτήτων και της χαμηλής αποδοτικότητας αυτών. Και οι δύο εταιρείες είχαν δραστηριότητα στα πλοία μεταφοράς εμπορευματοκιβωτίων, των λιμένων και δεξαμενόπλοιων με αποτέλεσμα τον αναπόφευκτο μεταξύ τους ανταγωνισμό και τη σπατάλη κρατικών πόρων. Κατά την ημέρα της ανακοίνωσης του νέου σχήματος οι μετοχές των εταιρειών που το συναποτελούν γνώρισαν άνοδο γύρω στο 3%.

Η συμφωνία θεωρείται ως μια ενίσχυση της επίδρασης της Κίνας στην παγκόσμια ναυτιλιακή αγορά, ενώ αναμφίβολα θα έχει θετική επίδραση στη μελλοντική ανάπτυξη του λιμένου του Πειραιά.

8. Κανονισμοί σχετικά με την λειτουργία των επιχειρήσεων.

Η ίδρυση επιχείρησης στην Κίνα υπόκειται σε ελέγχους και περιορισμούς, ανάλογα με το αντικείμενο και το ύψος της επένδυσης. Η κινεζική Εθνική Επιτροπή Ανάπτυξης και Μεταρρυθμίσεων και το Υπουργείο Εμπορίου διακρίνουν τέσσερις κατηγορίες κλάδων, αυτούς στους οποίους οι ξένες επενδύσεις α) επιτρέπονται, β) ενθαρρύνονται, γ) υπόκεινται σε περιορισμούς ή δ) απαγορεύονται.

Το κινεζικό Κρατικό Συμβούλιο προέβη στη σύσταση επιτροπής υπό την Εθνική Επιτροπή Ανάπτυξης και Μεταρρυθμίσεων και το Υπουργείο Εμπορίου, η οποία εξετάζει και περιορίζει ή απορρίπτει προσπάθειες ξένων εταιρειών να εξαγοράσουν ή να συγχωνευθούν με κινεζικές, σε τομείς που συνδέονται με την κινεζική εθνική ασφάλεια. Οι εν λόγω τομείς είναι ασαφώς προσδιορισμένοι και σχετίζονται με την εθνική άμυνα, την γεωργία, την ενέργεια, τους φυσικούς πόρους, τις βασικές υποδομές, τις μεταφορές και τις τεχνολογίες.

Στις 25 Αυγούστου 2011, το Υπουργείο Εμπορίου της Λ.Δ. Κίνας εξέδωσε Κανονισμό, με ισχύ από 1.9.2011, (*«Provisions of the Ministry of Commerce on the Implementation of Security Review System for Merger and Acquisition of Domestic Enterprises by Foreign Investors»*³⁹), με τον οποίο διευκρινίζονται, μεταξύ άλλων, το πεδίο εφαρμογής και το απαιτούμενο χρονοδιάγραμμα της εξέτασης. Καθώς οι υποθέσεις υπό εξέταση, κατά κανόνα, δεν δημοσιοποιούνται, δεν είναι σαφές κατά πόσον επηρεάζονται αρνητικά οι εξαγορές και συγχωνεύσεις από την έναρξη λειτουργίας της Επιτροπής Εξέτασης. Παράλληλα, δεν είναι ακόμη σαφές εάν ο ισχύον κανονισμός θα αντικατασταθεί και σε ποιον βαθμό από τις διατάξεις του Νέου Επενδυτικού Νόμου, ο οποίος δεν περιέχει, προς ώρας, εκτενείς αναφορές σε εξαγορές και συγχωνεύσεις επιχειρήσεων.

Επενδύσεις με εγγεγραμμένο κεφάλαιο μέχρι 300 εκ. δολάρια ΗΠΑ, εγκρίνονται σε επίπεδο τοπικής Κυβέρνησης (Γραφείο Εξωτερικού Εμπορίου και Οικονομικής Συνεργασίας, Γραφείο Ξένων Επενδύσεων), εκτός από αυτές για τις οποίες απαιτείται έγκριση της κεντρικής

³⁹ <http://english.mofcom.gov.cn/article/policyrelease/aaa/201112/20111207869355.shtml>

Κυβέρνησης, δηλαδή της Εθνικής Επιτροπής Ανάπτυξης και Μεταρρυθμίσεων και του Υπουργείου Εμπορίου για λόγους Εθνικής Ασφάλειας.

Άλλες Αρχές που εμπλέκονται στη διαδικασία ίδρυσης επιχείρησης, πάντα σε επίπεδο τοπικής Κυβέρνησης:

- Τοπική Διοίκηση Βιομηχανίας και Εμπορίου, Τμήμα Μητρώου Επιχειρήσεων, για την έκδοση άδειας λειτουργίας (Local Administration of Industry and Commerce, Company Registration Dept.),

- Τοπικό Γραφείο Κρατικής Αρχής Φορολογίας, Τμήμα Διεθνών Σχέσεων, για την εγγραφή σε φορολογικό μητρώο (local office of State Administration of Taxation, International Affairs Dept.).

Περισσότερες και λεπτομερέστερες πληροφορίες διατίθενται στον «Επιχειρηματικό Οδηγό για τη Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας» του Γραφείου μας στην ιστοσελίδα www.agora.mfa.gr.

Η κινεζική Κυβέρνηση έχει εκκινήσει διαδικασία αναδιοργάνωσης των κρατικών επιχειρήσεων (SOE's) με πρότυπο το μοντέλο διαχείρισης που ακολουθείται στη Σιγκαπούρη. Βάσει αυτού του μοντέλου που εισήχθη με σχετικό νόμο, θα συσταθούν δύο ξεχωριστές εταιρείες με στόχους την προσέλκυση και αξιοποίηση ιδιωτικών κεφαλαίων, τη μείωση της κρατικής επιρροής και την αύξηση των κερδών. Οι κρατικές επιχειρήσεις θα είναι σε θέση να λαμβάνουν αυτόνομα αποφάσεις και τα Δ.Σ. αυτών να προσλαμβάνουν και να απολύουν τους διοικητές αυτών. Δίδεται έτσι έμφαση στους επιχειρηματικούς στόχους και υποχωρεί η εξυπηρέτηση πολιτικών στόχων.

Οι κρατικές εταιρείες πάντως θα συνεχίσουν να τελούν υπό την επίβλεψη της αρμόδιας κρατικής Επιτροπής Εποπτείας και Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων χωρίς όμως τον ισχύοντα ασφυκτικό έλεγχο.

9. Συναλλαγματικές Ισοτιμίες - Διεθνοποίηση του κινεζικού νομίσματος

Μέσες ισοτιμίες CNY/EUR 2014-2022 ⁴⁰

CNY/EUR	Μέση ισοτιμία
2014	0,1220
2015	0,1436
2016	0,1360
2017	0,1313
2018	0,1282
2019	0,1293
2020	0,1271
2021	0,1310
2022	0.1289

Το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο αποφάσισε στις 30.11.2015 κατά τη διάρκεια της ανά πενταετία ειδικής συνεδρίασης για την αναθεώρηση των Ειδικών Τραβηκτικών Δικαιωμάτων

⁴⁰ https://www.ecb.europa.eu/stats/policy_and_exchange_rates/euro_reference_exchange_rates/html/eurofxref-graph-cny.en.html και <http://www.boc.cn/sourcedb/whpj/enindex.html>

(ΕΤΔ), την συμπερίληψη του κινεζικού νομίσματος renminbi (RMB) ή Γιουάν στο νομισματικό καλάθι των Ειδικών Τραβηκτικών Δικαιωμάτων από 1.10.2016. Σημειώνεται ότι αυτή ήταν η πρώτη αλλαγή στον κατάλογο των νομισμάτων του καλαθιού την τελευταία δεκαπενταετία. Το κινεζικό νόμισμα κατέστη το πέμπτο νόμισμα μετά το δολάριο ΗΠΑ, το ευρώ, το ιαπωνικό γεν και τη βρετανική λίρα καθώς όπως ανακοινώθηκε πληροί όλα τα κριτήρια.

Η κίνηση αυτή ερμηνεύεται από την κινεζική πλευρά ως ένα ορόσημο για τη διεθνοποίηση του, ως "ψήφο εμπιστοσύνης" του διεθνούς Οργανισμού προς τις εν εξελίξει οικονομικές μεταρρυθμίσεις στην Κίνα και ως ένδειξη της επιθυμίας της παγκόσμιας κοινότητας για την ανάληψη πιο ενεργού ρόλου από τη χώρα στον διεθνή χρηματοοικονομικό στίβο. Η εξέλιξη αυτή ασφαλώς ισχυροποιεί τη διεθνοποίηση του κινεζικού νομίσματος και την επιρροή της Κίνας στην παγκόσμια οικονομία και σε επίπεδο διεθνών οικονομικών θεσμών. Αναμένεται επίσης, η εισροή περισσότερων κεφαλαίων στην Κίνα, αλλά και αντιστρόφως καθώς το συνεπαγόμενο άνοιγμα των κεφαλαιακών αγορών μπορεί να επιφέρει ακόμα μεγαλύτερες κεφαλαιακές εκροές.

Ωστόσο, παρά τις μακροχρόνιες ενέργειες της Κίνας για τη διεθνοποίηση του γιουάν, οι πρόσφατες πολιτικές της εκπέμπουν διφορούμενα μηνύματα στον τομέα αυτό. Η κινητικότητα του εθνικού νομίσματος έχει περιοριστεί λόγω πιέσεων υποτίμησης ενώ οι περιορισμοί στις εξερχόμενες επενδύσεις δυσχεραίνουν περαιτέρω τις εκροές κεφαλαίων προς το εξωτερικό.

Οι εξαγωγές σε γιουάν αντιστοιχούν περίπου στο ένα πέμπτο του συνόλου παγκοσμίας (αντιπροσωπεύει ένα μικρό ποσοστό της συνολικής των παγκόσμιων εξαγωγών). Παράλληλα οι κινήσεις κεφαλαίων σε γιουάν διεθνώς ανέρχονται μόλις σε 2% των συνολικών, ενώ και τα αποθεματικά σε γιουάν διεθνώς συνιστούν ακόμη χαμηλό ποσοστό επί του συνόλου σε σχέση με το αμερικανικό δολάριο και το ευρώ. Σύμφωνα με οικονομικούς αναλυτές, η πρόοδος του γιουάν αναφορικά με τη διεθνή χρήση του στο εμπόριο και τις επενδύσεις θα επηρεαστεί άμεσα από την επιτυχία της πρωτοβουλίας Belt and Road, η οποία προσφέρει πληθώρα ευκαιριών εξερχόμενων επενδύσεων και εξαγορών σε αναπτυσσόμενες χώρες της Ευρασίας, καθιστώντας πιο αποδεκτή τη χρήση του γιουάν ως μέσου πληρωμών σε αναδυόμενες οικονομίες.

10. Διεθνείς οικονομικές σχέσεις της Κίνας

Σχετικά με τις διεθνείς οικονομικές σχέσεις της Κίνας ως βασικότερες εξελίξεις αναφέρονται οι εξής:

Η υπογραφή των συμφωνιών ελεύθερου εμπορίου με την Αυστραλία και τη Νότια Κορέα και η θέση τους σε ισχύ από 20.12.2015, οι οποίες κρίνονται ως οι σημαντικότερες από όσες ήδη έχει υπογράψει η χώρα λόγω του ότι και οι δύο χώρες αποτελούν πολύ σημαντικούς οικονομικούς εταίρους. Επιπλέον, η Κίνα υπέγραψε Πρωτόκολλο για την τροποποίηση της Συμφωνίας οικονομικής συνεργασίας με την ASEAN (Framework Agreement on Comprehensive Economic Cooperation between China and ASEAN)⁴¹.

Η ενίσχυση της οικονομικής και ενεργειακής συνεργασίας με τη Ρωσία παρά την πτώση του διμερούς όγκου εμπορίου που σημειώθηκε το 2015 και η οποία αποδόθηκε σε συγκυριακούς παράγοντες όπως η πτώση των τιμών του πετρελαίου. Οι δύο χώρες στοχεύουν στην ενίσχυση των αμοιβαίων επενδύσεων, τη συνεργασία στη γεωργία, στο ηλεκτρονικό

---

⁴¹ The Association of Southeast Asian Nations - ASEAN με μέλη τις χώρες Βιετνάμ, Ινδονησία, Καμπότζη, Λάος, Μαλαισία, Μπρουνέι, Μιανμάρ, Σιγκαπούρη, Ταϊλάνδη, Φιλιππίνες

εμπόριο και την κατασκευή τρένων υψηλών ταχυτήτων τα οποία θα λάβουν χώρα στο πλαίσιο της διασύνδεσης του κινεζικού προγράμματος "Belt and Road" και του ρωσικού σχεδίου για Ευρασιατική Οικονομική Ένωση.

Η συνέχιση της προώθησης της αναπτυξιακής πρωτοβουλίας "Belt and Road initiative" με βασικό όχημα το Ταμείο για το «Δρόμου του Μεταξιού» με αρχικό κεφάλαιο 40 δις δολ. ΗΠΑ το οποίο θα χρηματοδοτήσει τις δράσεις για τη δημιουργία περιφερειακών και διεθνών συνδέσεων και υποδομών οι οποίες και βρίσκονται υπό εξέταση. Στόχος είναι η διευκόλυνση του εμπορίου και η αύξηση των επενδύσεων στον ευρύτερο ευρωασιατικό χώρο.

Η υπογραφή του καταστατικού της Asian Infrastructure Investment Bank (AIIB), στην οποία η Ελλάδα έγινε δεκτή ως μέλος των Μάιο του 2017, ως η 77^η χώρα, με στόχο την περιφερειακή ανάπτυξη της ευρείας περιοχής Ασίας – Ειρηνικού μέσω της δημιουργίας έργων υποδομής καθώς και την περαιτέρω εμπέδωση της συνεργασίας μεταξύ των χωρών της περιοχής. Ίδρυτικά μέλη της τράπεζας είναι 57 χώρες και το εγκεκριμένο κεφάλαιο ανέρχεται στα 100 δις. δολ. ΗΠΑ και βασικός αλλά όχι αποκλειστικός σκοπός είναι η πραγματοποίηση έργων υποδομής στην Ασία και οι χώρες της Ασίας καλούνται να καλύψουν το 75% του συνολικού κεφαλαίου⁴². Το μεγαλύτερο ποσοστό των μετοχών ήτοι 39,7% ανήκει στην Κίνα γεγονός που της δίνει και το μεγαλύτερο μερίδιο ψήφων δηλαδή και δικαίωμα αρνησικυρίας σε σημαντικές αποφάσεις⁴³. Για να γίνει αποδεκτό ένα νέο μέλος θα πρέπει να συγκεντρώνει τουλάχιστον 50% των ψήφων των μελών του ΔΣ και όχι λιγότερο του 50% του μεριδίου των ψήφων των μελών. Η Τράπεζα θα συνεργαστεί με άλλους χρηματοδοτικούς οργανισμούς όπως η παγκόσμια Τράπεζα. Χώρες που δεν είναι μέλη της Τράπεζας θα μπορούν να συμμετάσχουν σε διαγωνισμούς για τα έργα που θα αναληφθούν. Ένα από τα πρώτα μελήματα της Τράπεζας θα είναι ο σχηματισμός χαρτοφυλακίου με υποψήφια έργα. Η τράπεζα δεν πρόκειται να χρηματοδοτεί έργα που εντάσσονται αποκλειστικά στην κινεζική πρωτοβουλία του Δρόμου του Μεταξιού, χωρίς αυτό να αποκλείει την χρηματοδότηση όσων εξ' αυτών κρίνει ότι εμπίπτουν στα κριτήριά της. Η ίδρυση της AIIB, σύμφωνα με τις επίσημες διακηρύξεις, έχει χαρακτήρα συμπληρωματικό και όχι ανταγωνιστικό σε σχέση με τις ήδη λειτουργούσες αναπτυξιακές τράπεζες κυρίως την Παγκόσμια Τράπεζα αλλά και την Asian Development Bank στην οποία η Ιαπωνία έχει κυρίαρχη θέση.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Ασιατικής Τράπεζας Επενδύσεων και Υποδομών πραγματοποίησε την εναρκτήρια συνεδρίασή του στις 16 Ιανουαρίου 2016, θέτοντας το πιστωτικό ίδρυμα στη διάθεση των επιχειρήσεων και εκλέγοντας ως πρώτο πρόεδρό της τον Jin Liqun.

«Οι χρηματοδοτικές ανάγκες της Ασίας για βασικές υποδομές είναι εξαιρετικά υψηλές και επείγουσες» ανέφερε σε ομιλία του ο Πρόεδρος Xi ο οποίος παρέστη στην εναρκτήρια

---

⁴² https://www.aiib.org/en/about-aiib/basic-documents/download/articles-of-agreement/basic_document_english-bank_articles_of_agreement.pdf,

PROSPECTIVE FOUNDING MEMBERS:

Australia, Austria, Azerbaijan, Bangladesh, Brazil, Brunei, Cambodia, China, Denmark, Egypt, Finland, France, Georgia, Germany, Iceland, India, Indonesia, Iran, Israel, Italy, Jordan, Kazakhstan, Kuwait, Kyrgyz Republic, Laos, Luxembourg, Malaysia, Maldives, Malta, Mongolia, Myanmar, Nepal, Netherlands, New Zealand, Norway, Oman, Pakistan, Philippines, Poland, Portugal, Qatar, Republic of Korea, Russia, Saudi Arabia, Singapore, South Africa, Spain, Sri Lanka, Sweden, Switzerland, Tajikistan, Thailand, Turkey, UAE, United Kingdom, Uzbekistan, Vietnam.

<http://thediplomat.com/2015/04/chinas-aiib-the-final-tally/>

⁴³ ο.π.

συνεδρίαση του Δ.Σ., προσθέτοντας ότι η τράπεζα πρόκειται να επενδύσει σε σχέδια και προγράμματα υψηλής ποιότητας και χαμηλού κόστους. Τόνισε ότι η νέα τράπεζα θα συμβάλει στο παγκόσμιο σύστημα οικονομικής διακυβέρνησης εμπλουτίζοντάς το και κάνοντάς το πιο απλό, δίκαιο και αποτελεσματικό.

Ο Πρωθυπουργός της χώρας Li Keqiang, που επίσης παρέστη στη συνεδρίαση, δήλωσε ότι η Ασία χρειάζεται επενδύσεις σε υποδομές και ανάπτυξη της συνδεσιμότητας για να παραμείνει η πιο δυναμική περιοχή για την παγκόσμια ανάπτυξη.

Ως Πρόεδρος επελέγη ο Jin Liqun, ο οποίος έχει διατελέσει μεταβατικός Πρόεδρος ήδη από την 1η Σεπτεμβρίου 2015, με απόφαση του Υπ. Οικονομικών της Κίνας.

"Η ΑΠΒ είναι τώρα έτοιμη να ενταχθεί στην οικογένεια των πολυμερών χρηματοδοτικών ιδρυμάτων, που επενδύουν σε βιώσιμες υποδομές για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής σε ολόκληρη την Ασία," δήλωσε ο κ. Liqun στην πρώτη του δήλωση ως πρόεδρος. Στις 28 Ιουλίου 2020 ο κ. Liqun επανεξελέγη στο αξίωμα του Προέδρου της ΑΠΒ.

Ήδη έχουν συλλεγεί τα 98,15 δις δολ. από τις υπόχρεες καταβολής χώρες μέλη. Η τράπεζα, στην οποία συμμετέχουν 57 κράτη μέλη, αναμένεται να χορηγήσει δάνεια ύψους 10 με 15 δις δολ. ετησίως για τα πρώτα πέντε χρόνια της λειτουργίας της, αρχής γενομένης από το δεύτερο τρίμηνο του 2016. Σημειώνεται ότι σύμφωνα με εκτιμήσεις και δηλώσεις κυβερνητικών στελεχών της Κίνας η Ασία χρειάζεται 730 δις δολ. την περίοδο 2015-2020 προκειμένου να υλοποιηθούν βασικά προγράμματα υποδομών. Σημειώνεται ότι η Κίνα δεσμεύτηκε να μην υποβάλλει αίτημα για δανειοδότηση στην αρχική περίοδο λειτουργίας της τράπεζας.

Ο νεοαναδειχθείς πρόεδρος της τράπεζας δήλωσε ότι ο σχεδιασμός των εργασιών αποβλέπει στην έγκριση των πρώτων δανείων εντός του έτους το συνολικό ύψος των οποίων θα κυμανθεί μεταξύ 500 εκ. και 1,5 δις δολ. με προτεραιότητα σε τομείς ενέργειας, μεταφορών, αστικού σχεδιασμού, περιβάλλοντος, επιμελητείας (logistics). Η τράπεζα θα συνεργαστεί στενά με την Παγκόσμια Τράπεζα, την Ασιατική Τράπεζα Ανάπτυξης και την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης.

Ο κ. Liqun ανέφερε ότι η τράπεζα έχει ήδη υπόψη της μια σειρά έργων προς υλοποίηση συμπεριλαμβανομένων συγχρηματοδοτούμενων και αυτοχρηματοδοτούμενων τα οποία εκτιμώνται από τα στελέχη της νέας τράπεζας. Παράλληλα θα αναζητηθεί συνεργασία με ιδιωτικές εταιρείες για την ανάπτυξη του έργου της τράπεζας και την αναζήτηση τρόπων συγκεκριμενοποίησης των προγραμμάτων υλοποίησης. Σύμφωνα με πρόσφατα δημοσιεύματα, το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε τον περιορισμό του ύψους χρηματοδότησης έργων, σε χώρες εκτός περιοχής (non-regional), σε μόλις 15% του συνολικού ύψους χρηματοδοτήσεων της τράπεζας. Σύμφωνα με το καταστατικό της Τράπεζας, ο όρος «περιοχή» αφορά την Ασία και την Ωκεανία και περιλαμβάνει τις ασιατικές χώρες, την Ρωσία, την Αυστραλία, τη Νέα Ζηλανδία και τα νησιά του Ειρηνικού Ωκεανού. Πρακτικά, έως σήμερα, το μοναδικό «εκτός περιοχής» μέλος της Τράπεζας που έχει λάβει χρηματοδότηση είναι η Αίγυπτος, και αυτό λόγω της Χερσονήσου του Σινά, η οποία, γεωγραφικά τουλάχιστον, ανήκει στην Ασία.

Σημειώνεται ότι η νέα τράπεζα θα λειτουργήσει με βάση τρία επίπεδα διοίκησης. Το πρώτο θα αφορά το σώμα διακυβέρνησης (Board of governors) με επικεφαλής τον Πρόεδρο της Τράπεζας. Κατόπιν θα λειτουργεί σε δεύτερο επίπεδο το Συμβούλιο των Διευθυντών, που θα συναπαρτίζεται από 12 στελέχη εκ των οποίων οι 9 θα προέρχονται από την Ασία. Τέλος θα λειτουργεί σε τρίτο επίπεδο το διοικητικό επίπεδο με τον Πρόεδρο και τους Αντιπροέδρους.

Υπενθυμίζεται ότι μετά την επίσημη έναρξη της λειτουργίας της Τράπεζας θα υπάρξει εξέταση από το ΔΣ των ήδη εκκρεμουσών αιτήσεων για συμμετοχή και άλλων χωρών στην Τράπεζα, αλλά και τυχόν νέων αιτήσεων που θα υποβληθούν.

Το Νοέμβριο του 2014 στο πλαίσιο της συνόδου APEC στο Πεκίνο έγινε εκκίνηση της διαδικασίας για τη **δημιουργία ζώνης ελευθέρου εμπορίου Ασίας – Ειρηνικού (Free Trade Area of the Asia-Pacific)**, στρατηγική επιλογή και σταθερή επιδίωξη της κινεζικής πολιτικής, η οποία, κατά την κινεζική πλευρά, θα προσθέσει \$1,2 τρισ. στην παγκόσμια οικονομία.

Η συμμετοχή της χώρας στη **δημιουργία της αναπτυξιακής τράπεζας από τις χώρες BRICS** (Βραζιλία, Ρωσία, Ινδία, Κίνα, Ν. Αφρική) επονομαζόμενη New Development Bank, με αρχικό κεφάλαιο 100 δισ. δολ. ΗΠΑ έχει αποφασιστεί στην 6η ετήσια διάσκεψη κορυφής των χωρών BRICS στις 14 – 16/7/2014 στη Βραζιλία. Σκοπός της Τράπεζας είναι η ενίσχυση της οικονομικής και αναπτυξιακής συνεργασίας μεταξύ των μελών και περιλαμβάνει μια νομισματική «δεξαμενή» άλλων 100 δισ δολ. ΗΠΑ. Έδρα της Τράπεζας έχει οριστεί η Σαγκάη, με ένα αφρικανικό παράρτημα στο Γιοχάνεσμπουργκ και ο πρώτος Πρόεδρος είναι Ινδός. Η τράπεζα λειτουργεί από τον Φεβρουάριο 2016 με έδρα την Σαγκάη, και τον Ιούλιο 2016 εξέδωσε με επιτυχία το πρώτο ομόλογό της σε γιουάν, συνολικής αξίας 3 δισ. γιουάν, το οποίο διακινήθηκε μέσω των κινεζικών τραπεζών και της ηπειρωτικής αγοράς ομολόγων. Τον Δεκέμβριο 2016 υπέγραψε την πρώτη δανειοδοτική συμφωνία ενώ τον Μάρτιο 2019 ανακοίνωσε την έκδοση δανείων ύψους έως και \$40 δισ. στη Ν. Αφρική

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ

Η οικονομία της Κίνας υπόκειται σε ένα ιδιόμορφο μείγμα οικονομικών πολιτικών. Το 2030 εκτιμάται ότι θα αποτελεί την ισχυρότερη οικονομία παγκοσμίως. Ωστόσο, με το κατά κεφαλήν ΑΕΠ να ανέρχεται περίπου στο 1/3 των ΗΠΑ, υφίστανται σημαντικά περιθώρια περαιτέρω ισόρροπης ανάπτυξης. Αυτό αντικατοπτρίζεται και στα ιδιαίτερα ανισόρροπα επίπεδα ανάπτυξης μεταξύ των επαρχιών της: το εισόδημα των ανεπτυγμένων επαρχιών (Πεκίνου, Τσιαντζίν, Σανγκάης, Τζιανγκσού, Ζεϊτζιάνγκ) είναι ελαφρώς μεγαλύτερο του Ηνωμένου Βασιλείου (4^ο μεγαλύτερο ΑΕΠ μεταξύ των ανεπτυγμένων οικονομιών).

Η μεταβαλλόμενη οικονομική στρατηγική της Κίνας επικεντρώνεται στην μετάβαση από την «υψηλή ταχύτητα» στην «υψηλή ποιότητα» ανάπτυξης. Πρωταρχικοί στόχοι της οικονομικής πολιτικής είναι η σταθεροποίηση της οικονομικής ανάπτυξης, μέσω της επεκτατικής δημοσιονομικής πολιτικής και της χαλάρωσης της νομισματικής πολιτικής. Σε αυτό το πλαίσιο σημαντικό μέλημα είναι η ικανοποίηση των αναγκών της μεσαίας τάξης και η επίλυση των διαρθρωτικών προβλημάτων. Η χρηματοοικονομική σταθερότητα έχει αναχθεί σε ζήτημα εθνικής ασφάλειας και ο υψηλός βαθμός παρέμβασης στις κρατικές εταιρείες περιορίζεται σταδιακά.

Η «καταιγίδα» ρυθμιστικών μέτρων ξεκίνησε στις αρχές του 2016 με την αντιμετώπιση του σκιάδους τραπεζικού συστήματος, η οποία έπληξε ιδιαίτερα τα μικρότερα τραπεζικά ιδρύματα, τα οποία είδαν τους ρυθμούς ανάπτυξης των περιουσιακών στοιχείων τους να συρρικνώνονται από 16%-17% σε 5% σε μία διετία, ενώ για τις ισχυρότερες τράπεζες το αντίστοιχο ποσοστό ανήλθε από 27% σε 8%-10%.

Ο κτηματομεσιτικός τομέας είναι κρίσιμης σημασίας για την κινεζική οικονομία, όπου 80% των αποταμιεύσεων των νοικοκυριών είναι τοποθετημένες σε αυτόν. Από το 2016 και έπειτα, ο ρυθμός αύξησης των πωλήσεων ακινήτων επιβραδύνθηκε από περίπου 60% σε 18%-19% το 2018. Οι επενδύσεις στον τομέα παραμένουν σε επίπεδα μεγέθυνσης της τάξης του 15% ετησίως.

Οι ΗΠΑ επιβάλλουν σύστημα δασμολογικών επιβαρύνσεων στις κινεζικές εξαγωγές, η αξία των οποίων ισούται με 2,1% του ετήσιου εισοδήματος της Κίνας. Το ΔΝΤ εκτιμά ότι η επιβολή δασμών ύψους 25% θα έχει ως αποτέλεσμα την μείωση των ρυθμών ανάπτυξης κατά 1,6%, συνυπολογίζοντας τις αντιδράσεις των διεθνών αγορών, ενώ η αντίδραση του Πεκίνου δεν θα αρκεί για να αντιστρέψει σημαντικά την εν λόγω τάση.

Η ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ της Κίνας είχε φτάσει το 2010 στο 10% περίπου και έκτοτε φθίνει σταθερά σε 6% το 2019. Η κεντρική κυβέρνηση υποχρεώνει τις τοπικές κυβερνήσεις να περιορίζουν τις δαπάνες τους, μέσω αυστηρών νομοθετικών μέτρων και την ισόβια ευθύνη των αρμόδιων για οριακούς χρηματοοικονομικούς χειρισμούς. Καθώς η πληθώρα ρυθμιστικών μέτρων δυσχεραίνει την ανάπτυξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, οι αρχές στηρίζουν ολοένα και πιο έμπρακτα την ιδιωτική πρωτοβουλία. Οι σχετικές δηλώσεις ανώτατων κρατικών αξιωματούχων εγγυώνται, όπως δείχνει η πρακτική, σημαντικές αλλαγές κατά την επόμενη τριετία. Η Κεντρική Τράπεζα αναμένεται να αυξήσει τις επιδοτήσεις προς τον ιδιωτικό τομέα με ευμενή επιτόκια, προϊόντα αντιστάθμισης πιστωτικού κινδύνου και στήριξη της αγοράς μετοχών, ενώ ακόμη και η δικαστική εξουσία παρουσιάζεται λιγότερο αυστηρή προς τις μικρές επιχειρήσεις. Μένει να φανεί κατά πόσο οι εν λόγω αλλαγές θα είναι ουσιαστικές ή θα τηρούνται ως «γράμμα του νόμου».

Η ψηφιοποίηση του κινεζικού ΑΕΠ ανέρχεται σε 40%, σε σύγκριση με το 60% των ΗΠΑ, ωστόσο οι κινεζικές ψηφιακές αγορές έχουν μεγαλύτερο μερίδιο πωλήσεων έναντι των ΗΠΑ. Το ΔΝΤ εκτιμά ότι τα ευρωπαϊκά κράτη τα οποία εξάγουν καταναλωτικά αγαθά υψηλής ποιότητας στην Κίνα θα βρίσκονται σε πλεονεκτική θέση, εφόσον τεθούν σε εφαρμογή οι εξαγγελόμενες μεταρρυθμίσεις. Ο μεγαλύτερος βραχυπρόθεσμος κίνδυνος θα είναι η παρεμπόδιση των μεταρρυθμίσεων από ισχυρές ομάδες συμφερόντων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΛΛΑΔΟΣ- ΚΙΝΑΣ

Γενική αποτίμηση

Τα τελευταία χρόνια, οι ελληνο-κινεζικές σχέσεις διανύουν μία νέα, δυναμική περίοδο, όπως αποδεικνύει και ο μεγάλος αριθμός εκατέρωθεν επισήμων επισκέψεων σε υψηλό πολιτικό επίπεδο, οι οποίες οδήγησαν στην δημιουργία σταθερών διαύλων επικοινωνίας και την διαμόρφωση κοινής προσέγγισης σε σειρά ζητημάτων.

Παρόλα αυτά, ο όγκος του ελληνο-κινεζικού εμπορίου το 2020 αντιστοιχεί σε μόλις 5,9% του συνόλου του ελληνικού εξωτερικού εμπορίου το 2020, γεγονός που δεν ανταποκρίνεται, τόσο στις πραγματικές δυνατότητες, όσο και στο εξαιρετικό επίπεδο των γενικότερων σχέσεων των δύο χωρών. Είναι προφανές ότι πρέπει να καταβληθούν περαιτέρω προσπάθειες, ώστε οι εμπορικές σχέσεις των δύο χωρών να αναπτυχθούν, στον ευρύτερο δυνατό βαθμό.

1. Διμερές Εμπόριο

Την τελευταία πενταετία (2018-2022), παρατηρείται ανάπτυξη του διμερούς ελληνο-κινεζικού εμπορίου, η συνολική αξία του οποίου υπερέβη τα € 5,7 δισ., το 2021. Η αξία αυτή είναι κατά 80% περίπου υψηλότερη της αντίστοιχης αξίας του 2017.

Η αξία των εξαγωγών ελληνικών προϊόντων στην Κίνα το 2022 μειώθηκε κατά -43% και διαμορφώθηκε σε € 407,7 εκ., έναντι € 715,4 εκ. το προηγούμενο έτος. Αντίθετα η αξία των ελληνικών εισαγωγών κινεζικών προϊόντων αυξήθηκε κατά 57,87% και άγγιξε τα € 8,315 δισ. έναντι € 5,72 δισ., το προηγούμενο έτος.

Οι ανωτέρω εξελίξεις είχαν ως αποτέλεσμα την αύξηση της αξίας του διμερούς εμπορίου κατά 24,6% (ή κατά € 2,5 δισ. περίπου) και την κατά 48,1% αύξηση του εμπορικού ελλείμματος της χώρας μας (κατά € 2,8 δισ. περίπου).

(ποσά σε εκ. €)	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Εξαγωγές αγαθών (αξία)	472,7	902,3	892,5	854,8	715,4	407,7
Εισαγωγές αγαθών (αξία)	2.713,4	3.598,8	4.061,3	3.742,9	5.009,3	7.907,9
Όγκος εμπορίου (αξία)	3.186,1	4.501,2	4.953,7	4.597,7	5.724,7	8.315,6
Εμπορικό ισοζύγιο (αξία)	-2.240,7	-2.696,5	-3.168,8	-2.850,4	-4.293,8	-7.500,2

Αρχής γενομένης από το 2016 και μετά από τρία συνεχή έτη αρνητικής πορείας (2013-2015) η αξία των εξαγωγών ελληνικών προϊόντων στην Κίνα άρχισε να ακολουθεί εντυπωσιακούς ρυθμούς ανάπτυξης. Ειδικότερα, η αξία των εξαγωγών ελληνικών προϊόντων στην Κίνα, το 2018, σχεδόν διπλασιάστηκε, έναντι 2017 (αύξηση 91%), και διαμορφώθηκε σε € 902,3 εκ. σημειώνοντας ιστορικό υψηλό.

Η παρατηρούμενη κάμψη των ελληνικών εξαγωγών το 2021 θα πρέπει να θεωρηθεί μάλλον φυσιολογική, μετά την μεγάλη αύξηση της αξίας των ελληνικών εξαγωγών το 2018 ενώ θα πρέπει να ληφθεί υπόψη και η παγκόσμια ύφεση λόγω της πανδημίας COVID 19.

Οι ελληνικές εξαγωγές στην Ηπειρωτική Κίνα εξακολουθούν να έχουν έντονα συγκεντρωτικό χαρακτήρα, καθώς οι πέντε (5) πρώτες κατηγορίες εξαγόμενων προϊόντων συνεχίζουν να καλύπτουν άνω του 80.44% του συνόλου. Τούτο σημαίνει, ότι οι ελληνικές εξαγωγές είναι ευάλωτες σε πιέσεις και διακυμάνσεις της ζήτησης των συγκεκριμένων ομάδων προϊόντων.

Ειδικότερα, την πρώτη θέση καταλαμβάνουν οι εξαγωγές οι εξαγωγές μαρμάρου (HS Code: 2515), οι οποίες όμως παρουσιάζουν σημαντική κάμψη -48,77% σε σχέση με το προηγούμενο έτος (€ 89,3 εκ., έναντι € 174,3 εκ.) ενώ, παράλληλα, το μερίδιό τους αυξάνεται σε 24.3% (έναντι 16% το προηγούμενο έτος). Σημειώνεται ότι το προηγούμενο έτος κατεγράφη αύξηση 27,13% των εν λόγω ελληνικών εξαγωγών στην Ηπειρωτική Κίνα.

Ακολουθούν πετρελαϊκών προϊόντων (HS Code: 2710), οι οποίες σημειώνουν σημαντική μείωση κατά -77,4%. Πρόκειται για το δεύτερο έτος συνεχούς μείωσης καθώς το προηγούμενο έτος κατεγράφη μείωση -38,4%.

Την τρίτη θέση καταλαμβάνει, για πρώτη φορά, μία δυναμική ομάδα προϊόντων, τα μεταλλεύματα/εμπλουτίσματα πολύτιμων μετάλλων (HS Code: 2616). Μετά την εντυπωσιακή αύξηση τους, το 2018, οι συναφείς εξαγωγές εξακολουθούν να εξελίσσονται ανοδικά στην περίοδο 2019 - 2022, οπότε η αξία τους διαμορφώθηκε σε € 52,9 εκ., έναντι € 49 εκ., το προηγούμενο έτος, σημειώνοντας, για άλλο ένα έτος, αύξηση, της τάξης του 7,91%.

Στην τέταρτη θέση κατατάσσονται οι εξαγωγές μηχανών φυγοκέντρισης (HS Code: 8421), οι οποίες επίσης αποτελούν εξαιρετικά δυναμική ομάδα προϊόντων, κατά την περίοδο 2017-2020, καθώς παρουσιάζουν σταθερά αυξητική πορεία. Ειδικότερα, το 2019, η αξία των συναφών ελληνικών εξαγωγών σχεδόν τριπλασιάστηκε, σε σχέση με το 2018 και διαμορφώθηκε σε € 55,0 εκ. Το 2020/2021, οι ελληνικές εξαγωγές των εν λόγω προϊόντων συνέχισαν να αυξάνονται, με πολύ όμως πιο ήπιο ρυθμό (6,3%) για να μειωθούν το 2021/22 κατά -13,23% με αποτέλεσμα η αξία τους να διαμορφωθεί σε € 43,7 εκ.

Τέλος, στην πέμπτη θέση των ελληνικών εξαγωγών στην Ηπειρωτική Κίνα κατατάσσεται μία ακόμα εξαιρετικής δυναμικής ομάδα προϊόντων, τα φάρμακα (HS Code: 3004), οι εξαγωγές των οποίων, το 2022, διαμορφώθηκαν σε € 42 εκ., έναντι € 34,7 εκ., το προηγούμενο έτος (αύξηση 15,88%). Σημειώνεται ότι, κατά την περίοδο 2017-2020, η αξία των ελληνικών εξαγωγών φαρμάκων στην Ηπειρωτική Κίνα έχει σχεδόν πενταπλασιασθεί.

Πλην τούτων, την πρώτη δεκάδα ομάδων ελληνικών προϊόντων που εξήχθησαν στην Ηπειρωτική Κίνα συμπληρώνουν ο ορός γάλακτος (HS Code: 0404), τα Ξυράφια, μη ηλεκτρικές ξυριστικές μηχανές και λεπίδες ξυριστικής μηχανής (HS Code: 8212), τα εξαρτήματα κινητήρων εσωτερικής καύσης (HS Code: 8409), λοιπά προϊόντα (HS Code: 99SS) και οι πλάκες, φύλλα, μεμβράνες, ταινίες και λουρίδες, από πλαστικές ύλες μη κυψελώδεις, (HS Code: 3920).

Βασικά Εξαγόμενα Προϊόντα στην Κίνα (Σε Ευρώ)

ΚΩΔ.	ΠΡΟΪΟΝΤΑ	2020	2021	2022	ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2021-2022
2515'	Μάρμαρα, τραβερτίνες, βελγικοί ασβεστόλιθοι και άλλοι ασβεστόλιθοι για πελέκημα ή χτίσιμο	137,141,130	174,354,167	89,327,893	-48.77
2710'	Λάδια από πετρέλαιο ή από ασφαλτούχα ορυκτά (εκτός από ακατέργαστα λάδια).	433,548,903	266,976,933	60,205,163	-77.45
2616'	Μεταλλεύματα πολυτίμων μετάλλων και τα εμπλουτισμένα από αυτά	79,708,843	49,044,979	52,922,168	7.91
8421'	Μηχανές και συσκευές φυγόκεντρες, ό. συμπ. οι μηχανές στιψίματος (εκτός εκείνων για το διαχωρισμό ισοτόπων).	58,475,162	50,418,018	43,750,086	-13.23
3004'	Φάρμακα (εκτός από τα προϊόντα των κλάσεων 3002, 3005 ή 3006) που αποτελούνται από προϊόντα αναμειγμένα ή μη αναμειγμένα, παρασκευασμένα για θεραπευτικούς ή προφυλακτικούς σκοπούς	32,779,501	34,732,100	42,020,211	20.98
0404'	Ορός γάλακτος, έστω και συμπυκνωμένος ή με προσθήκη ζάχαρης ή άλλων γλυκαντικών.	1,903,100	10,214,039	19,929,713	95.12
8212'	Ξυράφια, μη ηλεκτρικές ξυριστικές μηχανές και λεπίδες ξυριστικής μηχανής (ό. συμπ. οι ημιτελείς λεπίδες σε ταινίες), από κοινά μέταλλα	42,998	2,136,322	10,008,180	368.48
8409'	Μέρη που αναγνωρίζονται ότι προορίζονται αποκλειστικά ή κύρια για εμβολοφόρους κινητήρες εσωτερικής καύσης	7,218,087	8,271,960	6,908,408	-16.48
99SS'	λοιπά προϊόντα	32,072	9,481,395	5,818,901	-38.63
3920'	Πλάκες, φύλλα, μεμβράνες, ταινίες και λουρίδες, από πλαστικές ύλες μη κυψελώδεις,	4,916,381	5,323,647	5,706,067	7.18
9018'	Όργανα και συσκευές για ιατρική, χειρουργική, οδοντιατρική ή κτηνιατρική χρήση	7,388,775	6,265,890	5,037,559	-19.60
3204'	Χρωστικές ύλες συνθετικές οργανικές, έστω και καθορισμένης χημικής σύστασης.	6,196,109	7,874,264	4,931,729	-37.37
7404'	Απορρίμματα και θραύσματα από	126,159	8,818,349	4,136,974	-53.09

	χαλκό (εκτός από ακατέργαστους όγκους [πλινθώματα] ή εκτός από παρόμοιες ακατέργαστες μορφές				
6802'	Πέτρες κατάλληλες για λάξευση ή για την οικοδομική	3,410,261	3,810,252	3,805,280	-0.13
1902'	Ζυμαρικά εν γένει έστω και ψημένα ή παραγεμισμένα με κρέας ή άλλες ουσίες ή και αλλιώς παρασκευασμένα	1,401,729	953,239	3,515,739	268.82
2009'	Χυμοί φρούτων, στους οποίους περιλαμβάνεται και ο μούστος σταφυλιών, ή λαχανικών	3,623,112	3,224,949	2,780,280	-13.79
8419'	Συσκευές και διατάξεις, έστω και ηλεκτρικά θερμαινόμενες, για την επεξεργασία υλών με μεθόδους που απαιτούν αλλαγή της θερμοκρασίας	1,000,314	1,469,037	2,412,565	64.23
8411'	Στροβιλοκινητήρες, στροβιλοπροωθητήρες και άλλοι στρόβιλοι δι'αερίου	14,607,639	12,483,909	1,900,062	-84.78
8517'	Ηλεκτρικές συσκευές για την ενσύρματη τηλεφωνία ή την ενσύρματη τηλεγραφία	1,081,275	780,516	1,612,622	106.61
0810'	Φράουλες, σμέουρα, βατόμουρα, φραγκοστάφυλα κάθε είδους, λαγοκέρασα και άλλοι καρποί και φρούτα βρώσιμα, νωπά	1,784,066	1,701,234	1,528,651	-10.14
1509'	Ελαιόλαδο και τα κλάσματά του, που λαμβάνονται αποκλειστικά από ελιές με τη χρήση μηχανικών ή φυσικών μέσων	1,330,307	1,046,814	1,311,865	25.32
7326'	Τεχνουργήματα από σίδηρο ή χάλυβα, π.δ.κ.α. (εκτός εκείνων που έχουν χυτευθεί)	201,940	316,254	1,262,026	299.05
3822'	Διαγνωστικά ή εργαστηριακά αντιδραστήρια σε υπόθεμα και παρασκευασμένα διαγνωστικά ή εργαστηριακά αντιδραστήρια είτε σε υπόθεμα ή όχι	869,121	1,063,245	1,126,594	5.96
5201'	Βαμβάκι, μη λαναρισμένο ούτε χτενισμένο	6,612,815	2,199,091	1,106,324	-49.69

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Επεξεργασία Γραφείο ΟΕΥ

Βασικά Εισαγόμενα Προϊόντα από την Κίνα (Σε Ευρώ)

ΚΩΔ.	ΠΡΟΪΟΝΤΑ	2020	2021	2022	ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2021-22
8541'	Συσκευές ημιαγωγών (για παράδειγμα, δίοδοι, κρυσταλλολυχνίες, μετατροπείς με βάση ημιαγωγούς). Φωτοευαίσθητες διατάξεις με ημιαγωγό, στις οποίες περιλαμβάνονται και τα φωτοβολταϊκά κύτταρα, έστω και συναρμολογημένες σε αυτοτελείς μονάδες ή κατασκευασμένες σε πλάκες.	196,122,288	382,028,246	1,092,040,980	185.85
8471'	Μηχανές επεξεργασίας δεδομένων, αυτόματες, και μονάδες αυτών.	509,181,266	442,699,057	868,241,242	96.12
8415'	Συσκευές τεχνητού κλίματος, που αποτελούνται από ανεμιστήρα με κινητήρα και διατάξεις για τη μεταβολή της θερμοκρασίας και της περιεκτικότητας του αέρα σε υγρασία	104,884,660	135,660,642	250,651,927	84.76
8517'	Ηλεκτρικές συσκευές για την ενσύρματη τηλεφωνία ή την ενσύρματη τηλεγραφία, όπου συμπεριλαμβάνονται οι συσκευές ενσύρματης τηλεφωνίας με ασυρματικές χειροσυσκευές (ακουστικά)	137,332,456	174,780,435	203,441,770	16.40
4202'	Μπαούλα, βαλίτσες και βαλιτσάκια, στα οποία περιλαμβάνονται και τα βαλιτσάκια για είδη καλλωπισμού και τα βαλιτσάκια για έγγραφα, οι χαρτοφύλακες γενικά	81,238,963	91,083,909	162,857,175	78.80
9503'	Παιχνίδια για παιδιά (εκτός από τροχοφόρα παιχνίδια, στα οποία μπορούν να επιβιβασθούν και με τα οποία μπορούν να μετακινηθούν παιδιά, αμαξάκια για κούκλες και κούκλες που απλώς αναπαριστούν ανθρώπους).	74,688,370	95,123,893	150,052,948	57.74
4819'	Κουτιά, κιβώτια, σάκοι, σακίδια, χωνιά και άλλες συσκευασίες από χαρτί, χαρτόνι, χαρτοβάμβακα ή επίπεδες επιφάνειες από ίνες κυτταρίνης, που δεν κατονομάζονται αλλού.	11,545,336	68,407,078	143,501,971	109.78
9405'	Συσκευές φωτισμού (ό. συμπ. οι προβολείς) και τα μέρη αυτών, που δεν κατονομάζονται ούτε περιλαμβάνονται αλλού.	65,002,132	97,519,828	141,240,057	44.83
6402'	Υποδήματα που έχουν τα εξωτερικά πέλματα και το άνω μέρος από	100,137,852	83,477,016	115,260,111	38.07

	καουτσούκ ή από πλαστική ύλη				
5407'	Υφάσματα από νήματα από συνθετικές ίνες συνεχείς, στα οποία περιλαμβάνονται και νήματα μονόινα	26,790,591	60,513,204	103,979,470	71.83
3926'	Τεχνουργήματα από πλαστικές ύλες ή από άλλες ύλες των κλάσεων 3901 έως 3914, π.δ.κ.α.	72,935,107	86,099,234	103,128,986	19.78
7210'	Πλατέα προϊόντα έλασης από σίδηρο ή από όχι σε κράμα χάλυβα	13,431,445	39,686,199	85,065,267	114.34
9506'	Συσκευές και εξοπλισμός για τη γενική φυσική αγωγή, τη γυμναστική, τον ελαφρύ ή βαρύτερο αθλητισμό και άλλα αθλήματα	36,175,593	53,569,172	81,251,072	51.68
3822'	Διαγνωστικά ή εργαστηριακά αντιδραστήρια σε υπόθεμα και παρασκευασμένα διαγνωστικά ή εργαστηριακά αντιδραστήρια είτε σε υπόθεμα	8,831,877	77,988,562	76,130,329	-2.38

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Επεξεργασία Γραφείο ΟΕΥ

1.2 Εντοπισμός Ελληνικών Προϊόντων με προοπτικές αύξησης εξαγωγών

Σημειώνεται ότι στα τέσσερα πρώτα σε όγκο εξαγωγών προϊόντα που «παραδοσιακά» βρίσκονται στις πρώτες θέσεις των ελληνικών εξαγωγών στην Κίνα (ήτοι, Μάρμαρα, Λάδια από ανθρακούχα ορυκτά), σημειώθηκε πτώση το 2022. Ειδικότερα στις δασμολογικές σημειώθηκε πτώση στην περίοδο 2021-22 κατά δασμολογική κλάση HS 2515 (Μάρμαρα) -48,77%, 2710 (Λάδια από ασφαλτούχα ορυκτά) -77,45%, 8421 (μηχανές και συσκευές φυγόκεντρες) -13,235. Στην δασμολογική κλάση HS 2616 (μεταλλεύματα πολυτίμων μετάλλων) σημειώθηκε κατά την ίδια περίοδο άνοδος 7.91%, όπως και στην δασμολογική κλάση 3004 (φάρμακα) άνοδος κατά 20,9%. Οι ελληνικές εξαγωγές φαρμάκων σημειώνουν συνεχή άνοδο από το 2017 (όπου από το 2016 υπήρξε άνοδος +205.6% στο επόμενο έτος).

Συγκρατείται, η ιδιαίτερη ανάπτυξη των ελληνικών εξαγωγών (άνω του 50%) στις κλάσεις **Μπαούλα, βαλίτσες και βαλιτσάκια** (HS Code: 4202) +78,8%, **Παιχνίδια για παιδιά** (HS Code: 9503) +57,74%, **Κουτιά, κιβώτια, σάκοι, σακίδια, χωνιά και άλλες συσκευασίες** (HS Code: 4819) +109,78%, **Υφάσματα από νήματα από συνθετικές ίνες** (HS Code: 5407) +71,83%, **Πλατέα προϊόντα έλασης από σίδηρο** (HS Code: 7210) +114,34%. Σημειώνεται ότι στις προηγούμενες κλάσεις σημειώνεται ανάπτυξη των εξαγωγών για την τριετία 2020 – 2022.

1.3 Προτάσεις περαιτέρω ανάπτυξης των ελληνικών εξαγωγών.

Η Κίνα θα παραμείνει και τα επόμενα χρόνια μια σημαντική και βιώσιμη αγορά για ένα ευρύ φάσμα προϊόντων της χώρας μας παρότι η κινεζική αγορά καθίσταται ολοένα και πιο ανταγωνιστική καθώς λόγω μεγέθους και ρυθμών ανάπτυξης αποτελεί στόχο για τις παγκόσμιες εξαγωγές.

Ιδιαίτερη έμφαση θα πρέπει να δοθεί στην προώθηση ελληνικών προϊόντων μέσω ηλεκτρονικού εμπορίου το οποίο κατέχει πλέον δεσπόζουσα θέση στις καταναλωτικές συνήθειες των Κινέζων και το οποίο γνωρίζει τεράστια άνθηση με ιλιγγιώδεις ρυθμούς ανάπτυξης. Τα

τελευταία χρόνια δε έχουν αναπτυχθεί πολλές ηλεκτρονικές πλατφόρμες με εξειδίκευση σε εισαγόμενα προϊόντα, τρόφιμα κλπ.

Η μεταρρύθμιση της πολιτικής απόκτησης ενός παιδιού (δικαίωμα απόκτησης και δεύτερου) αυξάνει τις προοπτικές εξαγωγής προϊόντων που αφορούν την παιδική ένδυση, διασκέδαση και διατροφή. Αντίστοιχα η γήρανση του πληθυσμού (η γενιά της μεγάλης πληθυσμιακής έκρηξης είναι ήδη στην τρίτη ηλικία) δημιουργεί ζήτηση υπηρεσιών περίθαλψης και ευγηρίας.

Επίσης, υπάρχουν ευνοϊκές προοπτικές ζήτησης για ενέργεια, φαρμακευτικά, χημικά, ιατρικό εξοπλισμό, υλικά κατασκευής, μηχανήματα, επώνυμα προϊόντα ένδυσης και διατροφής.

Για την εισαγωγή μη επεξεργασμένων τροφίμων και μια σειρά ζωικών προϊόντων απαιτείται η σύναψη ειδικών υγειονομικών Πρωτοκόλλων μεταξύ του ΥΠΑΑΤ και της αρμόδιας Γενικής Επιθεώρησης Ποιότητας Ελέγχου και Καραντίνας (AQSIQ), διαδικασία ιδιαίτερα μακροχρόνια. Σε σχέση με την αγορά τροφίμων, υπάρχει εν εξελίξει διαδικασία μεταξύ του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και την αρμόδια αρχή AQSIQ για εισαγωγές φρούτων. Τούτο απαιτεί την υπογραφή σχετικών πρωτοκόλλων με την ελληνική πλευρά, ένα για κάθε είδος φρούτων κλπ, διαδικασία που έχει μεν μεγάλη διάρκεια αλλά είναι απαραίτητο να επιδιώκεται για κάθε μη τυποποιημένο - επεξεργασμένο διατροφικό προϊόν.

Επιπλέον θα μπορούσε να αναφερθεί εδώ, συμπληρωματικά, η προοπτική της τεράστιας αύξησης των Κινέζων τουριστών στη χώρα μας τα επόμενα χρόνια θα ευνοήσει και την αύξηση των ελληνικών εξαγωγών καθώς τούτοι θα καταστούν γνώστες των ελληνικών γεύσεων και προϊόντων.

2. Επενδύσεις

Προσλαμβάνοντας ιδιαίτερη σημασία στην υλοποίηση της κινεζικής πρωτοβουλίας One Belt One Road, ως σημείο σύγκλισης του Οικονομικού Θαλάσσιου Δρόμου και της Οικονομικής Ζώνης του Δρόμου του Μεταξιού, και ως βασικό σημείο πρόσβασης στην και από την Ευρώπη, η χώρα μας έχει προσελκύσει πρόσφατα το ενδιαφέρον σημαντικών Κινέζων Επενδυτών.

Σύμφωνα με στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος, η συνολική αξία των ξένων άμεσων επενδύσεων κινεζικής προέλευσης στη χώρα μας (ηπειρωτική Κίνα, Χονγκ-Κονγκ και Μακάο) κατά την περίοδο 2002-2022 ανέρχεται σε € 2,5 δισ., με την πλειονότητα εξ' αυτών προερχόμενων από Χονγκ-Κονγκ και περίπου το 1/3 από την ηπειρωτική Κίνα, ενώ το αντίστοιχο απόθεμα δεν καταγράφεται από την ΤτΕ.

Καθαρές ΑΞΕ προέλευσης Κίνας, Χονγκ Κονγκ, Μακάο στην Ελλάδα 2002-2021⁴⁴

(σε εκ. €)	2002-2022	Μερίδιο	Τετραετία 2019-2022			
			2019	2020	2021*	2022*
Χονγκ-Κονγκ	1869	73,23%	433	139	212	299
Ηπειρωτική Κίνα	674	26,41%	184	30	23	28
Μακάο	8	0,3134%	1	1	1	1
ΣΥΝΟΛΟ	2.552	100,0%	618	170	236	328

*Προσωρινά στοιχεία

Οι κινεζικές επενδύσεις στην Ελλάδα επικεντρώνονται στους τομείς των υποδομών, ενέργειας τηλεπικοινωνιών και logistics.

⁴⁴ Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος. Τα στοιχεία του 2020 και του 2021 είναι προσωρινά.

Αντίστοιχα, η συνολική αξία των ελληνικών επενδύσεων στην κινεζική επικράτεια (Ηπειρωτική Κίνα και Χονγκ Κονγκ), κατά την ίδια περίοδο, ήταν € 1,57 δισ. Το σύνολο, σχεδόν, εν λόγω επενδύσεων (99,5%) υλοποιήθηκε στο Χονγκ Κονγκ, το οποίο αποτελεί οικονομικό επίκεντρο της ευρύτερης περιοχής της Ανατολικής και Νοτιο-Ανατολικής Ασίας. Το αντίστοιχο απόθεμα ελληνικής προέλευσης στο Χονγκ-Κονγκ, στα τέλη 2020, ανέρχεται σε €1,56 δισ.

Καθαρές ΑΞΕ ελληνικής προέλευσης σε Κίνα, Χονγκ Κονγκ 2002-2021⁴⁵

(σε εκ. €)	2002-2020	Σύνθεση	Τετραετία 2019-2022			
			2019	2020*	2021*	2022*
Χονγκ-Κονγκ	1,484	99.46%	90	0	0	8
Ηπειρωτική Κίνα	8	0.53%	0	0	0	0
ΣΥΝΟΛΟ	1.4892	100,0%	90	0	0	8

*Προσωρινά στοιχεία

Οι τομείς της ενέργειας, των υποδομών των τηλεπικοινωνιών και των logistics έχουν καθοριστεί από κοινού ως επενδυτικοί τομείς προτεραιότητας. Πλην τούτων, σειρά οικονομικών τομέων της ελληνικής οικονομίας παρουσιάζουν ισχυρές επενδυτικές ευκαιρίες, όπως π.χ. ο τουρισμός, η αξιοποίηση ακίνητης περιουσίας, η γεωργία, η μεταποίηση τροφίμων, τα logistics, οι βιο-επιστήμες, η πολιτιστική και δημιουργική βιομηχανία κ.α.

Μέχρι σήμερα, σημαντικές κινεζικές επενδύσεις έχουν ανακοινωθεί ή-και υλοποιηθεί στους τομείς της ενέργειας (Hanergy, China Machinery Engineering Cooperation, State Grid, Shenhua Renewables Co. Ltd., China Gezhouba Group International Engineering Co. Ltd.), των υποδομών (Cosco – η κεφαλή του κινεζικού δράκου), του λιανικού εμπορίου (Fosun), των logistics (Huawei, ZTE), της αξιοποίησης ακίνητης περιουσίας (Fosun), καθώς και των τεχνολογιών πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών (Pacific Century Cyber-Works, China International Television Corporation, Shanghai Gongbao Business Consulting, KaiXinRong Group).

Πλην τούτων, η κινεζική πλευρά έχει εκδηλώσει ενδιαφέρον για υλοποίηση επενδύσεων στους τομείς της εξόρυξης μεταλλευμάτων, της ναυπηγικής και του τουρισμού.

Βέβαια, οι περιορισμοί που έχει θέσει η κινεζική κυβέρνηση στην έξοδο επενδυτικών κεφαλαίων από τη χώρα, καθώς και ο καθορισμός επενδυτικών τομέων στο εξωτερικό, όπου «δεν ενθαρρύνεται» η υλοποίηση επενδύσεων, όπως π.χ. ο τουρισμός, η αναψυχή και η ψυχαγωγία, δρουν εν μέρει ανασταλτικά στην υλοποίηση επενδύσεων που θα ενδιέφεραν ιδιαίτερος τη χώρα μας.

Ιδιαίτερα πετυχημένη μορφή προσέλκυσης επενδύσεων στη χώρα μας είναι το πρόγραμμα "Golden Visa". Σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα στοιχεία του Enterprise Greece, αρμόδιου για την εποπτεία του προγράμματος, από την έναρξή του το 2013 έως και την 31η Δεκεμβρίου 2021, χορηγήθηκαν συνολικά 9.610 άδειες παραμονής, εκ των οποίων 6.405 σε Κινέζους (ποσοστό 66,6%) και 28.411 σε επενδυτές και μέλη των οικογενειών τους.

Άδειες παραμονής 2015 - 2022

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Επενδυτές	412	483	955	1.893	3.535	938	1.035	-
Επενδυτές & μέλη	1.061	1.339	2.522	5.777	11.430	2.909	2.658	-

⁴⁵ Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος. Τα στοιχεία του 2020 και του 2021 είναι προσωρινά.

οικογενειών								
--------------------	--	--	--	--	--	--	--	--

Οι κινεζικές επενδύσεις στην Ελλάδα εστιάζονται σε τομείς ιδιαίτερα νευραλγικούς, όπως οι μεταφορές και η εφοδιαστική αλυσίδα, οι επικοινωνίες και τα ηλεκτρονικά εξαρτήματα. Η βασική στρατηγική επένδυση στην Ελλάδα η οποία απέβη επιτυχής από κάθε άποψη είναι η συμμετοχή της COSCO στην επέκταση και εκσυγχρονισμό του Λιμένα Πειραιά. Ο Πειραιάς βρίσκεται, πλέον, στην 1η θέση των μεγαλύτερων λιμένων της Μεσογείου για το 2019, από πλευράς όγκου διακίνησης εμπορευματοκιβωτίων, από την 11η το 2006, ενώ διεθνείς εταιρείες όπως η ZTE, η HUAWEI και η HP διακινούν μέσω Πειραιά τα προϊόντα τους στην Ευρώπη. Η COSCO ενδιαφέρεται επίσης για επέκταση των δραστηριοτήτων της στην Αλεξανδρούπολη με ενοικίαση σχετικών χώρων στον Οργανισμό Λιμένος, το διαμετακομιστικό κέντρο στο Θριάσιο και την ΤΡΑΙΝΟΣΕ. Η αρχική επένδυση στον Πειραιά προέβλεπε ανάληψη παραχώρησης προβλητών II και III για 30+5+5 χρόνια.

Τα σχέδια της COSCO εξαρτώνται επίσης έως έναν βαθμό και από το υπόλοιπο πρόγραμμα αποκρατικοποιήσεων, όπως είναι το Θριάσιο, η ΤΡΑΙΝΟΣΕ, αλλά και το αεροδρόμιο στο Καστέλι, ενώ υπό προϋποθέσεις θα μπορούσε να υπάρξει ενδιαφέρον και για το λιμάνι της Ελευσίνας, όπως και για τα ναυπηγεία Σκαρामαγκά. Στόχος η ανάπτυξη στην περιοχή μονάδων ελαφράς μεταποίησης και συναρμολόγησης κινεζικών και άλλων προϊόντων.

2.1. Προτάσεις προσέλκυσης επενδύσεων

Πέραν των στρατηγικών επενδύσεων, μεγάλο μερίδιο αποκτούν και οι χρηματοδοτικοί επενδυτές (τράπεζες, ασφαλιστικές εταιρείες, κλπ) και τα προγράμματα ιδιωτικοποιήσεων διαφόρων χωρών προσελκύουν κατ' αρχήν το ενδιαφέρον αυτών. Βασικοί Οργανισμοί στην Κίνα για τις επενδύσεις στο εξωτερικό είναι οι εξής:

China Investment Corporation - CIC (<http://www.china-inv.cn>). Ιδρύθηκε το 2007 με κεφάλαιο 200 δις δολ. ΗΠΑ ως πλήρως κρατική εταιρεία που λειτουργεί σύμφωνα με τον κινεζικό εταιρικό νόμο. Σκοπός της είναι να λειτουργήσει ως φορέας διαφοροποίησης των κινεζικών επενδύσεων και περιουσιακών στοιχείων στο εξωτερικό και να εξασφαλίσει τη μέγιστη αποδοτικότητα για τους μετόχους της εντός αποδεκτού ρίσκου. Οι δραστηριότητές της λαμβάνουν χώρα μέσω δύο θυγατρικών της οι οποίες λειτουργούν ως δύο διαφορετικές οντότητες, ήτοι την CIC International Co., Ltd. η οποία προβαίνει σε διεθνείς επενδύσεις και τις διαχειρίζεται και της Central Huijin Investment Ltd., η οποία έχει ως αντικείμενο τις επενδύσεις κεφαλαίων σε κρατικά ελεγχόμενους χρηματοδοτικούς οργανισμούς στη χώρα.

China Overseas Development Association (CODA), η οποία είναι ένας εθνικός, μη κερδοσκοπικός Οργανισμός εγκεκριμένος από το αρμόδιο κινεζικό Υπουργείο Εσωτερικών και παρέχει υπηρεσίες σε κινεζικές επιχειρήσεις για ανάπτυξή τους και επενδύσεις εκτός Κίνας (<http://coda.chinagoabroad.com/en/node/466>). Η CODA συμμετέχει ενεργά στην πολιτική της οικονομικής εξωστρέφειας που επιδιώκει η κινεζική κυβέρνηση⁴⁶ μεσολαβώντας μεταξύ αυτής και των κινεζικών επιχειρήσεων ώστε να παράσχει σε αυτές υπηρεσίες για την εξωχώρα ανάπτυξή τους. Επιπλέον, έχει διαμορφώσει την πρώτη πλατφόρμα στη χώρα για διεθνείς επενδύσεις «China Go Abroad» <http://www.chinagoabroad.com/en>. Μεταξύ άλλων υπάρχει η δυνατότητα κατόπιν εγγραφής να δημοσιευθούν επενδυτικά σχέδια από ενδιαφερόμενους να αντλήσουν επενδυτικά κεφάλαια ή αντιστρόφως να εξερευνηθούν προτεινόμενα σχέδια από ενδιαφερόμενους επενδυτές. Ως εκ τούτου κρίνουμε ότι όλα τα ανωτέρω χρήζουν διερεύνησης και αξιοποίησης από τις ελληνικές εταιρείες.

⁴⁶ <http://www.oecd.org/china/china-go-global.htm>

Ταυτόχρονα ρυθμιστικοί Οργανισμοί δρουν ως καταλύτες για κάποιες επενδύσεις στο εξωτερικό, για παράδειγμα η China Insurance Regulatory Commission (CIRC) ενθαρρύνει τις κινεζικές ασφαλιστικές να επενδύουν τα κέρδη τους στο εξωτερικό. Η προσπάθεια για μεταρρύθμιση των κρατικών εταιρειών ώστε να λειτουργούν με βάση τους κανόνες της αγοράς (έμφαση σε αποδόσεις αντί σε συσσώρευση ανεκμετάλλευτων κεφαλαίων), αναμένεται να επηρεάσει θετικά τις αποφάσεις αυτών για επενδύσεις στο εξωτερικό.

Η χώρα μας καλείται να εκμεταλλευτεί τις ως άνω διαγραφόμενες τάσεις για την αύξηση των κινεζικών επενδύσεων στο εξωτερικό και να διεκδικήσει μερίδιο αυτών τόσο σε ιδιωτικά επενδυτικά προγράμματα όσο και σε προγράμματα ιδιωτικοποιήσεων.

3. Χρηματιστήρια

Στην ηπειρωτική Κίνα υπάρχουν δύο χρηματιστήρια αυτό της Σαγκάης Shanghai Stock Exchange (SHSE) και του Shenzhen, Shenzhen Stock Exchange (SZSE). Επιπλέον, υπάρχει το χρηματιστήριο του Χονγκ Κονγκ, το Hong Kong Stock Exchange (HKSE) στο οποίο παραδοσιακά διαπραγματεύονται οι μετοχές εταιρειών που εδρεύουν εκεί, τελευταία όμως έχει αυξηθεί ο όγκος των υπό διαπραγμάτευση μετοχών κινεζικών εταιρειών κυρίως κρατικά ελεγχόμενων που έχουν λάβει ειδική άδεια για την εκεί διαπραγμάτευση. Η εγγραφή στο χρηματιστήριο του Χονγκ Κονγκ έχει καταστεί το βασικό μέσο άντλησης ξένων κεφαλαίων για τις κινεζικές επιχειρήσεις. Οι εγγραφές στα κινεζικά χρηματιστήρια δε γίνονται απλώς με καταχώρηση αλλά το κινεζικό σύστημα ρύθμισης της χρηματαγοράς απαιτεί προγενέστερη έγκριση. Τόσο ο διοικητικός έλεγχος όσο και οι σχετικές διαδικασίες θεωρούνται υπερβολικές.

Στις 2.9.2021, ο Κινέζος Πρόεδρος, κ. Xi Jinping, ανακοίνωσε, κατά την εισήγησή του στη Σύνοδο Κορυφής για το Εμπόριο Υπηρεσιών, η οποία πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο της Διεθνούς Εκθέσεως για το Εμπόριο Υπηρεσιών Κίνας (China International Fair for Trade in Services – CIFTIS – Πεκίνο, 2-7.9.2021, βλ. ανωτέρω σχετικό), ότι η Κίνα θα προχωρήσει στην μεταρρύθμιση της «Νέας Τρίτης Αγοράς» (New Third Board – NTB)⁴⁷ και στην ίδρυση Χρηματιστηρίου Αξιών Καινοτόμων Επιχειρήσεων Μικρού και Μεσαίου Μεγέθους (MME) στο Πεκίνο.

Λαμβάνοντας υπ' όψιν το γεγονός ότι, στην NTB συμμετείχαν ήδη, αποκλειστικά και μόνον, MME, ανακύπτουν ευλόγως ερωτήματα περί της λογικής η οποία οδήγησε στην απόφαση ίδρυσης του Χρηματιστηρίου Αξιών Πεκίνου (ΧΑΠ).

Κατά την κινεζική πλευρά, από την στιγμή της ίδρυσής της, το 2013, η NTB διαδραμάτισε ενεργό ρόλο στην χρηματοδότηση, στην αναδιάρθρωση και στην ποιοτική ανάπτυξη των κινεζικών MME, θέτοντας τα θεμέλια για την ίδρυση του ΧΑΠ. Βεβαίως, υπάρχουν πολλές διαφορές μεταξύ ενός Χρηματιστηρίου Αξιών και της εξωχρηματιστηριακής αγοράς. Ως επίσημος χώρος συναλλαγών, το Χρηματιστήριο Αξιών οφείλει να διαμορφώνει τους κανόνες και την οικολογία της αγοράς και να ενισχύει την εις βάθος εξέλιξή της.

Σύμφωνα με την Ρυθμιστική Επιτροπή Χρεογράφων της Κίνας, το ΧΑΠ θα αναπτύξει περαιτέρω τα ήδη εφαρμοζόμενα κριτήρια επιλογής της NTB, ενσωματώνοντας και εκείνο της καινοτομίας. Ταυτόχρονα, θα εφαρμόσει πιλοτικά το σύστημα καταγραφής έκδοσης χρεογράφων. Με άλλα λόγια, το ΧΑΠ θα αποτελεί ένα αναβαθμισμένο τμήμα της NTB, ο σχεδιασμός του οποίου θα λαμβάνει υπ' όψιν τα ιδιαίτερα λειτουργικά, επενδυτικά και θεσμικά χαρακτηριστικά των MME. Υπό αυτή την οπτική, το ΧΑΠ θα λειτουργεί με εντελώς διαφορετικό τρόπο, απ' ό,τι τα Χρηματιστήρια Αξιών Σαγκάης και Shenzhen.

---

⁴⁷ Εθνικός Μηχανισμός Ανταλλαγής και Καθορισμού Τιμής Μετοχών (National Equities Exchange and Quotations).

Ειδικότερα, το ΧΑΠ θα έχει ως στόχο την εξυπηρέτηση των αναγκών καινοτόμων ΜΜΕ, ενώ οι βασικές αγορές των Χρηματιστηρίων Αξιών Σαγκάης και Shenzhen θα εξυπηρετούν τις ανάγκες ώριμων επιχειρήσεων μεγάλου και μεσαίου μεγέθους. Παράλληλα, η Αγορά Επιστημονικής και Τεχνολογικής Καινοτομίας (Science and Technology Innovation Board) του Χρηματιστηρίου Αξιών Σαγκάης θα εξακολουθήσει να καλύπτει τις επιχειρήσεις σκληρής μορφής ενέργειας (hard technology industry) και η Επιχειρηματική Αγορά Ανάπτυξης (Growth Enterprise Market) του Χονγκ Κονγκ θα εξακολουθήσει να καλύπτει επιχειρήσεις προηγμένης τεχνολογίας, επιχειρήσεις σε αναδυόμενους τομείς στρατηγικής σημασίας και καινοτόμες επιχειρήσεις με αναπτυξιακό προσανατολισμό (growth-oriented).

Με την ως άνω διάρθρωση, διασφαλίζεται, κατά την κινεζική πλευρά, η κατά το δυνατόν πλέον εξειδικευμένη και αποτελεσματική λειτουργία των χρηματαγορών, αλλά και η ικανοποίηση των αναγκών των ΜΜΕ κάθε τομέα.

4. Τουρισμός

Ο τουρισμός αποτελεί τομέα ιδιαίτερα σημαντικής ανάπτυξης, ο οποίος έχει ήδη αρχίσει να επιδεικνύει πολύ θετικά αποτελέσματα. Το 2017 ο αριθμός των αφίξεων Κινέζων τουριστών στα αεροδρόμια της χώρα μας ανήλθε σε περίπου 164.000, παρουσιάζοντας αύξηση ύψους 9,3%. Το 2020 καταγράφηκαν 11.142 διεθνείς αεροπορικές αφίξεις από την Κίνα έναντι 106.151 αντίστοιχων αφίξεων το προηγούμενο έτος (μείωση -89,5% σε σχέση με το προηγούμενο έτος).

Οι δημοφιλέστεροι, μέχρι σήμερα προορισμοί των Κινέζων τουριστών είναι τα νησιά του Αιγαίου, η Κρήτη, η Αθήνα, οι Δελφοί, η Ολυμπία και τα Μετέωρα.

Οι Κινέζοι τουρίστες φαίνεται να προτιμούν τουριστικά πακέτα διάρκειας 5-8 διανυκτερεύσεων, σε ξενοδοχεία 3-5 αστέρων, κόστους που δεν ξεπερνά τα € 2.500. Το 80% του συνόλου αγοράζει τουριστικά πακέτα αποκλειστικά για την Ελλάδα, το 10% προτιμά τουριστικά πακέτα Ελλάδας-Τουρκίας, ενώ το υπόλοιπο 10% προτιμά πακέτα συνδυασμένων διακοπών με άλλες χώρες.

Νέες τάσεις που παρατηρούνται στη συμπεριφορά των Κινέζων τουριστών είναι η αύξηση του ποσοστού των μεμονωμένων τουριστών, η αναζήτηση αυθεντικών εμπειριών στους προορισμούς που επισκέπτονται, η αύξηση των πληρωμών μέσω κινεζικών εφαρμογών πληρωμής (Alipay, WeChat) αλλά και μέσω κινεζικών χρεωστικών καρτών (Union Pay), η αύξηση των επιχειρηματικών ταξιδιών και των ταξιδιών για ιαματικούς σκοπούς, η πραγματοποίηση ταξιδιών από ομάδες ζευγαριών συνταξιούχων, η τέλεση γάμων στο εξωτερικό και η μαγνητοσκόπηση τουριστικών εκπομπών σε διάφορους προορισμούς, με τη συμμετοχή γνωστών προσωπικοτήτων της κινεζικής βιομηχανίας θεάματος.

Είναι προφανές, ότι η **απευθείας αεροπορική σύνδεση Αθήνας-Πεκίνου** η οποία, ξεκίνησε τον Οκτώβριο 2017, από την **Air China**, έχει συμβάλει και αναμένεται να συμβάλει περαιτέρω στην ενίσχυση των εκατέρωθεν τουριστικών ροών.

Η αυξητική τάση του τουριστικού ρεύματος από την Κίνα είναι γενικού χαρακτήρα και μπορεί να αποδοθεί στην αύξηση του βιοτικού επιπέδου και μέσου εισοδήματος στην Κίνα και στην τόνωση της κατανάλωσης που προωθεί η κινεζική κυβέρνηση, η οποία ενισχύει τη δημιουργία μίας διευρυνόμενης μεσαίας τάξης. Η Ελλάδα καθίσταται σταδιακά ένας προσφιλής ευρωπαϊκός προορισμός για τους Κινέζους. Το ενδιαφέρον για τη χώρα μας έχει ενταθεί μετά τους Ολυμπιακούς Αγώνες του Πεκίνου το 2008, ενώ χαίρει σεβασμού ως χώρα με μακραίωνη ιστορία και πολιτισμό αντίστοιχο με τον κινεζικό. Βασικοί ελληνικοί προορισμοί για τους Κινέζους που επισκέπτονται την Ελλάδα είναι η Αθήνα, οι Κυκλάδες και η Πελοπόννησος, με πλέον δημοφιλείς προορισμούς τη Σαντορίνη και τη Μύκονο. Βασικές χρονικές περίοδοι διακοπών των Κινέζων είναι εκείνη της Κινεζικής Πρωτοχρονιάς (τέλη Ιανουαρίου-αρχές

Φεβρουαρίου), της Πρωτομαγιάς και των διακοπών Εθνικής Εορτής Λ.Δ. Κίνας (πρώτο δεκαήμερο Οκτωβρίου).

4.1 Προτάσεις ενίσχυσης τουριστικών ροών προς τη χώρα μας

Τα αυξητικά ποσοστά του κινεζικού εξερχόμενου τουρισμού ακολουθούν την χαμηλότερη ανάπτυξη (New Normal) της οικονομίας. Μια σειρά όμως από κίνητρα όπως η απλοποίηση των διαδικασιών θεωρήσεων και οι πολιτικές ευκολότερης επιστροφής φόρων θεωρείται ότι μπορούν να επηρεάσουν θετικά την αύξηση των ταξιδιών και των δαπανών των Κινέζων τουριστών. Στην περαιτέρω ανάπτυξη του κινεζικού τουρισμού αναμένεται να συμβάλλουν οι πληθυσμοί των μικρότερων πόλεων της κινεζικής περιφέρειας το βιοτικό επίπεδο των οποίων ανεβαίνει ραγδαία.

Οι Κινέζοι τουρίστες επιλέγουν να ταξιδεύουν ομαδικά μέσω τουριστικού πρακτορείου και ο ατομικός τουρισμός αναμένεται να ενισχυθεί με την άνοδο του βιοτικού επιπέδου στην Κίνα. Επί του παρόντος, η τουριστική προβολή της χώρας μας θα πρέπει να λάβει χώρα σε συνεργασία με τα μεγάλα κινεζικά τουριστικά πρακτορεία.

Η στοχευμένη προσέγγιση του κοινού, μέσω των κινεζικών ηλεκτρονικών μέσων κοινωνικής δικτύωσης, που είναι βασικός τρόπος μαζικής επικοινωνίας στην Κίνα, είναι ιδιαίτερα σημαντικός λόγω της μεγάλης χρήσης και απήχησης αυτών στο κινεζικό κοινό.

Ο τουρισμός πολυτελείας, (θαλαμηγόι, γκολφ κλπ) καθώς και ο τουρισμός για αγορές (επώνυμες μάρκες ένδυσης και υπόδησης, ρολόγια κλπ.), παρουσιάζουν σημαντικές ευκαιρίες για τη χώρα μας. Στο πλαίσιο αυτό θα πρέπει να εξετασθεί η δυνατότητα αναγνώρισης του διπλώματος οδήγησης ώστε να διευκολυνθεί η ενοικίαση αυτοκινήτων και μάλιστα πολυτελών. *Η δυνατότητα αυτή θα ωθήσει και την αγορά κατοικίας πέραν του τουριστικού ρεύματος.* Οι τουριστικές υποδομές της Ελλάδας πρέπει να προσαρμοστούν προσαρμοσθούν με τις ιδιαιτερότητες των Κινέζων ταξιδιωτών (δυνατότητα κινεζικού φαγητού, ζεστού νερού στο τραπέζι, βραστήρας στο δωμάτιο κ.ά.).

Θα ήταν σκόπιμο να εξετασθεί η δημιουργία κοινών τουριστικών διαδρομών με γειτονικές χώρες και η στοχευμένη προώθηση και άλλων προορισμών της χώρας, οι οποίοι θα προσέλκυαν το ενδιαφέρον των Κινέζων τουριστών (Ηπειρος, Μακεδονία, Κρήτη, νησιά Ιονίου κ.α.).

Από πλευράς μας θα πρέπει να αξιοποιηθεί η άνοδος του βιοτικού επιπέδου των αστικών κέντρων της Κίνας πέραν των παραλιακών. Οι κάτοικοι των πόλεων αυτών (πχ Sichuan, Wuhan, Chongqing, κα) ενδιαφέρονται όλο και περισσότερο για ταξίδια στο εξωτερικό γεγονός που ήδη διάφορες τουριστικές χώρες αξιοποιούν με άνοιγμα προξενικών Αρχών. Η Πρεσβεία μας προς κάλυψη του κενού έχει δρομολογήσει την αδελφοποίηση των ως άνω μεγαλουπόλεων με ελληνικές.

Επιπλέον, από το εδώ Γραφείο του ΕΟΤ διατυπώνονται οι κάτωθι συγκεκριμένες προτάσεις που κατά την κρίση μας πρόκειται να συντελέσουν αποφασιστικά στην περαιτέρω ανάπτυξη του τουριστικού ρεύματος Κινέζων προς τη χώρα μας:

Βελτίωση υποδομών υποδοχής & εξυπηρέτησης Κινέζων τουριστών στην Ελλάδα (Απόκτηση «Πιστοποιητικών Ποιότητας Κινεζικού Εισερχόμενου Τουρισμού» που παρέχονται από κινεζικές εταιρείες πιστοποίησης)

Δυνατότητα χρήσης της βασικής κινεζικής πιστωτικής κάρτας Union Pay debit cards δεδομένου ότι είναι η κύρια κάρτα της συντριπτικής πλειοψηφίας των Κινέζων πολιτών και η πρώτη σε όγκο συναλλαγών κάρτα στον κόσμο, έχοντας ξεπεράσει τη Visa και τη Mastercard, στηριζόμενη ωστόσο κυρίως στις συναλλαγές εντός της Κίνας. Η Τράπεζα Πειραιώς, η Citibank και η Alpha Bank αποδέχονται τις κάρτες με σήμα «China Union Pay» (CUP) στο

σύνολο του δικτύου ATM της και τερματικών POS, γεγονός ιδιαίτερα θετικό για την εξέλιξη του κινεζικού τουρισμού στη χώρα μας.

Πληροφορίες και υλικό (έντυπο και ηλεκτρονικό) στην κινέζικη γλώσσα σε κεντρικά σημεία της Ελλάδας.

Κατάλογοι/οδηγοί Μουσείων και Αρχαιολογικών χώρων στην κινέζικη γλώσσα. Συμπερίληψη της κινέζικης γλώσσας σε συσκευές αυτόματης ηχογραφημένης ξενάγησης στο Αρχαιολογικό Μουσείο, στο Νέο Μουσείο Ακρόπολης και σε άλλους σημαντικούς αρχαιολογικούς χώρους, (μετά από εισαγωγή ανάλογης συσκευής στην ελληνική γλώσσα, στην Απαγορευμένη Πόλη του Πεκίνου).

Διοργάνωση/φιλοξενία αθλητικών γεγονότων που είναι δημοφιλή στους Κινέζους (Τένις, Μπιλιάρδο, Πινγκ Πονγκ).

Προσέλκυση Κινέζων φοιτητών σε αγγλόφωνα ή και ελληνόφωνα τριτοβάθμια εκπαιδευτικά ιδρύματα της Αθήνας.

Προώθηση “Film Tourism”: Προσέλκυση κινηματογραφικών, τηλεοπτικών παραγωγών και ντοκιμαντέρ. Καθοδήγηση, φιλοξενία και παροχή διευκολύνσεων.

5. Έργα-Προκλήσεις

Σύμφωνα με μελέτη του Ευρωπαϊκού Εμπορικού Επιμελητηρίου στην Κίνα, η κινεζική αγορά κρατικών προμηθειών ανέρχεται σε 7 τρισ. γιουάν (περισσότερα από 750 δισ. ευρώ). Ωστόσο, η πρόσβαση σε αυτήν εξακολουθεί να είναι δυσχερής, καθώς η ηπειρωτική Κίνα δεν έχει προσχωρήσει στη Συμφωνία για τις Δημόσιες Προμήθειες (GPA) του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου. Αυτή τη στιγμή έχει καθεστώς Παρατηρητή στη Συμφωνία, το οποίο σημαίνει ότι υπόκειται σε διαδικασίες διαφάνειας στις δημόσιες προμήθειες, όπως προβλέπεται στο άρθρο XVII της Συμφωνίας.

Οι διαγωνισμοί στη Λ.Δ. Κίνας διέπονται από δύο νόμους:

α) Ο Νόμος περί Δημοσίων Προμηθειών (Government Procurement Law, 2003) καθορίζει τη διαδικασία για τους διαγωνισμούς της κεντρικής κυβέρνησης, καθώς και τους διαγωνισμούς των τοπικών κυβερνήσεων, για την προμήθεια αγαθών και υπηρεσιών που χρηματοδοτούνται από τον κρατικό προϋπολογισμό. Δεδομένου ότι η Λ.Δ. Κίνας δεν έχει ακόμη υπογράψει την Συμφωνία Δημοσίων Προμηθειών (GPA) στο πλαίσιο του Π.Ο.Ε., καθώς και ότι στο Νόμο υπάρχει ρητή πρόβλεψη για προμήθεια εγχωρίως παραγόμενων αγαθών και υπηρεσιών (Buy Chinese Policy), η δυνατότητα επιτυχούς συμμετοχής στους διαγωνισμούς που υπάγονται σε αυτό το Νόμο είναι πολύ περιορισμένη. Είναι χαρακτηριστικό, σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία, ότι το 59% των εταιρειών που συμμετέχουν στην υλοποίηση των δημόσιων έργων της Κίνας είναι κρατικές εταιρείες, 34% κινεζικές, σχετικά μεγάλο ποσοστό αντιστοιχεί σε αδιευκρίνιστες συμμετοχές και μόλις το 0,7% αντιστοιχεί σε συμμετοχή ξένων εταιρειών.

β) Ο Νόμος περί Διαγωνισμών και Υποβολής Προσφορών (Tendering and Bidding Law, 2000) καθορίζει τη διαδικασία υποβολής προσφορών για την προμήθεια αγαθών και υπηρεσιών από κρατικές εταιρείες (SOE), αλλά και ιδιωτικές εταιρείες που λαμβάνουν κρατική χρηματοδότηση υπό διάφορες μορφές. Σύμφωνα με έρευνα του EU SME Centre, το ύψος των συμβάσεων που υπάγονται σε αυτό το Νόμο είναι οκτώ με δέκα φορές υψηλότερο του Νόμου περί Δημοσίων Προμηθειών, ενώ δεν υπάρχει ο περιορισμός της ανωτέρω πρόβλεψης για προμήθεια εγχωρίων αγαθών και υπηρεσιών.

Το σύστημα κρατικών προμηθειών της Κίνας επικρίνεται ως πολύπλοκο, και εν μέρει ασυνεπές με τις αρχές του ΠΟΕ και αντιφατικό πολλές φορές, καθώς οι ειδικότεροι Κανονισμοί αναιρούν το βασικό νόμο περί προμηθειών, καθιστώντας δύσκολη την πρόσβαση ξένων εταιρειών στην αγορά. Επιπλέον, το γεγονός ότι η ηπειρωτική Κίνα δεν έχει ακόμα προσχωρήσει

στη GPA λειτουργεί ως άλλοθι για την προωθούμενη πολιτική προτίμησης κινεζικών προϊόντων και υπηρεσιών στις κινεζικές κρατικές προμήθειες, καθώς ο κινεζικός Νόμος περί Προμηθειών Δημοσίου προβλέπει ότι, η προμήθεια ξένης προέλευσης προϊόντων και υπηρεσιών επιτρέπεται μόνον όταν αυτά δεν μπορούν να αγοραστούν εγχώρια ή όταν οι όροι προμήθειάς τους εγχώρια δεν είναι ευνοϊκοί. Τυπικά πάντως, οι ξένες επιχειρήσεις δικαιούνται να λαμβάνουν μέρος σε κινεζικούς διαγωνισμούς δημόσιων προμηθειών, στην πράξη όμως η προσφορά προϊόντων των οποίων σημαντικό ποσοστό της αξίας να έχει παραχθεί τοπικά, αποτελεί προϋπόθεση επιτυχίας.

Τα παραπάνω δεν ισχύουν για την περίπτωση των προμηθειών στο πλαίσιο έργων που συγχρηματοδοτούνται από διεθνείς Οργανισμούς, καθώς οι διαγωνισμοί αυτοί προκηρύσσονται και διενεργούνται με βάση τους κανονισμούς προμηθειών του εκάστοτε Οργανισμού. Στις περιπτώσεις αυτές, η συμμετοχή ξένων εταιρειών δεν υπόκειται στον περιορισμό της προσφοράς κινεζικής προέλευσης προϊόντων, αρκεί η χώρα καταγωγής της επιχείρησης να είναι μέλος του εν λόγω Οργανισμού.

Πληροφορίες για τρέχοντες διαγωνισμούς κρατικών προμηθειών αναρτώνται στις κινεζικές κρατικές ιστοσελίδες:

www.ccp.gov.cn , <https://www.zycg.gov.cn/freecms/site/zygijzfcgzx/cggg/index.html> , <http://www.mof.gov.cn/gkml/xinxi/zhongyangbiaoxun/index.htm>.

Επίσης, στα αγγλικά, στη συνδρομητική πύλη <https://www.chinabidding.com/> , εγκεκριμένη από την Εθνική Επιτροπή Ανάπτυξης και Μεταρρυθμίσεων της Κίνας. Τέλος, μη εξαντλητικός κατάλογος προκηρύξεων αναρτάται και στην πύλη Agora, στις σελίδες των Γραφείων Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων της Κίνας Το Ευρωπαϊκό Εμπορικό Επιμελητήριο στην Κίνα, έχει δημοσιεύσει τη μελέτη «Public Procurement Study: European Business Experiences Competing for Public Contracts in China», όπου παρουσιάζονται, μεταξύ άλλων, το θεσμικό πλαίσιο που διέπει τις κινεζικές κρατικές προμήθειες και η τυπική διαδικασία δημοπράτησης έργων.

Βασικοί Νόμοι: Law of the People's Republic of China on Bid Invitation and Bidding (1999), Government Procurement Law of the People's Republic of China (2002)

Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων:

Η ΕτΕπ έχει δανείσει στην Κίνα περίπου € 3 δισ. Από το 1995 έως το 2020⁴⁸. Πρόκειται κυρίως για περιβαλλοντικά έργα.

Παγκόσμια Τράπεζα: Οι οικονομικές υποχρεώσεις της Κίνας προς την Παγκόσμια Τράπεζα για το 2020 ανέρχονται σε 1,2 δισ. \$ ΗΠΑ⁴⁹. Τα έργα αφορούν τομείς όπως υποδομές μεταφορών, γεωργία και δασοκομία, ύδρευση και αποχέτευση, διαχείριση αστικών λυμάτων κλπ. Περισσότερα στοιχεία, μπορούν να αναζητηθούν εδώ:

<http://www.worldbank.org/en/country/china>

6. Δράσεις Οικονομικής Διπλωματίας

A. Ενέργειες για την οργάνωση και διευκόλυνση της πρόσβασης ελληνικών προϊόντων στην κινεζική αγορά.

- Συντονισμός με το αρμόδιο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων και προετοιμασία τηλε-επιθεωρήσεων εγκαταστάσεων παραγωγής και τυποποίησης αλιευμάτων της χώρας μας από την Γενική Διοίκηση Τελωνείων της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας

⁴⁸ https://www.eib.org/attachments/country/the_eib_in_china_25_years_en.pdf

⁴⁹ <https://thedocs.worldbank.org/en/doc/4758e6e0b19b63c0d5f0319e364b9ab4-0070012021/original/f-fs-fy21-en.pdf>

(General Administration of Customs of China – GACC), στο πλαίσιο της αναθεώρησης των συναφών διμερών Πρωτοκόλλων.

- Συντονισμός με το αρμόδιο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων και παρακολούθηση της διαδικασίας έγκρισης των εξαγωγών κρόκου Κοζάνης ως τρόφιμο/καρύκευμα στην Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας.
- Συντονισμός με το αρμόδιο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων και παρακολούθηση της διαδικασίας έγκρισης εξαγωγών ελληνικών μανταρινιών στην Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας.
- Συντονισμός με το αρμόδιο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων και παρακολούθηση της διαδικασίας έγκρισης εξαγωγών ελληνικών τροφών ζώων συντροφιάς στην Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας.
- Συμμετοχή στην Συνάντηση της Ομάδας Εργασίας για Υγειονομικά και Φυτοϋγειονομικά Ζητήματα στην Πρόσβαση στην Αγορά της ΕΕ (11.5.2021).
- Συμμετοχή σε γεύμα εργασίας και ανταλλαγή απόψεων για την νέα κινεζική νομοθεσία περί έγκρισης και κυκλοφορίας στην κινεζική αγορά καλλυντικών προϊόντων (Πιστοποιητικά Ορθής Πρακτικής Παραγωγής) και τυχόν προβλήματα που ενδεχομένως προκύψουν (20.5.2021).
- Συμμετοχή σε συναντήσεις της Αντιπροσωπείας της ΕΕ στο Πεκίνο και Συμβούλων Αγροτικών Υποθέσεων εδώ Αρχών κρατών-μελών της ΕΕ με την GACC, προς παροχή διευκρινήσεων επί των Διαταγμάτων 248 & 249 τα οποία μετέβαλαν άρδην τις διαδικασίες εισαγωγής αγροτοδιατροφικών προϊόντων στην Κίνα (18.11.2021 και 21.12.2021).
- Παρέμβαση προς GACC για διόρθωση λανθασμένης ανάρτησης Μητρώου Εγκεκριμένων Ελλήνων Εξαγωγέων Καρπών Ακτινιδίων στον επίσημο δικτυακό τόπο της (29.12.2021).
- Παρεμβάσεις προς GACC προς επίλυση προβλημάτων εκτελωνισμού ελληνικών προϊόντων.

B. Προβολή – προώθηση προϊόντων

- Πραγματοποίηση διαδικτυακής συνάντησης με την Γενική Διευθύντρια της Πανελληνίας Ένωσης Φαρμακοβιομηχανίας (ΠΕΦ), κα Φαίη Κοσμοπούλου, την Υπεύθυνη Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, κα Αικατερίνη Παταβού, και εκπροσώπους της ελληνικής φαρμακοβιομηχανίας (13.4.2021), προκειμένου να εντοπισθούν τρόποι υποστήριξης και ενίσχυσης των ελληνικών εξαγωγών.
- Αποστολή απαντήσεων σε εκτενές ερωτηματολόγιο της ΠΕΦ, σχετικά με το καθεστώς που επικρατεί στην Κίνα (28.5.2021).
- Συνάντηση με το Εμπορικό Επιμελητήριο Εισαγωγών & Εξαγωγών Φαρμακευτικών Προϊόντων και Προϊόντων Υγείας (Chinese Chamber of Commerce for the Import and export of Pharmaceuticals and Health Products – CCCMHPIE) (4.3.2021 και 18.11.2021), προκειμένου διερευνήσουμε δυνατότητες συνεργασίας και πραγματοποίησης διαδικτυακών ενημερωτικών και επιχειρηματικών σεμιναρίων, εντός του 2022.
- Συμμετοχή σε γεύμα εργασίας που διοργάνωσε το CCCMHPIE και δικτύωση κινεζικές επιχειρήσεις.
- Ενημέρωση ΠΕΦ για σειρά διαδικτυακών σεμιναρίων επί των κινεζικών κανόνων έγκρισης και κυκλοφορίας στην αγορά φαρμακευτικών σκευασμάτων, που διοργάνωσε η πλατφόρμα επιχειρηματικών πληροφοριών «Chemlinked». Προώθηση συναφών Διεθνών Εκθέσεων που διοργανώθηκαν στην Ελλάδα. Συμμετοχή σε συνάντηση Πρέσβευς, κ. Γ. Ηλιόπουλου, με τον Πρόεδρο του Κινεζικού Νηογνώμονα (11.5.2021) προκειμένου, μεταξύ άλλων,

διερευνηθούν τρόποι αποτελεσματικής προώθησης του ελληνικού ναυτιλιακού εξοπλισμού στην κινεζική αγορά και διευκρινισθεί εάν όντως υπάρχει κατάλογος προτεινόμενων προμηθευτών.

- Πραγματοποίηση συνάντησης με εκπροσώπους του Κινεζικού Επιμελητηρίου Εισαγωγών & Εξαγωγών Μηχανημάτων και Ηλεκτρονικών Προϊόντων (China Chamber of Commerce for the Import and Export of Machinery and Electronic Products – CCCME) και του Συνδέσμου Εθνικού Ναυπηγοεπισκευαστικού Τομέας της Κίνας (13.5.2021), προκειμένου να εντοπισθούν από κοινού τρόποι αποτελεσματικής προώθησης του ελληνικού ναυτιλιακού εξοπλισμού στα κινεζικά ναυπηγεία. Αποστολή αποτελεσμάτων συνάντησης και συναφών προτάσεων στην HEMEXPO (24.5.2021). Προώθηση συναφών διαδικτυακών σεμιναρίων και επιχειρηματικών συναντήσεων που διοργανώθηκαν στην Ελλάδα.
- Διαβουλεύσεις με «Eternal Asia» περί δυνατότητας δημιουργίας εθνικού ηλεκτρονικού περιπτέρου σε κινεζική πλατφόρμα ηλεκτρονικού εμπορίου «JD.com».
- Πραγματοποίηση ομιλίας για την Γεωγραφική Ένδειξη «ΦΕΤΑ», σε εκδήλωση προώθησης των κοινοτικών Γεωγραφικών Ενδείξεων που διοργάνωσε η Αντιπροσωπεία της ΕΕ στο Πεκίνο (25.3.2021).
- Συμμετοχή σε εκδήλωση προώθησης μεσογειακών προϊόντων κινεζικής αλυσίδας supermarket υψηλής στάθμης «Jenny Wang» (14.8.2021).
- Συνάντηση με εταιρεία συμβούλων «DNO Group» για τις δυνατότητες προώθησης ελληνικών καλλυντικών στην κινεζική, αλλά και σε άλλες ασιατικές αγορές (6.9.2021).
- Τηλεδιάσκεψη με ελληνική επιχείρηση ελαιολάδου «Goutis Estate» προκειμένου καθορισθούν από κοινού τρόποι αποτελεσματικής προώθησης των προϊόντων της ως άνω επιχείρησης στην κινεζική αγορά (9.11.2021).
- Συνάντηση με «Σύνδεσμο Οινοπνευματώδων Ποτών Κίνας» (23.11.2021). Διασφάλιση δωρεάν εθνικού περιπτέρου στην επερχόμενη «17^η Διεθνή Έκθεση Οινοπνευματώδων Ποτών Κίνας» (Luzhou, 25-27.3.2022). Πρόταση για ανακήρυξη της χώρας μας ως τιμώμενη χώρα της αντίστοιχης 18^{ης} Εκθέσεως, το 2023.
- Συνάντηση με «Κινεζικό Επιμελητήριο Προώθησης Εθνικού Εμπορίου» (22.12.2021). Διασφάλιση δωρεάν αίθουσας για την πραγματοποίηση προωθητικής ενέργειας για τα ελληνικά κρασιά και άλλα οινοπνευματώδη ποτά, εντός του 2022.
- Συνάντηση με ιδιοκτήτη εστιατορίου μεσογειακής κουζίνας «Athena» (29.12.2021) προκειμένου διερευνηθούν τρόποι αποτελεσματικής προώθησης ελληνικής κουζίνας.

Γ. Προσέλκυση επενδύσεων

- Συμβολή στην σύνταξη του «Greece Investor Guide», της «P.T.I. BeCommunicated Ltd.».
- Συνάντηση με Γμήμα Διεθνούς Επικοινωνίας Κινεζικού Συνδέσμου Μόδας (5.1.2021), προκειμένου διερευνηθούν δυνατότητες αποτελεσματικής και ασφαλούς προώθησης ελληνικής μόδας στην κινεζική αγορά και συναφής ενημέρωση αντίστοιχων ελληνικών φορέων.
- Συμμετοχή σε Ενημερωτική Συνάντηση της Αντιπροσωπείας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) στο Πεκίνο, σχετικά με την Συνολική Συμφωνία Επενδύσεων Κίνας-ΕΕ (7.1.2021).
- Συνάντηση με Γενικό Γραμματέα «Belt & Road Development Research Center» (7.1.2021) και ανταλλαγή πληροφοριών περί του επενδυτικού περιβάλλοντος και των δυνατοτήτων συμμετοχής κινεζικών εταιρειών σε επενδυτικά έργα στην χώρα μας, στο πλαίσιο της κινεζικής πρωτοβουλίας «Belt & Road».

- Συναντήσεις με εκπροσώπους κινεζικών επιχειρήσεων που εμπλέκονται στο πρόγραμμα «Golden Visa» (12.1.2021 και 22.1.2021), καθώς επίσης και συμμετοχή σε συναφείς εκδηλώσεις, οι οποίες, μετά από ένα κενό σχεδόν δύο ετών, λόγω πανδημίας, αρχίσαν εκ νέου να πραγματοποιούνται, προς το τέλος τους έτους (23.10.2021 και 27.11.2021).
- Ενημερωτική συνάντηση με τον κινεζικό επενδυτικό Όμιλο «Dagong Global Credit Rating Co., Ltd.», σχετικά με το επενδυτικό περιβάλλον και τις επενδυτικές ευκαιρίες στην χώρα μας (13.1.2021).
- Συνάντηση με εκπροσώπους κινεζικής εταιρείας παραγωγής κινητών τηλεφώνων «OPPO» (2.2.2021), σχετικά με σκοπούμενη επένδυση στην Ελλάδα, ενημέρωση «Enterprise Greece A.E.» περί σχετικού ενδιαφέροντος και δημιουργία απευθείας διαύλου επικοινωνίας μεταξύ των ανωτέρω.
- Συμμετοχή σε συνάντηση Πρέσβευς με εκπροσώπους της κινεζικής ενεργειακής εταιρείας «Gezhouba», η οποία εμπλέκεται στην υλοποίηση του ηλιοθερμικού έργου «MINOS», στην Κρήτη (10.2.2021).
- Συνάντηση με εκπροσώπους «SpaceOne Technologies Co., Ltd.» και ανταλλαγή πληροφοριών για συνεργασία της με ελληνικές επιχειρήσεις ιατρικού εξοπλισμού (1.3.2021)
- Συνάντηση με εκπροσώπους πλατφόρμας ηλεκτρονικού εμπορίου «Weibo», προκειμένου διερευνηθούν τρόποι αποτελεσματικής προώθησης ελληνικών προϊόντων, αλλά και της χώρας μας, εν γένει (2.3.2021).
- Συνάντηση με εκπροσώπους της «Silk Road International Cooperation Working Committee» και ανταλλαγή πληροφοριών για το επενδυτικό περιβάλλον της χώρας μας και τις δυνατότητες συμμετοχής κινεζικών επιχειρήσεων σε επενδυτικά έργα, στο πλαίσιο της κινεζικής πρωτοβουλίας «Belt & Road» (3.3.2021).
- Ενημερωτική συνάντηση με την Θερμοκοιτίδα Καινοτομίας του CCCME, αναφορικά με τις διευκολύνσεις που παρέχονται σε νεοφυείς επιχειρήσεις καινοτομίας (1.4.2021).
- Συνάντηση με «China International Electronic Commerce Center» για τις προοπτικές διμερούς συνεργασίας στον τομέα του ηλεκτρονικού εμπορίου (7.4.2021).
- Συνάντηση με Γραφείο Εξωτερικών Υποθέσεων Δήμου Jincheng για τις προοπτικές συμμετοχής ελληνικών επιχειρήσεων στο «Συνέδριο Ανάπτυξης του Τομέα Υγείας 2020» (7.4.2021).
- Συνάντηση με «China Service Center» για τις προοπτικές συνεργασίας της με ελληνικές επιχειρήσεις (13.4.2021).
- Ενημερωτική συνάντηση με Γραφείο Εξωτερικών Υποθέσεων Επαρχίας Guizhou για τις επιχειρηματικές και επενδυτικές ευκαιρίες της Επαρχίας (14.4.2021).
- Διαδικτυακή συνάντηση με την ελληνική εταιρεία υψηλής τεχνολογίας «Brainspace Technologies» του Ομίλου «Eunice» και ανταλλαγή πληροφοριών για την συνεργασία της με κινεζικές εταιρείες παραγωγής ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών εξαρτημάτων (14.4.2021).
- Συνάντηση με Εθνικό Σύνδεσμο Χονδρικών Αγορών Αγροτικών Προϊόντων Κίνας για την διερεύνηση δυνατοτήτων συνεργασίας με αντίστοιχες αγορές της χώρας μας, αλλά και προώθησης ελληνικών αγροτο-διατροφικών προϊόντων (19.4.2021).
- Συμμετοχή σε συνάντηση Ακολούθου Άμυνας με επιχειρηματικό Όμιλο «Poly Technologies Inc.» προς διερεύνηση δυνατοτήτων συνεργασίας με ελληνικές επιχειρήσεις ή/και φορείς, ειδικότερα στον τομέα των μη επανδρωμένων αεροσκαφών (22.4.2021).
- Εθιμοτυπική συνάντηση με τον Πρόεδρο του Συνδέσμου Κινέζων Επενδυτών στην Ελλάδα (10.5.2021).

- Ενημερωτική συνάντηση με «Zhengzhou Yutong», σχετικά με πορεία συμμετοχής της σε πρόγραμμα ανανέωσης στόλους αστικών λεωφορείων Δήμου Αθηναίων και άλλων Δήμων της χώρας μας (21.5.2021).
- Συνάντηση με «Ambulanc Shenzhen Tech Co., Ltd.» και συζήτηση περί δυνατοτήτων συνεργασίας της με ελληνικές επιχειρήσεις, ειδικότερα στον τομέα του ιατρικού εξοπλισμού (25.5.2021).
- Συνάντηση με «Perlove Medical» και συζήτηση περί δυνατοτήτων συνεργασίας της με ελληνικές επιχειρήσεις, ειδικότερα στον τομέα του ιατρικού εξοπλισμού (27.5.2021).
- Συμμετοχή σε ενημερωτική συνάντηση Πρέσβευς με την κινεζική εταιρεία παραγωγής τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού «ZTE», αναφορικά με τις δραστηριότητές της στην χώρα μας (1.6.2021).
- Συνάντηση με «Κινεζικό Σύνδεσμο Εμπορίου Υπηρεσιών» και ανταλλαγή απόψεων περί προοπτικών διμερούς συνεργασίας (10.6.2021).
- Συνάντηση με «Κινεζικό Επιμελητήριο Διεθνούς Εμπορίου» και ανταλλαγή απόψεων περί προοπτικών διμερούς συνεργασίας (11.6.2021).
- Συνάντηση με «Sanya e-Commerce Industrial Park Co., Ltd.» και ανταλλαγή απόψεων περί διμερούς συνεργασίας (25.6.2021).
- Συνάντηση με Δικηγορικό Γραφείο «DHH Law» (22.8.2021) και δημιουργία διαύλου άμεσης επαφής με την «Enterprise Greece A.E.», προς ενδεχόμενη εξυπηρέτηση ενδιαφερόμενων επενδυτών.
- Συνάντηση με «Anshng Intl.» προκειμένου διερευνηθούν δυνατότητες συνεργασίας της με ελληνικές επιχειρήσεις, ειδικότερα στον τομέα πρώτων υλών (22.10.2021).
- Συμμετοχή σε εκδήλωση για την πρόσκτηση επιπλέον μετοχικού μεριδίου του Οργανισμού Λιμένος Πειραιώς, από την «COSCO Shipping» (25.10.2021).
- Συνάντηση με «Belt and Road Portal» για την παρουσίαση του προωθητικού έργου «One Country, One Product» και για την συζήτηση του ενδεχομένου συμμετοχής της χώρας μας (15.11.2021).
- Συνάντηση με «Gotion Power Energy» σχετικά με τα επιχειρηματικά/επενδυτικά σχέδιά τους για την χώρα μας (29.10.2021). Προώθηση ενδιαφέροντος σε Γραφείο Γενικού Γραμματέα Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων & Εξωστρέφειας, κ. Ιωάννη Σμυρλή, και πραγματοποίηση σχετικής τηλεδιάσκεψης με την συμμετοχή και της «Enterprise Greece A.E.» (26.11.2021).
- Τηλεδιάσκεψη με «GD Geto New Materials Corporation», προς διερεύνηση δυνατοτήτων επενδυτικής δραστηριοποίησής της στην χώρα μας (3.12.2021).

Δ. Λοιπή Δραστηριότητα Γραφείου ΟΕΥ Πεκίνου

- Διεκπεραίωση 226 αιτημάτων ελληνικών επιχειρήσεων.
- Διεκπεραίωση αιτημάτων κινεζικών επιχειρήσεων εισαγωγής ελληνικών προϊόντων.
- Ανάρτηση 41 αρχείων πληροφόρησης στην διαδικτυακή πύλη Agora.
- Συμμετοχή σε παρουσίαση του Προγράμματος TRANSVAC από την Αντιπροσωπεία της ΕΕ στο Πεκίνο (20.1.2021).
- Συμμετοχή σε σεμινάριο εξοικείωσης με τις βάσεις δεδομένων «Access2Markets» και «ROSA» της ΕΕ (28.1.2021).
- Συμμετοχή σε εκδήλωση της Αντιπροσωπείας της ΕΕ στο Πεκίνο, του Εμπορικού Επιμελητηρίου της ΕΕ στην Κίνα (European Union Chamber of Commerce in China – EUCCC) και του Κέντρου Επιχειρήσεων Μικρού και Μεσαίου Μεγέθους του EUCCC (EU

SME Center), σχετικά με τις επιπτώσεις της «πράσινης» στροφής της Κίνας στις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις (9.3.2021).

- Συμμετοχή σε εκδήλωση του EUCCC, κατά την οποία παρουσιάστηκε η μελέτη του Επιμελητηρίου για το νέο αναπτυξιακό μοντέλο της Κίνας («decoupling») (14.1.2021).
- Συμμετοχή σε εκδήλωση του EUCCC, σχετικά με τον κινεζικό Νόμο περί αντιστάθμισης της μη δικαιολογημένης εφαρμογής νομοθεσίας του εξωτερικού επί κινεζικών επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στο εξωτερικό (15.11.2021).
- Συμμετοχή σε εκδήλωση του EUCCC, περί των επιχειρηματικών δυνατοτήτων στον κινεζικό τομέα της «πράσινης» δόμησης (20.1.2021).
- Συμμετοχή σε εκδήλωση του EUCCC για τις προοπτικές των «πράσινων» επενδύσεων στην Κίνα (3.2.2021).
- Συμμετοχή σε εκδήλωση του EUCCC για τις επιχειρηματικές και επενδυτικές ευκαιρίες που παρουσιάζονται στις κινεζικές πόλεις δεύτερης ή και χαμηλότερης τάξης (8.2.2021).
- Συμμετοχή σε σειρά Σεμιναρίων του EUCCC για την Κυκλική Οικονομία (28.5.2021 και 12.11.2021).
- Συμμετοχή σε ανάλυση της κινεζικής πολιτικής της «κοινής ευημερίας», που διοργανώθηκε από το EU SME Center (5.11.2021).
- Συμμετοχή σε εκδήλωση της Πλατφόρμας Ενεργειακής Συνεργασίας ΕΕ-Κίνας (EU-China Energy Cooperation Platform - ECECP), σχετικά με τις δυνατότητες διμερούς συνεργασίας στην τομέα της καινοτομίας στην ενέργεια (28.2.2021).
- Συμμετοχή σε εκδήλωση της ECECP για τον ρόλο του φυσικού αερίου στην επίτευξη ουδέτερου ισοζυγίου άνθρακα, έως το 2060 (3.2.2021).
- Συμμετοχή σε εκδήλωση «From Black to Green Power» που διοργάνωσε η ECECP, η Υπηρεσία Ενέργειας της Δανίας και το Ίδρυμα Ενεργειακών Ερευνών της «State Grid» (19.8.2021).
- Συμμετοχή σε εκδήλωση του Ευρωπαϊκού Δικτύου Κέντρων και Κόμβων Έρευνας και Καινοτομίας στην Κίνα (EU Network of Research and Innovation Centers and Hubs in China – ENRICH in China), για την προστασία της Διανοητικής Ιδιοκτησίας Καινοτόμων Επιχειρήσεων Μικρού & Μεσαίου Μεγέθους της ΕΕ (6.4.2021).
- Συμμετοχή σε παρουσίαση της ανάπτυξης του ηλεκτρονικού εμπορίου στην Κίνα, από το ENRICH in China (26.5.2021).
- Συμμετοχή σε ενημερωτικό σεμινάριο για τις επιστημονικές φιλοδοξίες της Κίνας, που διοργανώθηκε από το Δίκτυο Γνώσεων της ΕΕ για την Έρευνα και Καινοτομία στην Κίνα (7.7.2021).
- Συμμετοχή σε Εργαστήριο για τα Ουσιώδη για την Λειτουργία Προτύπου Διπλώματα Ευρεσιτεχνίας στην Κίνα, στο πλαίσιο του Προγράμματος IP Key της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (28.4.2021).
- Συμμετοχή σε εκπαιδευτικό σεμινάριο για την συνύπαρξη Γεωγραφικών Ενδείξεων και Εμπορικών Σημάτων, στο πλαίσιο του Προγράμματος IP Key της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (8.9.2021).
- Συμμετοχή στο Σεμινάριο «Πώς Μπορεί η Κίνα να Μεταβάλει το Παγκόσμιο Τοπίο Διανοητικής Ιδιοκτησίας: Η Πρωτοβουλία “Belt and Road”», στο πλαίσιο του Προγράμματος IP Key της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (7.10.2021).

- Συμμετοχή σε εκδήλωση του Σινο-Βρετανικού Επιχειρηματικού Συμβουλίου και του SME Center του EUCCC για τις προοπτικές του κινεζικού τομέα τροφίμων και ποτών το 2021 (24.2.2021).
- Συμμετοχή στον Διάλογο μεταξύ του Αναπτυξιακού Προγράμματος των Ηνωμένων Εθνών και της Κινεζικής Ακαδημίας Διεθνούς Εμπορικής & Οικονομικής Συνεργασίας για την κινεζική Διεθνή Αναπτυξιακή Συνεργασία (5.2.2021).
- Συμμετοχή σε εκδήλωση προβολής των κινεζικών επιτευγμάτων στον τομέα της Διεθνούς Αναπτυξιακής Βοήθειας (26.4.2021).
- Συμμετοχή σε ενημερωτικές εκδηλώσεις του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (23.3.2021 και 8.12.2021).
- Συμμετοχή σε παρουσίαση της κινεζικής Λευκής Βίβλου «Η Ενέργεια στην Νέα Εποχή της Κίνας», η οποία διοργανώθηκε από την Εθνική Αρχή Ενέργειας της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας (5.2.2021).
- Συμμετοχή στις προπαρασκευαστικές συναντήσεις της 2^{ης} Συνόδου Υπουργών Ενέργειας των χωρών της κινεζικής πρωτοβουλίας «Belt & Road» (26.8.2021 και 29.9.2021). Συμμετοχή σε συνάντηση Επιτετραμμένου, κ. Γ. Τασιόπουλου, με Εθνική Διοίκηση Ενέργειας της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας (9.9.2021), εν όψει ως άνω Συνόδου (9.9.2021). Συμμετοχή στην ως άνω Σύνοδο (18-19.10.2021).
- Συμμετοχή σε εκδήλωση προβολής της κινεζικής πόλης Wuhan, μετά την πανδημία, που διοργανώθηκε από το Υπουργείο Εξωτερικών της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας (12.4.2021).
- Συμμετοχή σε επίσκεψη εξοικείωσης με το Σύστημα Καλλιέργειας Τσαγιού Tieguanyin της πόλης Anxi (Επαρχία Fujian), που διοργάνωσε το Υπουργείο Γεωργίας και Αγροτικών Υποθέσεων της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας (21-23.4.2021).
- Συμμετοχή σε παρουσίαση πρόσφατων περιστατικών πτώχευσης κινεζικών επιχειρήσεων κρατικής ιδιοκτησίας από την «EU-China Legal and Economic Reform Agenda» (21.5.2021).
- Συνάντηση με «World Internet of Things Convention» και ανταλλαγή απόψεων περί στήριξης δραστηριοτήτων του (23.6.2021).
- Συμμετοχή σε ενημερωτική εκδήλωση του Υπουργείου Εξωτερικών της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας σχετικά με την ιχνηλασιμότητα του ιού SARS-COV-2 (13.8.2021).
- Εθιμοτυπική συνάντηση με Σύμβουλο Διευθύνοντος Συμβούλου Πολυμερούς Κέντρου Χρηματοδότησης της Ανάπτυξης (20.8.2021).
- Συμμετοχή στο «Σεμινάριο ΕΕ-Κίνας για την Κλιματική Πολιτική» που διοργάνωσε η Αντιπροσωπεία της ΕΕ στο Πεκίνο (31.8.2021).
- Συμμετοχή σε παρουσίαση της «Πρωτοβουλίας Remnibi της Βουδαπέστης» (16.9.2021).
- Συμμετοχή σε σεμινάριο «Ουδετερότητα Άνθρακα: Η Κίνα εν Δράσει» του Ιδρύματος Χρηματοπιστωτικών Ερευνών Chongyang, του Πανεπιστημίου Renmin της Κίνας (22.9.2021).
- Συμμετοχή στην Ετήσια Συνάντηση της Ασιατικής Τράπεζας Επενδύσεων Υποδομών (26.10.2021).
- Συμμετοχή στην Εναρκτήρια Τελετή της «Εβδομάδας της Επαρχίας Shanxi» στο κινεζικό περίπτερο της «Expo 2020» (8.11.2021).
- Παρακολούθηση εγκαινίων Κέντρου Κομφούκιου στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας (8.11.2021).
- Συμμετοχή σε άλλες εκδηλώσεις ευρύτερου οικονομικού ενδιαφέροντος που διοργανώθηκαν από κινεζικούς κρατικούς ή επιχειρηματικούς Φορείς.

7.Προτάσεις εξειδικευμένων δράσεων ενίσχυσης της εξωστρέφειας της ελληνικής οικονομίας στην κινεζική αγορά.

Εκ των βασικών δράσεων του Γραφείου ΟΕΥ είναι η έγκαιρη ανταπόκριση στα εκατοντάδες αιτήματα που λαμβάνει το Γραφείο από Έλληνες εξαγωγείς για τη διερεύνηση τομέων της κινεζικής αγοράς, την εύρεση εμπορικών συνεργατών και την αρωγή στην επίλυση τυχόν εμπορικών διαφορών. Επίσης προβλέπεται η συνέχιση εκπόνησης σημειωμάτων για τομείς της κινεζικής αγοράς που παρουσιάζουν ενδιαφέρον και εν γένει η συνεχής ροή πληροφόρησης προς ιδιώτες και φορείς στη χώρα μας.

Η διοργάνωση εμπορικών και επιχειρηματικών αποστολών προς την Κίνα, ενθαρρύνονται ιδιαίτερα τόσο εκείνες που έχουν χαρακτήρα προβολής ενός κλάδου ή περιοχής όσο και οι γενικότερες, φυσικά μετά το πέρας της πανδημίας. Θα ήταν σκόπιμο οι αποστολές να πραγματοποιούνται σε πόλεις εκτός Πεκίνου και Σαγκάης (πχ Wuhan Chongqing, Chengdu, Hohhot, Dalian κλπ), όπου οι ευκαιρίες είναι περισσότερες λόγω της δημιουργούμενης ευημερούσας αστικής τάξης, της μη κορεσμένης αγοράς και της έλλειψης ανταγωνισμού. Επίσης κρίνεται σκόπιμη η διοργάνωση εκδηλώσεων προβολής των ελληνικών τροφίμων και της ελληνικής γαστρονομίας (μήνας ελληνικής κουζίνας σε κεντρικό ξενοδοχείο του Πεκίνου, προβολή ελληνικών προϊόντων σε αλυσίδα τροφίμων σε τρεις μεγάλες πόλεις κ.α.) δεδομένου ότι αποτελεί σημαντικό τμήμα των εξαγωγών μας. Υποβοήθηση και συνδρομή παρέχεται σε κάθε κλάδο που έχει ενδιαφέρον και προοπτικές διεξόδου στην κινεζική αγορά. Αναφέρουμε ενδεικτικά τα φαρμακευτικά, σταθερά ανερχόμενο εξαγωγικό προϊόν της Ελλάδος. Εντονότερη παρουσία στην κινεζική αγορά μεγάλων ελληνικών φαρμακοβιομηχανιών, εταιρειών δερμοκαλλυντικών και καλλυντικών.

Μεθοδική επίδιωξη από κάθε εμπλεκόμενο φορέα και κινητοποίηση κάθε μέσου ώστε η χώρα μας να καταστεί καίριος κόμβος διακίνησης κινεζικών προϊόντων και να τονιστούν οι προοπτικές ανάπτυξης του Θριάσιου. Θα πρέπει τουλάχιστον οι μεγαλύτερες ελληνικές εταιρείες logistics να καλλιεργήσουν σχέσεις με τις κινεζικές.

Συνέχιση της προβολής του Νόμου περί χορήγησης άδειας παραμονής σε αλλοδαπούς με την αγορά ακινήτου άνω των 250.000 Ευρώ με συμμετοχή σε σχετικά σεμινάρια σε πολλές πόλεις της Κίνας, συμμετοχή σε εκθέσεις ακινήτων κ.α.

Συνδρομή Γραφείου σε δράσεις του Enterprise Greece, προβολή σε υποψήφιους επενδυτές των προγραμμάτων του ΤΑΙΠΕΔ, προβολή της θετικής πορείας της ελληνικής οικονομίας και των επενδυτικών ευκαιριών στη χώρα μας.

Το Γραφείο μας θεωρεί ότι οι ελληνικές εξαγωγές θα μπορούσαν να γνωρίσουν ώθηση αν οι Έλληνες εξαγωγείς εκμεταλλευτούν δύο συμφωνίες που υπεγράφησαν το 2014 μεταξύ ελληνικών και κινεζικών φορέων (και ευοδώθηκαν με τη συμβολή του Γραφείου μας) καθώς και τις δυνατότητες που παρέχουν οι ηλεκτρονικές πλατφόρμες λιανικής πώλησης στην Κίνα και πιο συγκεκριμένα:

Συμφωνητικό αποκλειστικής συνεργασίας του ελληνικού φορέα πιστοποιήσεων δημοσίου συμφέροντος-EBETAM ΑΕ (Ανώνυμη Εταιρεία Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Εργαστηρικών Δοκιμών, Πιστοποίησης και Ποιότητας) με έναν από τους μεγαλύτερους κρατικούς κινεζικούς φορείς πιστοποιήσεων την κινεζική εταιρεία CQM (China Quality Mark Certification Group) που υπεγράφη στην Αθήνα τον Ιανουάριο του 2015. Βάσει αυτής, η Ελλάδα γίνεται «πύλη» της πιστοποίησης προϊόντων και υπηρεσιών από την Κίνα προς την Ευρωπαϊκή Ένωση και αντίστοιχα η CQM θα πιστοποιεί -σε συνεργασία με την EBETAM- προϊόντα από την Ευρωπαϊκή Ένωση, με τελικό προορισμό την Κίνα, με πιστοποιήσεις του κινεζικού κράτους, αντίστοιχες του CE (CCC). Η CQM δύναται να πιστοποιεί και ελληνικά

βιολογικά προϊόντα, διαδικασία ιδιαίτερα δύσκολη και απαραίτητη δεδομένου ότι η Κίνα δεν δέχεται τις αντίστοιχες σημάνσεις και πιστοποιήσεις από οργανισμούς του εξωτερικού.

Τη συνεργασία της εταιρείας Χρυσός Οδηγός για την αγορά διαφημιστικών υπηρεσιών στην ελληνική αγορά με την Baidu, τη μεγαλύτερη μηχανή διαδικτυακής αναζήτησης στην Κίνα. Μέσω της συμφωνίας αυτής οι ελληνικές εξαγωγικές επιχειρήσεις που έχουν στη διάθεση τους ένα αποτελεσματικό μέσο για να κάνουν γνωστά τα προϊόντα τους και να προσεγγίσουν νέους πελάτες μέσα από εκατοντάδες εκατομμύρια Κινέζων καταναλωτών. Ακόμη οι ελληνικές τουριστικές επιχειρήσεις έχουν τη δυνατότητα να προβληθούν και να αποδυθούν σε προσέλκυση Κινέζων τουριστών.

Κρίνεται σκόπιμη η αξιοποίηση των ηλεκτρονικών ιστοτόπων λιανικών πωλήσεων οι οποίοι έχουν μεγάλο και εντυπωσιακά αυξανόμενο μερίδιο αυτών. Ιδιαίτερα αξίζει να αναφερθούν οι ιστότοποι Tmall International (global.tmall.com) και KJT (www.buyeasi.com) οι οποίοι ειδικεύονται σε πωλήσεις προϊόντων αλλοδαπών εταιρειών που δεν έχουν παρουσία την Κίνα. (Περισσότερες πληροφορίες μπορούν να αντληθούν από τον Οδηγό για το Ηλεκτρονικό Εμπόριο στην Κίνα στην ιστοσελίδα του Γραφείου μας www.agora.mfa.gr/).

8. Διεθνείς Εκθέσεις

Η έκταση της χώρας, το μέγεθος και ο δυναμισμός της παραγωγής, η τεράστια κλίμακα εισαγωγικού και εξαγωγικού εμπορίου, η διαρκής άνοδος νέων αστικών κέντρων, η συνεχής δημιουργία υπερσύγχρονων εκθεσιακών χώρων σε πολλές πόλεις, καθιστούν το εκθεσιακό τοπίο της Κίνας ολοένα και πιο ενδιαφέρον και περίπλοκο. Για το λόγο αυτό παρατίθεται ο κατωτέρω σύνδεσμος στον οποίο παρέχεται η δυνατότητα αναζήτησης εκθέσεων ανά κλάδο, τοποθεσία, ημερομηνία διεξαγωγής κλπ. <http://chinaexhibition.com/> και <http://www.sinoexhibitions.com>. Επίσης ο Οργανισμός για την προώθηση του Εξωτερικού Εμπορίου, China Council for the Promotion of International Trade (CCPIT) έχει δημιουργήσει τη χρηστική σελίδα αναζήτησης Εκθέσεων στην Κίνα <http://www.en.fair123.cn/>.

Επιπλέον, επισημαίνεται ότι η κινεζική κυβέρνηση αποδίδει ιδιαίτερη πολιτική σημασία στη Διεθνή Έκθεση Εισαγωγών Κίνας (CIE), καθώς θεωρεί τη διοργάνωσή της απτή ένδειξη στήριξης της απελευθέρωσης του εμπορίου, της οικονομικής παγκοσμιοποίησης και της απελευθέρωσης της κινεζικής αγοράς. Στόχος της Έκθεσης είναι να αποτελέσει πλατφόρμα ενίσχυσης των οικονομικών και εμπορικών σχέσεων μεταξύ χωρών και να προωθήσει το παγκόσμιο εμπόριο και την διεθνή οικονομική ανάπτυξη. Η Ελλάδα είχε συμμετάσχει τον Νοέμβριο 2018 στην 1η CIE, υπό τον τότε Αναπληρωτή Υπουργό Εξωτερικών κ. Γ. Κατρούγκαλο, με εθνικό και με εμπορικό περίπτερο, υπό την εποπτεία και συντονισμό του Enterprise Greece. Η 2η CIE προγραμματίζεται να λάβει χώρα τον Νοέμβριο 2019 στη Σαγκάη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ1' ΕΙΚΟΝΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΜΑΣ

Η εικόνα της Ελλάδας στην Κίνα είναι ιδιαίτερα θετική, παρά τη δύσκολη οικονομική συγκυρία που η χώρα μας διήλθε κατά τα τελευταία έτη. Η Ελλάδα στη συνείδηση του μέσου Κινέζου είναι μια χώρα με μακραίωνη ιστορία και κοιτίδα ενός πολιτισμού που μόνο τα επιτεύγματα αυτού είναι αντίστοιχα αυτών του κινεζικού. Ιδιαίτερα καταλυτική στη διαμόρφωση της εικόνας αυτής ήταν η διαδοχική τέλεση των Ολυμπιακών Αγώνων Αθήνας και Πεκίνου, καθώς οι ευρύτερες μάζες του κινεζικού πληθυσμού ανακάλυψαν την Ελλάδα ως χώρα προέλευσης των αγώνων και εντάθηκε το ενδιαφέρον των ασχολουμένων με ανθρωπιστικές και γλωσσολογικές σπουδές για σπουδές σχετικά με τον ελληνικό πολιτισμό και γλώσσα. Η θετική αυτή προδιάθεση προς τον ελληνικό λαό και πολιτισμό έχει σαν αποτέλεσμα και την σε γενικές γραμμές ευνοϊκή αντιμετώπιση των ελληνικών προϊόντων, υπηρεσιών, πολιτιστικών στοιχείων.

Όπως έχει ήδη τονιστεί στις προηγούμενες Εκθέσεις του Γραφείου μας, ιδιαίτερα καλή φήμη έχουν τα ελληνικά τρόφιμα και κυρίως το ελαιόλαδο και προϊόντα αυτού (πχ καλλυντικά με βάση το ελαιόλαδο) και παρόλο που τούτο δεν έχει εισχωρήσει στη διατροφή τους, οι ανώτερες τάξεις οι οποίες μπορούν να το αποκτήσουν έχουν επίγνωση των ευεργετικών ιδιοτήτων του. Αντίστοιχης εκτίμησης χαίρει το ελληνικό γιαούρτι και το ελληνικό κρασί. Σημειώνεται πάντως ότι τούτο δε συνεπάγεται τη χωρίς δυσκολίες προώθηση των προϊόντων αυτών διότι ο ανταγωνισμός από αντίστοιχα εισαγόμενα προϊόντα είναι ιδιαίτερα σκληρός. Όπως αναφέρθηκε, η εικόνα της Ελλάδος έχει ήδη δημιουργήσει μια ζήτηση για ταξίδια στη χώρα μας και αναμένεται τα επόμενα χρόνια ο αριθμός των Κινέζων τουριστών να αυξάνεται σταθερά, αν και από πλευράς μας δοθεί έμφαση στον τομέα αυτό και υπάρξει μεθοδική και σταθερή πολιτική προσέλκυσης Κινέζων τουριστών.

Η κορυφαία θέση της Ελλάδας στην παγκόσμια ναυτιλία δημιουργεί αισθήματα εκτίμησης στην κινεζική επιχειρηματική κοινότητα η οποία τείνει να σέβεται και να επιθυμεί τη συνεργασία με τους κορυφαίους σε κάθε τομέα. Οι παραγγελίες ναυπήγησης πλοίων των Ελλήνων εφοπλιστών στα κινεζικά ναυπηγεία και η δεσπόζουσα θέση του ελληνόκτητου στόλου στη διακίνηση των κινεζικών προϊόντων εντείνουν την καλή εικόνα για τη χώρα μας και στα ευρύτερα λαϊκά στρώματα πέραν των άμεσα συνεργαζόμενων. Αντίστοιχα αποτελέσματα έχει για τους γνώστες της αγοράς η επιτυχημένη πορεία των κινεζικών επενδύσεων στη χώρα μας και ιδιαίτερα της Cosco στον Πειραιά. Η ολοκλήρωση της Συμφωνίας με Cosco για Πειραιά και οι "Belt and Road Initiatives" καθιστούν ακόμα πιο οικεία τη χώρα μας στο μέσο Κινέζο ο οποίος, σημειωτέον, έχει εκτεθεί μέσω της διεθνούς ειδησεογραφίας και σε μη θετικές αναφορές στη χώρα μας. Αυτή η θετική δυναμική δεν πρέπει να μείνει ανεκμετάλλευτη από την ελληνική πλευρά τόσο από τις αρμόδιες δημόσιες Αρχές όσο και από τις συλλογικές επαγγελματικές ενώσεις και επιμελητήρια και εν γένει το σύνολο της επιχειρηματικής κοινότητας της χώρας μας. Ο κινεζικός λαός παρακολουθεί σε μεγάλο βαθμό τα ταξίδια και τις κινήσεις της πολιτικής του ηγεσίας ως αποτέλεσμα και ενός πατριωτισμού που ενισχύεται από την εντυπωσιακή πορεία και ισχυροποίηση της χώρας στην παγκόσμια οικονομία και το κύρος που έχει αποκτήσει στη διεθνή κοινότητα. Έτσι οι άριστες διμερείς πολιτικές σχέσεις, οι ανταλλαγές επισκέψεων των ηγεσιών των δύο χωρών δημιουργούν στο μέσο ενημερωμένο πολίτη την αίσθηση ότι η Ελλάδα είναι μια άκρως φιλική χώρα με ιδιαίτερο ενδιαφέρον. Ακόμη η επιχείρηση απεγκλωβισμού από τη Λιβύη χιλιάδων Κινέζων εργατών το 2011, αναφέρεται συχνά με ευγνωμοσύνη από ανθρώπους όλων των κοινωνικών στρωμάτων.

Ιδιαίτερης σημασίας είναι η ανάπτυξη της μεγαλύτερης καλλιέργειας των σχέσεων μεταξύ των δύο λαών και στο επίπεδο των μορφωτικών και πολιτιστικών ανταλλαγών (people to people). Για παράδειγμα, η κινεζική πλευρά, ιδιαίτερα σε επίπεδο τοπικών κυβερνήσεων και δημοτικών Αρχών έχει δείξει μεγάλο ενδιαφέρον προώθησης της αδελφοποίησης ελληνικών - κινεζικών πόλεων. Προσφέρονται κατ'αυτόν τον τρόπο μεγάλες δυνατότητες συνεργασίας σε αθλητισμό, τουρισμό και τα εκπαιδευτικά καθώς οι τοπικές Αρχές επιζητούν και υλοποιούν αντίστοιχα προγράμματα (πχ αποστολή Κινέζων μαθητών σε κατασκηνώσεις, αθλητική εκπαίδευση στο εξωτερικό κλπ). Η ελληνική πλευρά θα πρέπει να κινηθεί ταχύτερα στον τομέα αυτό.

Τέλος, θετική εικόνα καλλιεργείται και από τον κινεζικό κινηματογράφο και τις τηλεοπτικές παραγωγές που περιλαμβάνουν σκηνές που έχουν γυριστεί στη χώρα μας κάτι που συντείνει περαιτέρω και στην αναβάθμισή της ως ρομαντικού τουριστικού προορισμού.

Ανακεφαλαιώνοντας θα μπορούσαμε να αναφέρουμε ότι για τα επόμενα χρόνια βασική πρόκληση για την εξωτερική οικονομική πολιτική της χώρας μας αποτελεί η διατήρηση και ενίσχυση της θετικής αυτής εικόνας και η κατά το μέγιστο βαθμό κεφαλαιοποίησή της, δεδομένου ότι η ανάπτυξη στενότερων δεσμών με την Κίνα καθίσταται αντίστοιχα προτεραιότητα για το σύνολο σχεδόν της παγκόσμιας κοινότητας και έχει αναπτυχθεί ένας ιδιότυπος και εντεινόμενος ανταγωνισμός επ' αυτού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

1. Belt & Road initiative

Δρομολογήθηκε με εξαγγελία του Προέδρου Xi Jinping το Σεπτέμβριο του 2013 για την οικοδόμηση της «Οικονομικής Ζώνης του Δρόμου του Μεταξιού» (Silk Road economic belt) μεταξύ των χωρών της Κεντρικής Ασίας με στόχο την τόνωση της συνεργασίας και της οικονομικής ενοποίησης. Για την υλοποίηση αυτής απαραίτητη είναι η βελτίωση της σύνδεσης των συμμετεχόντων χωρών από τον Ειρηνικό στη Βαλτική και στη συνέχεια την Ανατολική Ευρώπη γεγονός που σημαίνει τη βαθμιαία δημιουργία ενός δικτύου μεταφορών που θα συνδέει την Ανατολική, Δυτική και Νότιο Ασία. Τούτο θα διευκολύνει τις εξαγωγές και θα συμβάλει στην ανάπτυξη και την ευημερία της περιοχής ιδιαίτερα των περικλειστων κρατών αυτής. Παράλληλα εξαγγέλθηκε και η αναβίωση της θαλάσσιας οδού του μεταξιού (Maritime Silk Road in the 21st century) που επίσης εστιάζει στην κατασκευή και αναβάθμιση των υποδομών των συμμετεχόντων χωρών, κυρίως των λιμένων. Σημειώνεται ότι ο Πειραιάς εντάσσεται στο σχεδιασμό ως η βασική απόληξη της θαλάσσιας αυτής οδού. Βασική πρόκληση αποτελεί η αντιμετώπιση της ανάγκης των μεταφορτώσεων εμπορευμάτων σε κάποιες σιδηροδρομικές συνδέσεις λόγω της μη συμβατότητας των δικτύων. Η εν λόγω πρωτοβουλία μετονομάστηκε σε "Belt and Road Initiative" και έχει συσταθεί ταμείο με αρχικό κεφάλαιο \$40 δισ., το οποίο θα χρηματοδοτήσει τις προβλεπόμενες δράσεις. Η σύλληψη του σχεδίου φέρεται να έχει ως πρωταρχικό σκοπό την ανάπτυξη της δυτικής Κίνας. Επίσημα, η κινεζική πλευρά τοποθετείται με το όραμά της για το δρόμο του μεταξιού όπως διατυπώνεται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Εξωτερικών αυτής: http://www.fmprc.gov.cn/mfa_eng/zxxx_662805/t1249618.shtml

Προτεραιότητες BRI :

- Απρόσκοπτη εμπορική και επενδυτική δραστηριοποίηση και συνεργασία
- Εναρμονισμός χρηματοπιστωτικών συστημάτων
- Συντονισμός πολιτικών για την υλοποίηση των διαφόρων φάσεων
- Συνδεσιμότητα παραγωγικών και εμπορικών εγκαταστάσεων με πρόβλεψη για διαμόρφωση 6 " Οικονομικών Διαδρόμων" με χρήση όλων των τρόπων μεταφοράς (οδικός, θαλάσσιος, εναέριος, σιδηροδρομικός, αγωγοί, διαδίκτυο).
- Καλλιέργεια κλίματος ενίσχυσης των διαπροσωπικών επαφών και σχέσεων μεταξύ των πληθυσμών των συμμετεχουσών χωρών

Πως αξιοποιείται μέχρι στιγμής η δυναμική του BRI:

Σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία της Εθνικής Επιτροπής Ανάπτυξης και Μεταρρυθμίσεων, η Κίνα έχει υπογράψει 171 σχετικές συμφωνίες συνεργασίας με 29 διεθνείς οργανισμούς και 123 χώρες⁵⁰. Μεταξύ αυτών, η Ελλάδα υπέγραψε επίσης σχετικό μνημόνιο την 27/08/2018 στο Πεκίνο, μεταξύ των υπουργών Εξωτερικών κ.κ. Νίκο Κοτζιά και WANG Yi, ως πρώτη χώρα της Δύσης, γεγονός που η Κίνα εξετίμησε ιδιαίτερα.

⁵⁰ http://www.xinhuanet.com/english/2019-03/19/c_137907380.htm

Κατά το 2018, ο όγκος εμπορίου Κίνας-Χωρών BRI ανήλθε σε 8,366 δις. γιουάν (άνω του \$1,2 δις.), αυξημένος κατά 13,3% έναντι 2017. Οι νεοδρυθείσες επιχειρήσεις στην Κίνα στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας αυξήθηκαν κατά 16,1%, σε 4.479, ενώ τα επενδυτικά κεφάλαια που κατευθύνθηκαν στις εν λόγω επιχειρήσεις σε \$6,4 δις. Οι κινεζικές επενδύσεις προς συμμετέχουσες χώρες BRI ανήλθαν σε \$15,6 δις.

Για την ίδια περίοδο, οι κινεζικές επιχειρήσεις είχαν υπογράψει συμβόλαια με ομόλογές τους από χώρες BRI, συνολικής αποτίμησης \$89,3 δις. (αύξηση 4,4% έναντι 2017), αξία που αντιστοιχεί στο 52,8% των συνολικών κατασκευαστικών συμβολαίων που έχουν αναλάβει οι κινεζικοί κατασκευαστικοί όμιλοι στο εξωτερικό κατά το ίδιο χρονικό διάστημα⁵¹.

3. Οικονομία και διμερές εμπόριο με την Ταϊβάν

Ακολουθεί πίνακας με τα βασικά οικονομικά στοιχεία της Ταϊβάν⁵².

Βασικοί οικονομικοί δείκτες			
	2020	2021	2022
ΑΕΠ (δισ. \$)	669,3	774,9	828,6
Κατά κεφαλήν ΑΕΠ (\$)	28.404	33.143	35.513
Ρυθμός ανάπτυξης ΑΕΠ	3,35%	6,57%	3,31%
Πληθωρισμός	-0,23%	1,97%	3,1%
Εργατικό δυναμικό	11,504 εκ.	11,447 εκ.	11,466 εκ.
Ανεργία	3,85%	3,95%	3,6%
Εξωτερικό χρέος (δισ. \$)	n/a	n/a	n/a
Δημόσιο Χρέος (% Α.Ε.Π.)	30,71%	26,4%	22,19%
Έλλειμμα Προϋπολογισμού (% Α.Ε.Π.)	-2,92%	-0,51%	-0,49%
Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών (δισ. \$)	94,799	114,68	122,63
Απόθεμα ΑΞΕ στο εσωτερικό (δισ. \$)	n/a	n/a	n/a
Απόθεμα ΑΞΕ στο εξωτερικό (δισ. \$)	n/a	n/a	n/a
Αξία όγκου εξωτερικού εμπορίου (δισ. \$)	631,0	n/a	876,014
Αξία εισαγωγών αγαθών (δισ. \$)	285,8	n/a	396,5
Κυριότερα εισαγόμενα προϊόντα			
Ολοκληρωμένα μικροκυκλώματα, αργό πετρέλαιο, φωτογραφικός εξοπλισμός, φυσικό αέριο, πετρέλαιο που έχει υποστεί διύλιση			
Εξαγωγές αγαθών (δισ. \$)	345,2	n/a	479,505
Κυριότερα εξαγόμενα προϊόντα			
Ολοκληρωμένα μικροκυκλώματα, μηχανήματα γραφείου και μέρη αυτών, ηλεκτρονικοί υπολογιστές, πετρέλαιο που έχει υποστεί διύλιση, οθόνες υγρών κρυστάλλων			
Ισοτιμία TWD/\$	28,05	28,02	29,81

Κύριο χαρακτηριστικό της οικονομίας της Ταϊβάν είναι ο έντονος εξαγωγικός προσανατολισμός της και το μεγάλο πλεόνασμα στο εμπορικό ισοζύγιο καθώς οι εξαγωγές συμβάλλουν κατά τα 2/3 στο σχηματισμό του ΑΕΠ. Η εξάρτηση αυτή από τις εξαγωγές έχει σαν αποτέλεσμα τη διακύμανση της ανάπτυξης ανάλογα με τη διαμόρφωση της παγκόσμιας ζήτησης.

⁵¹ http://www.stats.gov.cn/english/PressRelease/201902/t20190228_1651335.html

⁵² Πηγή: Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ταϊβάν: <https://eng.stat.gov.tw/mp.asp?mp=5> , <https://portal.sw.nat.gov.tw/APGA/GA35E> .

Η Ταϊβάν είναι μεταξύ των κορυφαίων χωρών στον τομέα της πληροφορικής και των τηλεπικοινωνιών και αν συνυπολογιστεί και η παραγωγή ταϊβανέζικων εταιρειών στην ηπειρωτική Κίνα, η Ταϊβάν καλύπτει άνω του 90% της παγκόσμιας παραγωγής φορητών υπολογιστών και μητρικών καρτών. Άλλοι ισχυροί τομείς είναι η μεταλλουργία, η βιομηχανία πλαστικών, η κατασκευή μηχανών και τα πετροχημικά.

Τα τελευταία χρόνια η ταϊβανέζικη οικονομία έχει περάσει από την παραγωγή εντάσεως εργασίας στην παραγωγή αγαθών με τεχνολογία υψηλής προστιθέμενης αξίας. Η βιομηχανική παραγωγή αντιπροσωπεύει το 36% του ΑΕΠ και το 35,9% της απασχόλησης, ο τομέας των υπηρεσιών συνεισφέρει κατά 62,1% στο σχηματισμό του ΑΕΠ και στο 59,2% της απασχόλησης, ενώ η συμβολή της γεωργίας βαίνει φθίνουσα αντιπροσωπεύοντας το 1,8% του ΑΕΠ και το 4,9% της απασχόλησης.

Διμερείς εμπορικές ροές⁵³

Αξία (€ εκ.)	2019	2020	2021	2022
Ελληνικές εξαγωγές	17,9	51,1	22,3	34,6
Ελληνικές εισαγωγές	113,9	105,1	112,7	171
Όγκος εμπορίου	131,8	156,2	135,0	205,6
Εμπορικό ισοζύγιο	-96	-54	-90,4	-136,4

Σύμφωνα με τα προσωρινά στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής, η αξία των εξαγωγών ελληνικών προϊόντων στην Ταϊβάν, το 2022, παρουσίασε αύξηση 55,26%, και διαμορφώθηκε σε € 34,6 εκ.. Η αξία των ελληνικών εισαγωγών προϊόντων προέλευσης Ταϊβάν αυξήθηκε κατά 51,8% και διαμορφώθηκε σε € 171 εκ. Οι ανωτέρω εξελίξεις είχαν ως αποτέλεσμα την αύξηση της αξίας του διμερούς εμπορίου Ελλάδος-Ταϊβάν κατά 13,6% (ή κατά € 70,6 εκ.) και την κατά 51,11% (ή κατά € 46 εκ.) αύξηση του εμπορικού ελλείμματος της χώρας μας (€ -134,4 εκ.).

Εντυπωσιακή αύξηση της τάξης του 2588,16% είχαν τα εξαγόμενα στην Ταϊβάν ελληνικά απορρίματα και θραύσματα από αργίλιο ενώ άνω του 100% αύξηση είχαν τα εξαγόμενα στην Ταϊβάν ελληνικά φάρμακα (103,56%) και τα λάδια από πετρέλαιο (210,87%).

Οι ελληνικές εξαγωγές εξακολουθούν να έχουν έντονα συγκεντρωτικό χαρακτήρα, καθώς οι πέντε (5) πρώτες κατηγορίες εξαγόμενων προϊόντων καλύπτουν άνω του 69% του συνόλου. Τούτο σημαίνει ότι, οι ελληνικές εξαγωγές είναι ευάλωτες σε πιέσεις και διακυμάνσεις της ζήτησης των συγκεκριμένων ομάδων προϊόντων.

Ειδικότερα, την πρώτη θέση κατέλαβαν οι εξαγωγές φαρμάκων (HS Code: 3004), η αξία των οποίων διπλασιάστηκε και διαμορφώθηκε σε € 15 εκ. Ακολουθούν τα λάδια από πετρέλαιο ή ασφαλτούχα ορυκτά (HS Code: 2710), η αξία των οποίων αυξήθηκε κατά 210,87% και διαμορφώθηκε σε € 2,5 εκ. Την τρίτη θέση κατέλαβαν οι εξαγωγές ελαιολάδου (HS Code: 1509), η αξία των οποίων αυξήθηκε κατά 23% και άγγιξε τα € 2,3 εκ. Ακολούθησαν οι εξαγωγές μερών και εξαρτημάτων για ελκυστήρες, αστικά λεωφορεία, επιβατικά αυτοκίνητα κτλ. (HS Code: 8708), η αξία των οποίων επίσης αυξήθηκε κατά 6,1% και διαμορφώθηκε σε € 2,1 εκ. Τέλος, την πέμπτη θέση των ελληνικών εξαγωγών στην Ταϊβάν κατέλαβαν οι εξαγωγές απορριμμάτων

⁵³ Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή (www.statistics.gr).

και θραυσμάτων, από αργίλιο (HS Code: 7602), η αξία των οποίων αυξήθηκε κατά 2.588% και άγγιξε τα € 1,8 εκ.

Πλην τούτων, την πρώτη δεκάδα ομάδων ελληνικών προϊόντων που εξήχθησαν στην Ταϊβάν συμπληρώνουν τα ακατέργαστα καπνά (HS Code: 2401), τα προϊόντα ομορφιάς (HS Code: 3304), τα μάρμαρα (HS Code: 2515), οι θαλαμηγοί (HS Code: 8903) και οι ρητίνες (HS Code: 3909).

Στην πρώτη δε θέση των ελληνικών εισαγωγών προϊόντων προέλευσης Ταϊβάν βρέθηκαν οι Αλκοόλες άκυκλες και τα αλογονωμένα, σουλφονωμένα, νιτρωμένα ή νιτροδωμένα παράγωγά τους (HS Code: 2905), η αξία των οποίων σημείωσε αύξηση ύψους 5932%, και διαμορφώθηκε σε € 11,3 εκ. Την δεύτερη θέση καταλαμβάνουν οι εισαγωγές μερών και εξαρτημάτων για ελκυστήρες, αστικά λεωφορεία, επιβατικά αυτοκίνητα κτλ. (HS Code: 8708), η αξία, των οποίων αυξήθηκε κατά 20%, σε € 9,6 εκ.. Την τρίτη θέση καταλαμβάνουν τα τεχνουργήματα από αργίλιο (HS Code: 7616), η αξία των οποίων παρουσίασε αύξηση ύψους 105,5% και διαμορφώθηκε σε € 8,3 εκ. Ακολούθησαν οι εισαγωγές ηλεκτρικών συσκευών για την ενσύρματη τηλεφωνία ή την ενσύρματη τηλεγραφία (HS Code: 8517), η αξία των οποίων αυξήθηκε κατά 69% και διαμορφώθηκε σε € 8,2 εκ. Τέλος, την πέμπτη θέση κατέλαβαν οι εισαγωγές ηλεκτρικών συσκευών φωτισμού και σηματοδότησης, (HS Code: 8512), η αξία των οποίων κατέγραψε αύξηση ύψους 62% και διαμορφώθηκε σε € 7,8 εκ.

Την πρώτη δεκάδα των ελληνικών εισαγωγών από την Ταϊβάν συμπληρώνουν οι μοτοσυκλέτες και ποδήλατα με βοηθητικό κινητήρα (HS Code: 8711), τα μαλάκια (HS Code: 0307), οι βίδες κάθε είδους (HS Code: 7318), οι αιθέρεις, αιθέρεις-αλκοόλες, αιθέρεις-φαινόλες, αιθέρεις-αλκοόλες-φαινόλες, υπεροξειδία αλκοολών κτλ. (HS Code: 2909) και τα πλατέα προϊόντα έλασης από χάλυβα (HS Code: 7219).

Τέλος, σημειώνεται η εντυπωσιακή αύξηση των ελληνικών εισαγωγών στην κατηγορία HS 2909 (αιθέρεις, αιθέρεις-αλκοόλες, αιθέρεις-φαινόλες, αιθέρεις-αλκοόλες-φαινόλες, υπεροξειδία αλκοολών κτλ.), η αξία των οποίων αυξήθηκε κατά 153.478% και διαμορφώθηκε σε € 5,6 εκ., έναντι μόλις € 3.701 το 2021.

Επίσης, σύμφωνα με στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος, η συνολική αξία των ξένων άμεσων επενδύσεων προέλευσης Ταϊβάν στη χώρα μας, κατά την περίοδο 2002-2021, ανέρχεται σε € 3 εκ.

Καθαρές ΑΞΕ προέλευσης Ταϊβάν στην Ελλάδα 2000-2021⁵⁴

(σε εκ. €)	2002-2021	Μερίδιο	Τετραετία 2019-2022			
			2019	2020*	2021*	2022
Ταϊβάν	12	70,8%	1	1	2	6

*Προσωρινά στοιχεία

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, δεν υφίστανται ελληνικές άμεσες επενδύσεις στην Ταϊβάν, κατά το ως άνω χρονικό διάστημα.

4. Οικονομία και διμερές εμπόριο με την Μογγολία

Ακολουθεί πίνακας με βασικά οικονομικά δεδομένα για την Μογγολία⁵⁵.

Βασικοί οικονομικοί δείκτες

⁵⁴ Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος. Τα στοιχεία του 2020 και του 2021 είναι προσωρινά.

⁵⁵ Πηγές: Κεντρική Τράπεζα της Μογγολίας:

https://www.mongolbank.mn/file/c79cf9f139e1894372a9450c87eabc1f/files/MB_jil_tailan2022_eng_web.pdf

Βασικοί οικονομικοί δείκτες			
	2020	2021	2022
ΑΕΠ (δισ. \$)	13,31	15,29	16,81
Κατά κεφαλήν ΑΕΠ (\$)	4.041,2	4.566,1	4.496,8
Ρυθμός ανάπτυξης ΑΕΠ	-4,6%	1,6%	4,8%
Πληθωρισμός	3,8%	7,4%	15,1%
Εργατικό δυναμικό	n/a	n/a	1,2 εκ.
Ανεργία	6,6%	7,8%	8,2%
Εξωτερικό χρέος (δισ. \$)	32,4	33,8	33,3
Δημόσιο Χρέος (% Α.Ε.Π.)	97,3%	79,7%	84,3%
Έλλειμμα Προϋπολογισμού (% Α.Ε.Π.)	-9,24%	-3,14%	-0,375%
Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών (εκ. \$)	-675	-1.959	-3.192
Απόθεμα ΑΞΕ στο εσωτερικό (εκ. \$)	1.504	1.982	1.644
Απόθεμα ΑΞΕ στο εξωτερικό (εκ. \$)	n/a	n/a	6.898
Αξία όγκου εξωτερικού εμπορίου (δισ. \$)	12,7	16,2	21,2
Αξία εισαγωγών αγαθών (δισ. \$)	5,2	6,8	8,7
Κυριότεροι προμηθευτές μογγολικής αγοράς			
Κίνα, Ρωσία, Ιαπωνία, Ν. Κορέα			
Κυριότερα εισαγόμενα προϊόντα			
Κεφαλαιουχικά αγαθά, καταναλωτικά αγαθά, πετρελαϊκά προϊόντα, ενδιάμεσα αγαθά και βιομηχανικά υλικά			
Εξαγωγές αγαθών (δισ. \$)	7,5	9,4	12,5
Κυριότεροι εξαγωγικοί προορισμοί			
Κίνα, Ελβετία			
Κυριότερα εξαγόμενα προϊόντα			
Ορυκτά, προϊόντα ζωικής προέλευσης, προϊόντα μεταποίησης, προϊόντα ανθοκομίας			
Ισοτιμία \$/τογκρόγκ (31 Δεκ. 2020 2021)	2.849,89	3.446,39	3.444,60

Διμερείς εμπορικές ροές⁵⁶

Αξία (€)	2019	2020	2021	2022
Ελληνικές εξαγωγές	983.984	2.659.504	885.204	1,147,383
Ελληνικές εισαγωγές	1.336	3.174	7.674	78,527
Όγκος εμπορίου	985.320	2.662.678	892.878	1.225.910
Εμπορικό ισοζύγιο	982.648	2,656,330.00	877.530	1.068.856

Σύμφωνα με τα προσωρινά στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής, η αξία των εξαγωγών ελληνικών προϊόντων στην Μογγολία, το 2022, παρουσίασε αύξηση 29,6% και διαμορφώθηκε σε € 1.147.383. Η αξία των ελληνικών εισαγωγών μογγολικών προϊόντων αυξήθηκε κατά 923,3% και διαμορφώθηκε σε € 78.527. Οι ανωτέρω εξελίξεις είχαν ως αποτέλεσμα την αύξηση της αξίας του διμερούς ελληνο-μογγολικού εμπορίου κατά 37,5% (ή κατά € 330 χιλ.) και την

⁵⁶ Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή (www.statistics.gr).

κατά 21.8% (ή κατά € 191,3 χιλ.) αύξηση του εμπορικού πλεονάσματος της χώρας μας (€ 1.068.856).

Οι ελληνικές εξαγωγές δεν έχουν ιδιαίτερα συγκεντρωτικό χαρακτήρα, καθώς οι πέντε (5) πρώτες κατηγορίες εξαγόμενων προϊόντων καλύπτουν το 41% του συνόλου. Τούτο σημαίνει ότι στην περίπτωση της Μογγολίας οι ελληνικές εξαγωγές δεν είναι ευάλωτες σε πιέσεις και διακυμάνσεις της ζήτησης συγκεκριμένων ομάδων προϊόντων.

Ειδικότερα, την πρώτη θέση κατέλαβαν οι εξαγωγές γλυκών κουταλιού (HS Code: 2007), η αξία των οποίων αυξήθηκε κατά 1.002%, και διαμορφώθηκε σε € 301.635. Ακολούθησαν οι χυμοί φρούτων (HS Code: 2009), η αξία των οποίων οι οποίες μειώθηκε κατά -16,64% και διαμορφώθηκε στα 156.728 ευρώ. Την τρίτη θέση κατέλαβαν οι τα λάδια από πετρέλαιο ή ασφαλτούχα ορυκτά (HS Code: 2710), η αξία των οποίων, όμως, μειώθηκε κατά 54,6% (€ 128.356). Ακολούθησαν οι βάτες (HS Code: 5601) και τα βιβλία έντυπα και παρόμοια έντυπα (HS Code: 4901, οι οποίες επίσης εμφανίζονται για πρώτη φορά στον Πίνακα των ελληνικών εξαγωγών.

Στις σημαντικότερες ελληνικές εισαγωγές από την Μογγολία συγκαταλέγονται τα σπέρματα ηλιοτρόπιου (€ 76.722) και τα ενδύματα (€ 1.187).

Τέλος, σύμφωνα με την Τράπεζα της Ελλάδος, οι επενδυτικές ροές μεταξύ των δυο χωρών είναι μηδενικές⁵⁷.

5. Οικονομία και διμερές εμπόριο με το Χονγκ Κονγκ.

Ακολουθεί πίνακας με βασικά οικονομικά δεδομένα για το Χονγκ Κονγκ⁵⁸.

Βασικοί οικονομικοί δείκτες			
	2020	2021	2022
ΑΕΠ (δισ. \$)	346,6	369,7	359,84
Κατά κεφαλήν ΑΕΠ (\$)	46.109,2	49.764,8	48.983,6
Ρυθμός ανάπτυξης ΑΕΠ	-6,5%	6,4%	-3,5%
Πληθωρισμός	0,3%	1,6%	1,9%
Εργατικό δυναμικό	3,691 εκ.	3,67 εκ.	3,681 εκ.
Ανεργία	5,8%	5,2%	5,1%
Εξωτερικό χρέος (δισ. \$)	13,824	n/a	
Δημόσιο Χρέος (% Α.Ε.Π.)	0,28%	n/a	n/a
Έλλειμμα Προϋπολογισμού (% Α.Ε.Π.)	-9,229%	0,144%	-3,812%
Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών (δισ. \$)	24.088	41.592	31.769
Απόθεμα ΑΞΕ στο εσωτερικό (τρισ. \$)	1,884	n/a	
Απόθεμα ΑΞΕ στο εξωτερικό (τρισ. \$)	1,953	n/a	
Αξία όγκου εξωτερικού εμπορίου (τρισ. \$)	1,11	1,38	1,27
Αξία εισαγωγών αγαθών (δισ. \$)	569,7	712,3	667,5
Κυριότεροι προμηθευτές			

⁵⁷ <https://www.bankofgreece.gr/Pages/el/Statistics/externalsector/balance/transactions.aspx#prime>

⁵⁸ Στατιστική Υπηρεσία του Χονγκ Κονγκ: https://www.censtatd.gov.hk/en/web_table.html?id=43 , Παγκόσμια Τράπεζα: <https://data.worldbank.org/indicator/FP.CPI.TOTL.ZG?locations=HK> , <https://hongkongbusiness.hk/economy/news/hong-kong-runs-fiscal-deficit-first-time-in-15-years> , Έρευνα οικονομικού προφίλ της περιοχής: <https://research.hktdc.com/en/article/MzIwNjkzNTY5> , ΠΟΕ: https://www.wto.org/english/res_e/statis_e/statis_bis_e.htm

Βασικοί οικονομικοί δείκτες			
Κίνα (44,6%), Σιγκαπούρη (6,4%), Ιαπωνία (6,1%), Ν. Κορέα (5,5%), ΗΠΑ (5,2%)			
Κυριότερα εισαγόμενα προϊόντα			
Πρώτες ύλες και ημι-μεταποιημένα προϊόντα, καταναλωτικά αγαθά, κεφαλαιουχικά αγαθά, τρόφιμα, καύσιμα (προς επανεξαγωγή)			
Εξαγωγές αγαθών (δισ. \$)	548,7	669,9	609,9
Κυριότεροι εξαγωγικοί προορισμοί			
Κίνα (54,1%), ΗΠΑ (7,7%)			
Κυριότερα εξαγόμενα προϊόντα			
Μηχανολογικός εξοπλισμός, υφάσματα, είδη ένδυσης, ρολόγια, παιχνίδια, είδη αργυροχρυσοχοΐας			
Ισοτιμία HKD/ \$	7,76		

Διμερείς εμπορικές ροές⁵⁹

Αξία (€ εκ.)	2018	2019	2020	2021	2022
Ελληνικές εξαγωγές	96,6	90,9	76,7	90,9	85,3
Ελληνικές εισαγωγές	36,9	40,2	28,8	34,1	35,6
Όγκος εμπορίου	133,5	131,1	105,5	125	120,9
Εμπορικό ισοζύγιο	59,7	50,7	47,9	56,8	49,7

Το διμερές εμπόριο με το Χονγκ Κονγκ είναι αναπτυγμένο και σταθερά πλεονασματικό για τη χώρα μας. Η **αξία του όγκου εμπορίου Ελλάδος - Χονγκ Κονγκ ανήλθε σε € 120,9 εκ.** σημειώνοντας μείωση κατά -3,28% σε σχέση με το προηγούμενο έτος.

Ειδικότερα, **οι ελληνικές εξαγωγές στο Χονγκ Κονγκ, το 2022, ανήλθαν σε € 85,3 εκ.** σημειώνοντας μείωση της τάξης του -6,08%. Οι κυριότερες κατηγορίες προϊόντων που εξήχθησαν στο Χονγκ Κονγκ, το 2022, ήταν: **πετρελαιοειδή (36,13% του συνόλου), προϊόντα ομορφιάς (11,69%), ρολόγια (7,1), φάρμακα (4,21%), Ηλεκτρικές συσκευές για την ενσύρματη τηλεφωνία ή την ενσύρματη τηλεγραφία (3,06%).**

Αντίστοιχα, οι ελληνικές, εισαγωγές προϊόντων, το 2022, ανήλθαν σε €35,6 εκ., αυξημένες κατά 4,4% σε σχέση με το προηγούμενο έτος και αφορούν σε **Μηχανές επεξεργασίας δεδομένων, αυτόματες, και μονάδες αυτών (8,67%), Ηλεκτρικές συσκευές για την ενσύρματη τηλεφωνία ή την ενσύρματη τηλεγραφία (7,9%), Εμπορευματοκιβώτια (containers), συμπεριλαμβανομένων εκείνων που προορίζονται για υγρά ή αέρια (5,49%), Όργανα και συσκευές για ιατρική, χειρουργική, οδοντιατρική ή κτηνιατρική χρήση (5,04%), Ρολόγια του χεριού, της τσέπης και παρόμοια ρολόγια (4,11%).**

Σύμφωνα με την Τράπεζα της Ελλάδος, οι επενδυτικές ροές από το Χονγκ Κονγκ προς την Ελλάδα για το 2020 ανήλθαν σε €138 εκ.⁶⁰.

⁵⁹ Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή (www.statistics.gr). Ανάκτηση δεδομένων: 24.6.2019.

⁶⁰ <https://www.bankofgreece.gr/Pages/el/Statistics/externalsector/balance/transactions.aspx#prime>

Επισημαίνεται, ότι από 17.10.2016 οι αρμόδιες Αρχές του Χόνγκ Κόνγκ ενέκριναν τις εξαγωγές από χώρα μας χοιρινού κρέατος και πουλερικών, δεδομένου ότι έγινε αποδεκτό το υγειονομικό πιστοποιητικό που εκδίδουν οι ελληνικές Αρχές. Για τη διερεύνηση της δυνατότητας προσθήκης ελληνικών εταιρειών στον κατάλογο αυτό, οι ενδιαφερόμενοι παρακαλούνται να επικοινωνούν με το ΥΠΑΑΤ για την απαιτούμενη διαδικασία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ-ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η σπουδαιότητα της κινεζικής οικονομίας είναι προφανής τόσο ως πηγή επενδύσεων για τη χώρα μας όσο και ως μια από τις βασικές αγορές προορισμούς των ελληνικών εξαγωγών και ήδη τα τελευταία χρόνια έχει βρεθεί δικαίως στο επίκεντρο της οικονομικής διπλωματίας της χώρας μας. Ο τεράστιος πληθυσμός, η ραγδαία ανάπτυξη της χώρας, η σταθερή επί σειρά ετών αύξηση του μέσου κατά κεφαλήν εισοδήματος, η ανάδειξη μεσαίων τάξεων με ενδιαφέρον για τα δυτικά προϊόντα και η ανάδυση των έως τώρα λιγότερο ανεπτυγμένων δυτικών επαρχιών δείχνουν τις δυνατότητες της αύξησης των ελληνικών εξαγωγών. Ως βασικές επισημάνσεις προς την περαιτέρω επίτευξη αυτών των στόχων θα μπορούσαν να αναφερθούν τα εξής:

Απαιτείται **συντονισμός των φορέων** για κοινές και ομαδοποιημένες κατά τομέα εμπορικές αποστολές και όχι συχνές και αλληλοκαλυπτόμενες. Επίσης, όπως αναφέρθηκε, οι αποστολές αυτές πρέπει να περιλάβουν στο σχεδιασμό τους, πέραν των πόλεων του παραλιακού μετώπου, μεγάλες πόλεις της κεντρικής και δυτικής Κίνας που έχουν ήδη αναπτυγμένη αστική τάξη η οποία ενδιαφέρεται για τα δυτικά προϊόντα.

Ακόμη πρέπει να αξιοποιηθεί στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό η **ευκαιρία πωλήσεων μέσω των μεγάλων ηλεκτρονικών καταστημάτων** με την τοποθέτηση σε αυτά ελληνικών προϊόντων. Οι πωλήσεις μέσω διαδικτύου αποκτούν όλο και μεγαλύτερο ποσοστό των λιανικών πωλήσεων καθώς ο Κινέζος καταναλωτής έχει μια εκπληκτική εξοικείωση με τις νέες τεχνολογίες σε πολύ μεγαλύτερο βαθμό από τον Έλληνα. Η αξιοποίηση αυτή μπορεί να παρακάμψει ένα σημαντικό πρόβλημα για τον Έλληνα εξαγωγέα, ήτοι την ανεύρεση αξιόπιστων δικτύων διανομής.

Πρέπει επίσης οι ελληνικές εταιρείες να εγκαθιδρύσουν **συνεργασίες με μεγάλους τομειακούς κρατικούς οργανισμούς**. Σημειώνεται εδώ η προοπτική συνεργασίας των ελληνικών κατασκευαστικών εταιρειών με κινεζικές για ανάληψη έργων στην Ευρώπη δεδομένου ότι για τις τελευταίες δεν είναι εύκολη η πρόσβαση λόγω ζητημάτων πιστοποίησης, μη συμμόρφωσης με ευρωπαϊκές προδιαγραφές και λοιπών γραφειοκρατικών εμποδίων. Η τυχόν δημιουργία μεικτών επιχειρήσεων θα ήταν αμοιβαία επικερδής.

Η αντιμετώπιση των μεγάλων περιβαλλοντικών προβλημάτων της χώρας που επήλθαν ως παρενέργεια της ταχύτατης ανάπτυξης, προσφέρει ευκαιρίες στις ελληνικές εταιρείες που έχουν σχετικό αντικείμενο αλλά και των ερευνητικών ιδρυμάτων που έχουν ως αντικείμενο την **περιβαλλοντική έρευνα και δημιουργία σχετικών προϊόντων ή υπηρεσιών**. Δεδομένου δε του υψηλού επιπέδου έρευνας της χώρας μας σε τομείς αιχμής όπως ημιαγωγοί, κινητές εφαρμογές κλπ θα ήταν σκόπιμη η από ελληνικής πλευράς προώθηση των προϊόντων της έρευνας στην αντίστοιχη κινεζική αγορά ή η συνεργασία με αντίστοιχους φορείς.

Επίσης θα ήταν σκόπιμη η άμεση πληροφόρηση της κινεζικής επενδυτικής, χρηματοοικονομικής και τραπεζικής αγοράς για τα εν εξελίξει και μελλοντικά **προγράμματα ιδιωτικοποιήσεων στη χώρα μας από το ΤΑΙΠΕΔ**.

Σε ότι αφορά στην **προσέλκυση Κινέζων τουριστών ή αγοραστών στη χώρα μας** θα πρέπει να ληφθεί υπόψη η τάση αυτών να μεταφέρουν αυτούσιες τις συνθήειές τους και τις ιδιαίτερες πολιτιστικές αναφορές τους στη χώρα που επισκέπτονται ή διαμένουν. Άρα θα πρέπει να δοθεί έμφαση στη δημιουργία συγκροτημάτων αποκλειστικά για Κινέζους (μια μορφή Chinatown) ή στη δυνατότητα παροχής των προϊόντων και υπηρεσιών των οποίων η χρήση είναι στην καθημερινότητα του κινεζικού λαού.

Θα πρέπει να τονιστεί η μεγάλη σημασία που η κινεζική πλευρά αποδίδει στη χώρα μας ως επενδυτικό προορισμό και ως βασικό κόμβο στο στρατηγικό σχεδιασμό της για την προώθηση των οικονομικών συμφερόντων της στην Ευρώπη. Η κερδοφορία της επένδυσης της Cosco στον Πειραιά και η ένταξη του ως βασικού (ίσως του βασικότερου στην Ευρώπη) λιμένα στο δίκτυο του μεγάλου αναπτυξιακού σχεδιασμού έχει αυξήσει ακόμη περισσότερο την αναγνωρισιμότητα της χώρας μας. Ιδιαίτερα μετά τη συμφωνία του Απριλίου του 2016 όπου η COSCO απέκτησε τον έλεγχο του 67% του Οργανισμού Λιμένος Πειραιώς, οι προοπτικές της κινεζικής παρουσίας στη χώρα μας πολλαπλασιάζονται. Η εξέλιξη αυτή έχει δώσει εκ νέου ώθηση στο ενδιαφέρον κινεζικών εταιρειών για επενδυτική παρουσία τους στη χώρα μας, για το πρόγραμμα απόκτησης κατοικίας στη χώρα μας και στο τουριστικό.

Πρόχει η από πλευράς μας αξιοποίηση του ευνοϊκού για τη χώρα μας σχεδιασμού και της συγκυρίας με την προστασία των υπαρχόντων επενδύσεων και τη διαμόρφωση συνθηκών για την προσέλκυση νέων δεδομένου ότι τούτο είναι αμοιβαία επωφελές. Ας σημειωθεί ότι πολλές γειτονικές χώρες ενδιαφέρονται για ανάλογο μερίδιο επί των κινεζικών επενδύσεων.

Τέλος σε ότι αφορά την προσέγγιση των Ελλήνων για την είσοδό τους στην κινεζική αγορά θα πρέπει να τονιστεί για μια ακόμη φορά ότι απαιτείται σοβαρότητα, επαρκής διάθεση πόρων, μακροχρόνια προοπτική, δημιουργία προσωπικών σχέσεων εμπιστοσύνης, αποβολή νοοτροπίας εύκολου και γρήγορου κέρδους αλλά και προσοχή διότι πέραν από ενδεχόμενες ευκαιρίες, ελλοχεύουν και αρκετοί κίνδυνοι εξαπάτησης. Αντίστοιχα οι Κινέζοι επενδυτές, τουρίστες και εν δυνάμει κάτοικοι στην Ελλάδα θα πρέπει να αντιμετωπίζονται με σεβασμό, σοβαρότητα, εντιμότητα, φιλόξενο πνεύμα και διάθεση γνωριμίας με την κουλτούρα τους. Πρέπει να σημειωθεί ότι οι Κινέζοι δίνουν μεγάλη έμφαση στην τυχόν θετική στάση απέναντί τους και την τυχόν ύπαρξη «κινεζοφοβίας», για το λόγο αυτό θα πρέπει από τους αρμόδιους φορείς να καλλιεργηθεί η εμπέδωση από το μέσο Έλληνα της αίσθησης του σεβασμού προς τον κινεζικό λαό και πολιτισμό ως έναν ιδιαίτερο και φιλικό προς εμάς, δεδομένης και της αντίστοιχης κινεζικής προσέγγισης προς το λαό μας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄ ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΛΛΗΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ

Ελληνικές Αρχές

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΠΕΚΙΝΟΥ

Δ/νση: No.19 Guang Hua Lu, Chaoyang District, Beijing 100600, P.R.CHINA
Τηλέφωνα: (+8610) 85325493 **ΦΑΞ:** 85326858
E-mail: gremb.pek@mfa.gr **Website:** <http://www.grpressbeijing.com>

Γραφείο Οικονομικών Εμπορικών Υποθέσεων

Δ/νση No.19 Guang Hua Lu, Chaoyang District, Beijing 100600, P.R.CHINA
Τηλέφωνα (+8610) 85326718 **ΦΑΞ** 85326738
E-mail: ecocom-beijing@mfa.gr **Website:** www.agora.mfa.gr/cn89

ΓΕΝΙΚΟ ΠΡΟΞΕΝΕΙΟ ΓΚΟΥΑΝΓΚΖΟΥ

Δ/νση: Room 2105, Haihang Tower, No 8 Linhezhong Rd, Guangzhou, P.R. China
Τηλέφωνα: (+86 20) 85501124, 85501114, 85501450
E-mail: grgencon.guan@mfa.gr **Website:** www.mfa.gr/Guangzhou

ΓΕΝΙΚΟ ΠΡΟΞΕΝΕΙΟ ΣΑΓΚΑΗ

Δ/νση: SUITE 2201 & 2207, LI TONG PLAZA 1350 NORTH SICHUAN ROAD (1350 四川北路), SHANGHAI 200080
Τηλέφωνα: (+8621) 66982790, **ΦΑΞ:** 66985502,
E-mail: grgencon.sha@mfa.gr **Website:** www.mfa.gr/shanghai

Γραφείο Οικονομικών Εμπορικών Υποθέσεων

Τηλέφωνα: (0086-21) 66982790, 66989950 **ΦΑΞ:** 66983775
E-mail ecocom-shanghai@mfa.gr **Website:** www.agora.mfa.gr/cn79

ΓΕΝΙΚΟ ΠΡΟΞΕΝΕΙΟ ΧΟΓΚ-ΚΟΓΚ

Δ/νση:1208 Harcourt House, 39 Gloucester Road, Wan Chai, Hong Kong
Τηλέφωνα: (00852) 27741682, 29181836 **ΦΑΞ:**27059796
E-mail: grgencon.cg@mfa.gr **Website:** www.mfa.gr/hongkong

Εμπορικά & Βιομηχανικά Επιμελητήρια

All-China Federation of Industry and Commerce (ACFIC)
No.70, West Deshengmen Street, Xicheng District, Beijing, China 100035
Tel : 0086-10-58050738
Email: acfic@acfic.org.cn, web: <http://www.chinachamber.org.cn/>

China Chamber of International Commerce
No.1 Fuxingmenwai Street , Beijing , China

T: +86 10 68013344, 68034830, F: 68030747, 68011370
web: www.ccpit.org/

EU CHAMBER OF COMMERCE CHINA

ADDRESS: Beijing Lufthansa Center, Office C412, 50 Liangmaqiao Road, Beijing, 100125, P.R. China, Tel.+86 (10) 6462 2066, Fax +86 (10) 6462 2067,
E-mail: euccc@european-chamber.com.cn

China Chamber of Commerce for Import/Export of Foodstuffs, Native Produce, and Animal By-products

95 Beiheyan Dajie Dongchengqu Beijing T: +86-10 65132569, 6513 6677, F: +86-10 65139064

China Chamber of Commerce for Import/Export of Machinery and Electronics Products (CCCME)

Mrs LIU Chang | International Relations Department
Add.:No.904,9th Floor,Building 12,Panjiayuan Nanli, Chaoyang District, Beijing, China. 100021

TEL: +86-10-58280869 FAX : +86-10-58280860

E-mail: liuchang@cccme.org.cn web: www.cccme.org.cn

China Chamber of Commerce for Import/Export of Textiles

33A Dongdansantiao, Beijing
T: +86-10-65231707, 6513 6201

China Nonferrous Metals Industry Association

Rm 1106, 11/F. 62 Xizhimen Beidajie, Haidian District, Beijing 100082, China
Tel: +86-10-82298684, Fax: +86-10-82298548 web: www.cmra.cn/en

Shanghai Federation of Industry and Commerce

Tel. +86-21-63373169 web: http://www.sfic.org.cn/intro/e_intro_1.asp

Pudong Federation of Industry and Commerce

Tel. +86-21-68543107 web: <http://www.spdfic.org>, E-mail: hzs@spdfic.org

Shanghai Association of International Economic & Technological Cooperation

Tel. +86-21-62717264

E-mail: csaoietc@sh163.net, web: http://www.saietc.org/en_default.asp

Shanghai International Cooperation Association of Small and Medium Enterprises

Tel. +86-21-63457130

E-mail: smes@vip.163.com, web: <http://www.sse.gov.cn>

Chamber of International Commerce Shanghai

Tel.: +86-21-63878173

E-mail: msc@coicsh.com web: <http://www.coicsh.com/coic/gb/index.asp>

Τράπεζες

Agricultural Bank of China

<http://www.abchina.com/en/default.htm>

Agricultural Development Bank of China

<http://www.adbc.com.cn/en/index.aspx>

Bank of Beijing

<http://www.bankofbeijing.com.cn/en2011/index.html>

Bank of China

<http://www.boc.cn/en/index.html>

Bank of Communications

<http://www.bankcomm.com/BankCommSite/default.shtml>

Bank of Nanjing

<http://www.njcb.com.cn/col/col1642/index.html>

Bank of Shanghai

<http://www.bankofshanghai.com/en/index.shtml>

China Construction Bank

<http://www.ccb.com/en/home/index.html>

China Development Bank

<http://www.cdb.com.cn/english/index.asp>

China Everbright Bank

<http://www.cebbank.com/Channel/90969>

China Merchants Bank

<http://english.cmbchina.com/>

China Minsheng Banking Corp. LTD

http://www.cmbc.com.cn/index_en.shtml

China Guangfa Bank

<http://www.cgbchina.com.cn/Info/12307645>

Huaxia Bank

<http://www.hxb.com.cn/english/index.jsp>

Industrial and Commercial Bank of China

<http://www.icbc.com.cn/icbc/sy/default.htm>

Διοργανωτές Εκθέσεων

Το σύνολο σχεδόν των διοργανωτών Εκθέσεων στην Κίνα εμπεριέχεται στον ακόλουθο σύνδεσμο: http://chinaexhibition.com/china_trade_shows_organizer.html

Ξενοδοχεία

Πεκίνο

Beijing Hotel

Tel: 86-10-65137766

Add: 33 Chang'an Avenue, Dongcheng District

China World Hotel
Tel: 86-10-65052266
Add: 1 Jianguomengnei Street

Great Wall Hotel
Tel: 86-10-65905566
Add: 10 Dongsanhuan North Road, Chaoyang District

Kun Lun Hotel
Tel: 86-10-65003388
Add: Xinyuan South Road, Chaoyang District

Hotel New Otani Changfugong
Tel: 86-10-65125555
Add: 26 Jianguomenwai Street

The Grand Hotel Beijing
Tel: 86-10-65137788
Add: 35 East Chang'an Street, Beijing, China

Shangri-La Hotel
Tel: 86-10-68512211
Add: Zizhuyuan Road, Haidian District

Peninsula Palace Hotel
Tel: 86-10-65128899
Add: Jinyu Hutong, Dongcheng District

Minzu Hotel Beijing
Tel: 86-010- 66014466
No. 51 Fuxingmennei Street, Xicheng District Beijing

Σαγκάη
Jin Jiang Tower
Tel: 86-21-64151188
Add: 161 Changle Road, Shanghai

Hilton Hotel
Tel: 86-21-62480000
Add: 250, Huashan Road, Shanghai

Pudong Shangri-la Hotel
Tel: 86-21-68828888
Add: 33 Fucheng Road, Pudong New District, Shanghai

Portman Ritz-Carlton Hotel
Tel: 86-21-62798888
Add: 1376 Nanjing West Road, Jing'an District, Shanghai

Tianjin
Sheraton Hotel
Tel: 86-22-3343388
Add: Jinshan Road, He District, Tianjin

Guangzhou
Guangzhou White Swan Hotel
Tel: 86-20-81886968
Add: 1 Shamian South Street, Guangzhou

Guangzhou Garden Hotel
Tel: 86-20-83338989
Add: 368 Huanshi East Road, Guangzhou

China Hotel
Tel: 86-20-86663388
Add: Liuhua Rad, Yuexiu District, Guangzhou

Dalian
Furama Hotel
Tel: 86-411-82630888
Add: 60 Renmin Road, Dalian, China

Xian
Hyatt Regency Xi'an
Tel: 86-29-7231234
Add: 158 Dongdajie Street, Xi'an

Sheraton Hotel
Tel: 86-29-4261888
Add: 12 Fenggao Road, Xi'an

Διπλωματικές Αποστολές (μεγαλυτέρων χωρών)

Όλες οι ξένες Διπλωματικές Αποστολές στο Πεκίνο εμπεριέχονται στον ακόλουθο σύνδεσμο του κινεζικού ΥΠΕΞ

http://www.fmprc.gov.cn/mfa_eng/ziliao_665539/wjgmc_665541/. Άλλοι επαρκείς κατάλογοι είναι ο κάτωθι: <https://www.travelchinaguide.com/embassy/foreign/>, <http://www.chinaeducenter.com/en/life/embassylist.php>, <http://embassy.goabroad.com/embassies-in/china>

Οικονομικοί Φορείς-Ινστιτούτα

China IPR SME Helpdesk

Τηλ.: +86 (10) 8527 6922 Fax: +86 (10) 8527 6923

E-mail: enquiries@china-iprhelpdesk.eu Website: www.china-iprhelpdesk.eu

The EU SME Centre

Room 910, Sunflower Tower, No.37 Maizidian West Street,
Chaoyang District, Beijing, People's Republic of China
Postcode: 100125, Tel: (010) 85275300, Fax: (010) 85275093

www.eusmecentre.org.cn

WIPO China Office

No 2 Dongkoudai Hutong, Xicheng District, Beijing 100009

Tel. +86 10 83220238, 832200833, E-mail: china.office@wipo.int

IP Key - EU-China New Intellectual Property Cooperation (<http://www.ipkey.org>)

Βασικός Οργανισμός στην Κίνα για τις επενδύσεις στο εξωτερικό: China Investment Corporation (<http://www.china-inv.cn>)

Πλατφόρμα για διεθνείς επενδύσεις «China Go Abroad» <http://www.chinagoabroad.com/en>

Άλλοι Φορείς (του οικονομικού τομέα)

Αντιπροσωπεία της Ε.Ε. στην Κίνα

http://eeas.europa.eu/delegations/china/index_en.htm

European Investment Bank

<http://www.eib.org/projects/pipeline/regions/ala/index.htm?start=2001&end=2013&status=&country=china&sector=>

Πλατφόρμα ηλεκτρονικού εμπορίου τροφίμων Womai (www.womai.com) Οργανισμός COFCO
Mr James Jiang, Managing Director

Tel. 0086 10 8500 5080, Fax 0086 10 8561 9757, E-mail: jiangji@cofco.com, και

Mr. Wang Dengliang, General Manager, Strategy Department

Tel. 0086 10 8501 7508, Fax 0086 10 8561 9173, E-mail wangdl@cofco.com

Πλατφόρμα ηλεκτρονικού εμπορίου τροφίμων “China Import Net” (www.chnimport.com) του
China Council for the Promotion of International Trade (CCPIT)

Τα στοιχεία του υπευθύνου έχουν ως εξής:

Mr. Huang Haiyan, Project Manager, Division for International Cooperation, Trade Development & Cooperation Centre, China Council for the Promotion of International Trade (CCPIT), Tel. +8610 68068015, Fax +86 10 68023790 E-mail. huanghaiyan@ccpit.org, Web. Media.ccpit.org

Πλατφόρμες ηλεκτρονικού εμπορίου για εταιρείες του εξωτερικού:

Tmall International (global.tmall.com), KJT (www.buyeasi.com)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: ΧΑΡΤΕΣ

Μέλη της Αναπτυξιακής Τράπεζας ΑΙΒ

Πηγή: <http://thediplomat.com/2015/04/chinas-aiib-the-final-tally/>

BRI routes

Πηγή: The Wall Street Journal

Πηγή: Xinhua Finance Agency, <http://en.xinfinance.com/html/OBAOR/>

Πηγή: <http://www.mylotrade.com/china-adds-7-new-free-trade-zones.html>

Πηγή: China Daily, http://www.chinadaily.com.cn/china/2015cpcplenarysession/2015-11/03/content_22361998.htm

